

Woordelijk verslag vergadering gemeenteraad Ridderkerk 10 juli 2025

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Ik open de vergadering en ik heet u allemaal zeer hartelijk welkom. Dat geldt natuurlijk voor de raadsleden en de collegeleden, de burgerleden, de pers, de mensen op de publieke tribune, de ambtelijke organisatie, de mensen die thuis meekijken en luisteren. We starten vanavond met 26 raadsleden. De heer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid die is verhinderd vanavond en er is kennisgeving gedaan dat twee raadsleden iets later aanschuiven, namelijk de heer Ros van GroenLinks en mevrouw Griep van Partij 18PLUS. En als we met elkaar aan stemmen gaan toekomen, dan kijken we eventjes opnieuw hoeveel mensen er aanvullend bij zijn gekomen, zodat we ook even goed weten waar we mee beginnen. De agenda die is vanavond, net als deze zaal, best rijk gevuld en dat betekent ook dat wij voorzien vanavond best wel een beetje veel tijd nodig te hebben. U bent er allemaal bij. Sterker nog, degenen van de raad en het college hier voor mij die zijn zelf hoofdparticipanten en bepalen zelf ook wel een beetje hoe vlot of minder vlot het vanavond gaat. Ik zal mijn best natuurlijk ook vooral doen om dat een beetje in goede orde en banen te geleiden. Maar voor degenen die denken, er staan vanavond toch ook een amendement en moties op het programma? Die waarschuw ik vast toch maar een klein beetje, dat het wel eens tegen het nachtelijke uur kan zijn voordat we met elkaar daarvoor aan stemming toekomen. En wij gaan met elkaar zien of dat ook daadwerkelijk bewaarheid wordt. Voordat ik straks iets ga vragen en zeggen over de agenda, wil ik in ieder geval vanaf deze plek. Ik ga daar straks ook even voor opstaan, de heer Mijnders van harte feliciteren met de geboorte van dochter Laura Mijnders. En u mag applaudiseren. En hoewel de heer Mijnders daarvoor niet veel gedaan heeft, heb ik gehoord van mevrouw Van Vliet, ga ik hem wel een presentje overhandigen met het verzoek dat natuurlijk keurig thuis af te leveren. En wilt u daar straks nog de naam van Laura in gegraveerd zien, dan moet u zich eventjes melden bij de griffie. Dat gezegd hebbend gaan wij even met elkaar bezien of de agenda die voorligt ook conform kan worden vastgesteld. Mag dat het geval zijn? Niemand die daarop tegen is. Dan stellen we de agenda, ook met zoveel woorden, vast.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 42 Reglement van Orde)

De voorzitter: Dan gaan wij met elkaar natuurlijk naar het eerstvolgende onderwerp op onze agenda en dan komen wij bij het vragenuur voor raadsleden. Ik denk dat het iets korter dan een uur gaat zijn, maar zo heet het nu eenmaal ook. Er zijn vijf vragensets aangeleverd. Mevrouw Ripmeester van de Partij van de Arbeid die bijt het spits af over Jong Vermogen Ridderkerk. Gaat uw gang.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Volgens Ridderkerkse jongvolwassenen die werkt en werken bij Jong Vermogen, komt Jong Vermogen niet meer naar Ridderkerk en zullen zij steeds naar elders, naar Alblasterdam moeten reizen. Om bij hen de paniek wat te doen afnemen, stel ik deze vragen. Of in ieder geval duidelijkheid te verschaffen. Ik hoop dat de paniek daalt. Hoeveel Ridderkerkse jongeren zijn aangewezen op werkplekken zoals die worden aangeboden door Jong Vermogen? En hoeveel jongvolwassenen kunnen nu terecht in Ridderkerk en hoeveel Ridderkerkers op andere locaties? Maar de belangrijkste vraag is, blijft Jong Vermogen het leerwerkbedrijf in Ridderkerk? En bent u met hen in gesprek? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Dan is het woord aan wethouder Piena.

Wethouder Piena: Voorzitter, ik merk dat er één of twee vragen zijn komen te vallen in de snelheid van de Partij van de Arbeid, maar ik zal ze dan toch maar ook allemaal noemen en beantwoorden. De eerste vraag.

Hoeveel Ridderkerkse jongeren zijn aangewezen op werkplekken zoals die worden aangeboden door Jong Vermogen? De instroom bij Jong Vermogen verloopt niet uitsluitend via de gemeente Ridderkerk maar ook via scholen. En sinds begin januari 2025 tot heden hebben in totaal 113 jongeren een indicatie in het doelgroepregister en zijn zij aangewezen op leer-werktrajecten, zoals onder andere die door Jong Vermogen worden aangeboden. 16 jongeren via scholen en 97 via gemeenten. Hoeveel jongvolwassenen kunnen terecht bij Jong Vermogen? Op dit moment is er tot en met 31 december 2025 een capaciteit voor 30 jongvolwassenen. Hoeveel Ridderkerkers werken op andere locaties dan in Ridderkerk? Op dit moment zijn 15 jongeren uit Ridderkerk werkzaam op tijdelijke, externe locaties buiten de gemeente, met name in Alblasterdam en in de regio Rijnmond. Deze situatie is het gevolg van het ontbreken van een productielocatie in Ridderkerk. Voor individuele coaching en trainingen worden wel gesprekken gevoerd in Ridderkerk. Dan de meest prangende vraag denk ik, blijft Jong Vermogen in Ridderkerk? Jong Vermogen is momenteel tijdelijk gehuisvest in een pand in Ridderkerk. Dat heeft te maken met het opzeggen van de huren begin vorig jaar., halverwege vorig jaar. Ze hebben nog geen permanent gebouw, maar de bedoeling is om hen voor de middellange termijn een plek aan te bieden in Ridderkerk. Daarbij moet u denken aan het Jan Verschoor pand waarnaar gekeken wordt om hen daar die positie en plek te kunnen bieden. Welke werkzaamheden worden in Ridderkerk aangeboden? In Ridderkerk worden diverse trainingen aangeboden, waaronder empowerment trainingen en het behalen van praktijkverklaringen. De focus ligt op persoonlijke ontwikkeling, het aanleren van werknemersvaardigheden en het toewerken naar duurzame participatie. De laatste vraag, ziet het college de toekomst van een sociale werkplaats in Ridderkerk? Het college onderkent het belang van een leer-werkbedrijf, in dit geval Jong Vermogen, voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ambitie is om deze voorziening binnen de gemeente Ridderkerk te behouden en waar mogelijk te versterken. Dat waren tot op dit moment antwoorden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, heeft u nog vervolgvragen?

Mevrouw Ripmeester: Eén verduidelijkingsvraag. Jong Vermogen is nu in Ridderkerk, maar dat is geen productielocatie. Komt er weer een productielocatie in Ridderkerk?

De voorzitter: Dat is een overzichtelijke vraag. Nog anderen met vragen? Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Als ik het me goed herinner, hebben wij als gemeente destijds ook financiële middelen beschikbaar gesteld voor de inrichting van het pand waar ze toen zaten met de productielocatie. Stel dat ze naar het pand van Verschoor zouden gaan, gaan we dan weer financiële middelen beschikbaar moeten stellen?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Piena: De eerste vraag van de Partij van de Arbeid beantwoordend, het is wel de bedoeling dat er ook een productielocatie in Ridderkerk komt, maar dat hangt ook een beetje van af van de ruimte die beschikbaar wordt gesteld en de mogelijkheden in Ridderkerk. Maar het liefst wel, ja. Laten we dat vooropstellen. En over de inrichting van het pand waar eventueel Jong Vermogen komt, daar zijn ze zelf verantwoordelijk voor. Op dit moment is dat natuurlijk door middel van subsidies ondersteund vanuit Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. En van de voortzetting, dan zal Ridderkerk dat op eigen houtje gaan doen. En we zijn daarnaar aan het kijken op welke manier, maar dat zal ongetwijfeld via een inkooprelatie gaan gebeuren, zodat de zelfstandigheid van de stichting steviger is en wij wat meer afstand staan als Ridderkerk zijnde wat betreft de financiering daarvan. En dat geldt dus ook even voor de eventuele verbouwing van Jong Vermogen op een nieuwe locatie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende vragen. Die zijn van mevrouw Van Nes-de Man burger op 1 over omleidingsroutes voor verkeer vanaf de IJsselmondse Knoop.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. De Populierenlaan wordt vanaf 15 juli tot circa 15 december afgesloten voor alle verkeer, met uitzondering van de hulpdiensten en de bus. Veel bestemmingsverkeer gaat nu vanaf de rijkswegen via de IJsselmondse Knoop en de verbindingsweg naar Ridderkerk en andersom. Als de Populierenlaan voor vijf maanden wordt af afgesloten moet dat verkeer een andere route kiezen en wij denken en vrezen dat ook veel verkeer dan via de Rijksstraatweg, de Lagendijk, de Geerlaan en andersom zijn route zal vinden naar andere wijken van Ridderkerk. Gezien het grote aantal fietsers op de Rijksstraatweg. Onder andere de vele scholieren die van en naar de school in Lombardije gaan, ook juist in de spitsuren, lijkt dat ons zeer onwenselijk. Met name dat deel tussen de Voorweg en de rotonde waar geen fietspad is. Wij hebben daarover de volgende vragen. Hoe is de omleiding op de rijkswegen voor de afslag IJsselmondse Knoop aangegeven? Welke routes zijn hiervoor bedacht? Zijn er maatregelen denkbaar als dit veel verkeersoverlast geeft op de Rijksstraatweg? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Overheid.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Hoe de omleiding geregeld is op de rijkswegen/ Het verkeer wordt vanaf de rijkswegen naar de A38 geleid middels bebordingen en dat is al op de rijkswegen zelf aangegeven. Zijn er maatregelen denkbaar voor de verkeersoverlast op de Rijksstraatweg? Ik denk dat er vele maatregelen denkbaar zijn. Op voorhand wordt er niet van uitgegaan dat dit nodig zal zijn. Als er zich problemen voordoen, wordt dit nader bekeken en wordt hier actie op ondernomen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, nog vervolgvragen? Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. De wethouder zegt, de omleidingsroute gaat via de A38. Is dat de enige omleidingsroute die aangegeven wordt?

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere vragen? Mevrouw Ripmeester als eerste.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ook over dezelfde verkeerssituaties of de overlast. In De Combinatie van vandaag staat een ingezonden brief, gemeente nalatig, bewoners dreigen heft in eigen hand te nemen naar aanleiding van de verkeersoverlast op de Seringenstraat. Mijn vraag is dan ook, heeft u dat bericht gezien en is het college met hen in gesprek? En ziet het college mogelijkheden om de problemen op de sering en straat te verbeteren? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, heeft u meegeschreven? Dat is het geval. Dan geef ik mijnheer Kooijman ook nog even de gelegenheid om zijn vraag te stellen.

De heer Kooijman: Ik had twee vragen, maar één die heeft mevrouw Ripmeester ook al gesteld. Maar ik ben met name ook benieuwd, de wethouder die geeft in antwoord op de eerste vragen van Burger op 1 aan, als er problemen blijken te zijn, dan pakken we dat op. Misschien dat even reflecteert op het krantenbericht van vandaag. Het tweede is, ik heb ook even gekeken op de projectenwebsite van de gemeente. Daar staat wel netjes aangegeven dat de weg van wanneer tot wanneer is afgesloten, maar de omleidingsroutes die heb ik niet terug kunnen vinden online. Dus misschien dat de wethouder ook kan aangeven of die ergens te vinden zijn en zo nee, of die bereid is om dat op korte termijn online te publiceren.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Om even te beginnen met Burger op 1, de vraag of de 38 de enige omleidingsroute is die wordt aangegeven. Ja, op dit moment wel. De A38 is de enige omleidingsroute. Dan Partij van de Arbeid, de Seringenstraat. Ja, dat geluid is ons zeker ook ter ore gekomen en hebben we ook direct op geacteerd. Er is contact opgenomen met de inwoner en de situatie is ook besproken en aangegeven ook dat de situatie, wat net wordt aangegeven, 15 juli eigenlijk al niet meer kan, want dan wordt de Populierenlaan afgesloten en is deze sluiproute ook niet meer mogelijk. En tot die tijd hebben we eigenlijk sinds gisteren in de Seringenstraat ook een snelheidsdisplay opgehangen, om ieder geval de automobilisten bewust te maken van de snelheid, maar ook een soort preventiemaatregel. Dus ja, we hebben het onderkend en we hebben daar direct actie op ondernomen. En dan de vraag van ChristenUnie, op de website, ja, dat zou wel moeten. Dus als dat er niet op staat, dan ga ik daar in ieder geval navraag over doen en dat moet daar wel op te vinden zijn. Dus dank even voor deze opmerking in ieder geval. Dat waren ze, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende vraag gezet van mevrouw Van Vliet, Echt voor Ridderkerk, over onderhoud openbaar groen. Mevrouw Van Vliet, gaat uw gang.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ons bereiken meer en meer vragen en opmerkingen over het onderhoud van het openbaar groen. Op sommige plaatsen in de gemeente staat het zo hoog dat er onveilige situaties ontstaan op de wegen in de wijken, omdat bochten niet meer goed te overzien zijn of verkeer van links of rechts te laat zichtbaar wordt. Maar ook op en rondom parkeerplaatsen groeit het onkruid de pan uit, of beter nog, de straat uit. Soms wel tot 50 centimeter hoog. Ik heb daar een foto van meegestuurd. Hierdoor ontstaan daar ook weer gevaarlijke plekken, vooral bij het in- en uitstappen en het van en naar de auto lopen, zeker als het donker is. Vandaar onze vragen. Vraag één, is het college bekend met de huidige situatie van de genoemde overlast? Twee, wat gaat het college aan de gevaarlijke situaties doen en wanneer? En drie, hoe worden bewoners geïnformeerd over wanneer en met welke frequentie groen onderhoud plaatsvindt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Vliet. Wethouder Overheid weer.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Of het college bekend is met de huidige situatie, jazeker. Jaarlijks zijn er twee groeipeken in het groen en dus ook van het onkruid en is in de uitvoering op onkruid op verharding te bestrijden een korte stop ingelast deze periode, in verband ook met de zeer droge periode. Het borstelen in deze droge periode leverde namelijk enorm veel stofoverlast op. En als gevolg hiervan is er nu wel een beperkte achterstand in de uitvoering opgetreden. Wat gaat het college doen aan de gevaarlijke situaties? Zichthoeken, dus nabij kruispunten, waar direct aangrenzend ook een groenvak aanwezig is, worden geschouwd en afgemaaid en/of geklepeld, zoals dat dan met vaktermen hoort. Inwoners kunnen overlast en gevaarlijke situaties vanwege het onderhoud melden via het meldingssysteem en dan wordt daarop geacteerd. Hoe worden bewoners geïnformeerd over wanneer het onderhoud plaatsvindt? Op vragen van inwoners ontvangen ze via ons meldingssysteem de link naar de onderhoudskalender. Deze kalender is een globale planning waarin de frequentie werken staan. Echter, in de praktijk, met name door weersomstandigheden, wijkt de uitvoering nog wel eens af. Deze link is niet via de gemeentelijke website in te zien. In het verleden heeft de afdeling communicatie heel breed gecommuniceerd over de planning, alleen hier hebben zeer weinig inwoners naar gekeken bij nader inzien. Daarop is vastgesteld dat breed communiceren in detail niet werkt, dus we zijn nu met de afdeling communicatie bezig om een globale planning te maken, welke wordt gedeeld via de sociale kanalen, de gemeentewebsite en de Blauwkai. Dat waren de antwoorden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Het zijn hele heldere, duidelijke antwoorden. Dank daarvoor. Misschien een kleine suggestie, of het misschien mogelijk is vooraf te melden in de lokale media, de bladen, de Blauwkai, de website, wanneer zo'n stop plaatsvindt. Dan snappen mensen denk ik ook beter waarom het zo lang duurt voordat het onderhouden wordt. En dank voor de beantwoording nogmaals.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere vragen op dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar de volgende vragen, ook van mevrouw Van Vliet van Echt van Ridderkerk, over de situatie aan het Kerkpad.

Mevrouw Van Vliet: Wederom dank u wel, voorzitter. Januari 2024 vroeg Echt voor Ridderkerk al aandacht voor de gevaarlijke situatie voor fietsers en voetgangers die gebruikmaken van onder andere het Kerkpad. Middels een motie vroegen wij om een permanente oplossing voor het probleem dat auto's, ondanks het aanwezige verkeersbord voetgangerspad, de geldende verkeersregels aan hun laars lapte en onterecht gebruikmaken van het Kerkpad. De toenmalige wethouder gaf middels een toezegging aan dit te laten onderzoeken, wat ook is gebeurd en waardoor wij de motie ook introkken. De wethouder meldde mij op een later moment dat er inderdaad een onderzoek had plaatsgevonden en dat mensen zelfs betrapt werden bij dit soort verkeersovertredingen en dat er gekeken werd naar een oplossing. Nu anderhalf jaar later doet het ons deugd te zien dat er eindelijk werkzaamheden zijn aan het Kerkpad. Het voetpad aldaar lijkt aan één zijde verbreed te worden, zodat er aan beide zijden een deugdelijk voetpad loopt met in het midden de mogelijkheid tot fietsen. Dit brengt ons echter tot de volgende vragen. Is deze geschetste situatie ook de eindsituatie of komen er nog andere oplossingen bij? Automobilisten kunnen in het geval van deze eindsituatie helaas nog steeds gebruikmaken van het Kerkpad en de verkeersregels overtreden, waardoor de onveilige situaties blijven bestaan. Vandaar mijn tweede vraag, hoe gaat het college dit voorkomen door het toch nog onmogelijk te maken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Voor de verandering wethouder Overheid.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Is deze geschetste situatie ook de eindsituatie, is uw vraag. Het trottoir wordt verbreed en de trottoirband wordt verhoogd. En dat is inderdaad de eindsituatie die we voornemens zijn om te doen. Wat we kunnen doen om toch het doorrijden onmogelijk te maken? Het zogeheten oortje dat wordt aangelegd, dus er komt een soort uitstulping aan het trottoir, voorkomt dat auto's de straat inrijden en door de verhoogde trottoirband is het fysiek niet mogelijk om met een voertuig zonder hinder het trottoir op te rijden. Hiermee wordt het voor automobilisten onaantrekkelijk en onpraktisch om deze doorgang te gebruiken. En ik kan niet helemaal uitsluiten dat niemand het toch gaat proberen, maar ik denk dat hij dan nog een fikse schade heeft aan zijn auto. Maar dat weet ik even niet. Dat waren even mijn antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Wederom dank voor de beantwoording en ook fijn om te horen dat er een oortje komt aan het trottoir. Nooit van gehoord, maar het lijkt me heel leuk. Fijn om te horen dat ook verhoogd is, want dat zou anders een suggestie van ons zijn geweest. Alleen het verbaast me wel enigszins, want hoe zit het dan met de hulpdiensten? Want destijds hadden wij suggesties gedaan en dat kon niet omdat de hulpdiensten door dat pad heen moesten. Mijn vraag is nu dan met die verhoging, kunnen die hulpdiensten er dan toch wel nog doorheen of ook niet meer?

De voorzitter: Wethouder, ik kijk even rond of er nog andere vragen zijn. Dat is niet het geval. Wethouder.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Nee, de hulpdiensten kunnen er ook niet meer doorheen, maar dat is ook afgestemd met de hulpdiensten. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dan komen we nu bij de laatste vragenset van mevrouw Van Vliet wederom, Echt voor Ridderkerk, over de kruising Vlietlaan-Rotterdamseweg. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Vliet: En wederom. Dank u wel, voorzitter. Jaren geleden, dat was in april en september 2017, heb ik al aandacht gevraagd voor de gevaarlijke situatie die op de kruising Vlietlaan-Rotterdamseweg-Molendijk ontstaat bij het oversteek punt van voetgangers. Nu vraag ik hier weer om en om actie om de gevaarlijke situatie te voorkomen. Evenals de inwoners die dit ook al deden via de gemeentelijke website, maar er niets meer van vernamen. Wat is het geval? De verkeerslichten voor afslaand verkeer van de Vlietlaan en Molendijk de Rotterdamseweg op, gaan op groen. Echter, de stoplichten voor voetgangers die op dat moment de Rotterdamseweg over willen steken, gaan op datzelfde moment ook op groen. Er staat op de weg vanaf de Molendijk richting Vlietlaan wel een verkeersbord bij het verkeerslicht dat erop wijst. Dat is zo'n bord met: let op, overstekende fietsers en voetgangers. Echter, aan de zijde komend vanaf de Vlietlaan staat zo'n verkeersbord niet. Dat bord stond er in 2023 meen ik wel, met dank aan de heer Kooijman van de ChristenUnie die mij daarop wees. Ik ben gaan kijken en er blijkt dus geen bord meer aanwezig te zijn. Als automobilisten een groen licht krijgen, geven ze vaak gas, trekken vaak ook hard op of komen met 50 kilometer per uur aanrijden en realiseren zich vaak niet dat er ook overstekende voetgangers zijn die voorrang hebben. De automobilisten reageren op dat moment vaak helaas nogal agressief naar de voetgangers toe, terwijl het voetgangerslicht echt op groen is. Vandaar mijn volgende vragen. Is dit college bekend met de geschetste situatie? Kan en wil het college actie ondernemen om op zijn minst eenzelfde verkeersbord als waarschuwing te laten plaatsen op de kruising aan de Vlietlaanzijde? Wanneer denkt het college tot actie over te gaan en dit te realiseren? Is er een moment te realiseren dat verkeer, zowel komend van de Vlietlaan als de Molendijk, een rood stoplicht krijgt op het moment dat de voetgangers vanaf de Vlietlaan of Molendijk groen licht krijgen? Dit om veilig de Rotterdamseweg over te kunnen steken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Overheid.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Of wij bekend zijn met de situatie, ja, daar zijn wij mee bekend. Of wij ook actie willen ondernemen, zoals mevrouw Van Vliet wellicht weet, de kruising aan de Vlietlaanzijde valt onder het beheer van het Waterschap Hollandse Delta. Maar wij zullen dit signaal zeker meenemen en nogmaals bij het waterschap onder de aandacht brengen en vragen om een terugkoppeling. Wanneer denkt het college dit te realiseren? We zijn momenteel in overleg met het waterschap hierover, dus dat is eigenlijk al in gang. En is er een moment te realiseren dat het verkeer zowel inkomend ... Oplossing is. Zoals we hebben aangegeven, nemen we dat mee naar het Waterschap Hollandse Delta om dit in ieder geval te bespreken en een terugkoppeling te vragen. Dat is het enige wat ik op dit moment kan melden. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet, u nog vragen?

Mevrouw Van Vliet: Fijn om te horen dat u het wel oppakt. Graag horen wij dan t.z.t. wat de conclusie is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere vragen op dit onderwerp? Dat is niet het geval. En daarmee zijn we aan het einde gekomen van het vragen uur. En dat valt best mee qua tijd, dus dat is mooi.

3. Vaststelling besluitenlijst raadsvergadering 19 juni 2025

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is de vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 19 juni 2025. Er zijn geen wijzigingsvoorstellen vooraf ingediend. Kunnen we de besluitenlijst zo vaststellen, is mijn vraag aan u. Ja? Dan doen we dat ook. Mooi.

4. Lijst van ingekomen stukken

De voorzitter: De lijst van ingekomen stukken. Akkoord met de voorgestelde behandelwijze? Niemand op tegen? Dan stellen we dat ook zo vast.

De voorzitter: Inmiddels kan ik u melden dat mevrouw Griep en de heer Ros zijn binnengekomen, zodat we weer met de beoogde 28 raadsleden bij elkaar zijn. En dat is mooi om vast te stellen, want we komen nu bij een aantal agendapunten aan waarbij het ook gaat om stemming. En dan is het belangrijk dat we weer op sterkte zijn. Wij gaan zes voorstellen ter vaststelling met elkaar doorlopen, zonder wens tot nadere bespreking dus. En dat zijn de agendapunten 5 tot en met 10 en ik ga u daar proberen op een fatsoenlijke manier doorheen te geleiden. Allemaal opletten.

5. Verordeningen stimuleringsleningen 2025

De voorzitter: Als eerste de verordening stimuleringsleningen 2025, met een viervoudig gevraagd besluit om stimuleringsregeling verordening over zakelijke aanvragers vast te stellen, idem voor kleine en grote VvE's, alsook die voor de duurzame levensloopbestendig wonen te Ridderkerk. En daarvoor ook een investeringsbudget van ruim 4,7 miljoen beschikbaar te stellen voor de drie stimuleringsregelingen en dat te verwerken in de P&C documenten. Daar is een commissieadvies op van toepassing en dat luidt als volgt: de commissie Samen Wonen adviseert de raad om aan de eerste zin van het 2e lid van artikel 2 van de verordening stimuleringsregeling zakelijke aanvragers Ridderkerk 2025 de woorden 'of een kerkgenootschap' toe te voegen. U heeft er allemaal kennis van kunnen nemen aan de voorkant. Mijn vraag is of u ook akkoord bent om dat commissieadvies over te nemen. Er is niemand die daarop tegen is. Dan gaan wij even tot besluitvorming over. En dat doe ik door als eerste aan u te vragen of er iemand is die op dit onderwerp een stemverklaring wenst af te leggen. Mijnheer Westbroek, gaat uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS stemt in met het voorstel en is blij dat de gemeente duurzaamheidsleningen tegen lage rentes beschikbaar stelt voor bewoners, VvE's, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Verduurzamen van panden wordt met deze regelingen heel aantrekkelijk voor de Ridderkerkse samenleving.

De voorzitter: Dank u wel. Niemand meer. Dan is de vraag wie erop tegen is om dit op deze manier vast te stellen. Dat geldt voor niemand en daarmee is dit voorstel unaniem aangenomen.

6. Zienswijze 2e begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 VRR

De voorzitter: Dan vervolgens de zienswijze tweede begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, waarbij gevraagd wordt de zienswijzebrief op de tweede begrotingswijziging in de begroting '26 van diezelfde Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen en te versturen. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand? Iemand op tegen om het zo te doen? Ook niemand. Unaniem aangenomen.

7. Zienswijze ontwerpbegroting 2026 en 1e begrotingswijziging Nieuw Reijerwaard

De voorzitter: Dan agendapunt 7, de zienswijze ontwerpbegroting 2026 en de eerste begrotingswijziging Nieuw-Reijerwaard met een gevraagd besluit om de zienswijze brief op die twee stukken ook vast te stellen en te versturen aan de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw-Reijerwaard. Iemand een stemverklaring? Mevrouw Ripmeester en mijnheer Westbroek. Mevrouw Ripmeester als eerst.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met de zienswijze met de opmerking dat naast de huisvesting van 500 arbeidsmigranten op kavel één er ook zorg moet zijn voor de druk op nabije voorzieningen zoals huisartsen. Dat is eigenlijk een oproep aan de wethouder. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het was vooral een stemverklaring. Dank u wel. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Partij 18PLUS stemt in met het voorstel en is blij dat er mogelijkheden voor huisvesting van arbeidsmigranten op het bedrijventerrein komen, zodat de arbeidsmigranten niet meer in huizen in onze wijken verblijven.

De voorzitter: Dank u wel. Wie is ertegen op het voorliggende besluit? Niemand. Dan stellen we dat ook unaniem vast. Aangenomen.

8. Zienswijze ontwerpbegroting 2026 GR Natuur- en recreatieschap IJsselmonde

De voorzitter: Dan gaan wij naar agendapunt 8, zienswijze ontwerpbegroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, met een gevraagd besluit om de zienswijzebrief op de ontwerpbegroting van het NRIJ vast te stellen en te versturen. Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Partij 18PLUS stemt in met het voorstel, maar zoals al eerder aangegeven denken wij dat de toekomst van de NRIJ op losse schroeven staat.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand tegen op de voorliggende besluitvorming? Niemand. Unaniem aangenomen.

9. Verlenging accountant Deloitte voor de jaren 2025-2028

De voorzitter: Dan agendapunt 9, de verlenging accountant Deloitte voor de jaren 2025-2028, met het gevraagde besluit om deze accountant aan te wijzen als controlerend accountant voor de jaarrekening controle '25 tot en met '28 en het contract met Deloitte verlengen voor de jaarrekening controles 2025 tot en met '28 door het bijgevoegde verleningsbesluit en te versturen en de financiële consequenties te verwerken. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Iemand hierop tegen? Dan is ook dit unaniem aangenomen.

10. Meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk 2025

De voorzitter: Dan de meerjarenprognose grondexploitaties Ridderkerk 2025 waarbij wordt gevraagd de geactualiseerde grondexploitaties voor Het Zand, Cornelisland en de Prunuslaan, zoals opgenomen in bijlage 3 van de meerjarenprognose grondexploitaties Ridderkerk 2025, vast te stellen en de financiële gevolgen daarvan te verwerken in de programmabegroting. Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen daar uiteraard mee in, maar we willen toch nog eens een keer benadrukken dat we heel blij waren met deze grondige analyses die iedereen aansprak en deze dank willen we ook overbrengen aan de wethouder en de ambtenaar die daarvoor zorgdraagt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kloos. Iemand tegen op het voorliggende besluit? Niemand. Dan is ook dit unaniem aangenomen.

11. Jaarstukken 2024

De voorzitter: Dan zijn we nu aangekomen bij drie bespreekstukken. Als eerste ligt voor de jaarstukken 2024, oftewel, al datgene wat in 2024 heeft plaatsgevonden en ook van betekenis is zodanig dat het ook is opgeschreven. Het college legt met een jaarstukken verantwoording af over het gevoerde beleid in de financiën in 2024. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van ruim 12 miljoen euro. Voorgesteld wordt om hiervan onder meer middelen te bestemmen voor Park Maasdonk en het transitieplan Ridderkerk en het restant toe te voegen aan de algemene reserve. Ook worden enkele voorzieningen opgeheven, investeringen doorgeschoven naar 2025 en de structurele effecten verwerkt in de eerste tussenrapportage. En de raad wordt voorgesteld de jaarstukken vast te stellen. Zoals ik zei, bespreekstuk en daarbij is afgesproken 4 minuten maximaal per fractie. Een totale behandeltijd is voorzien van 60 minuten, oftewel één uur. En ik ga even het rondje langs om te kijken wie daarover het gesprek willen voeren. Dat is de ChristenUnie, dat is GroenLinks, Partij 18PLUS, Echt voor Ridderkerk, VVD, SGP, CDA en Partij van de Arbeid. Dan gaan we als eerste beginnen met de ChristenUnie. Uw 4 minuten gaan lopen. Excuus, dan schrijf ik u daar natuurlijk bij op. Burger op 1. Excuus. Gaat uw gang.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop het korter te doen dan 4 minuten. Soms denk je, wow, de draad ben ik kwijt en dan denk je, huh? En dan zie je de dingen allemaal even niet meer scherp. Daarom is het nu de hoogste tijd voor een heel simpele bijdrage over een best wel ingewikkeld onderwerp. De jaarstukken 2024 in 2 minuten. Here we go. En voor alle geruststelling, ik ga niet zingen. Dat pianootje heb ik niet mee. 12 miljoen over van 217, dat is goed gedaan, zou je denken misschien. Maar wacht even, hoor. Dat beeld is niet echt, want 4,5 miljoen was al aan de burens toegezegd. Een deal met Barendrecht en Rotterdam. Eerst teruggestort en in '25 weer uitgekeerd. Maar ook diverse ambities niet gehaald voor 4,5 miljoen. Veel plannen gemaakt, maar de uitvoering moeten we nog doen. Het centrum ligt er nog net zo bij als in 2019. Mooie plannen gemaakt, maar de uitvoering nog niet gezien. Stedin, organisatie, projectleiders en nog veel meer. Excuses genoeg, maar gebrek aan realisatiekracht doet ons toch echt zeer. Een voet- en fietspad op de Donkerslootweg. In '21 al een motie, maar de inwoners hebben nog steeds pech. Gestart is er nog niet. Waar ligt het toch aan? Alle prio ging kennelijk naar een nieuwe pumtrackbaan. De gebiedsvisie voor Gemini werd naar achter geschoven. Vanwege personele capaciteit, als we de wethouder mogen geloven. Aan de ene kant logisch, maar toch ook wel weer naar. Als de Gemini leegkomt, zijn nieuwe plannen dus nog niet klaar. Op sociaal domein is dit college erg sober. Extra inzet niet nodig, maar zorgen te over. Financiën te kort, hard roepen bij de VNG. Maar zelf nieuwe ambities, daar komt dit college niet mee. Terug naar de jaarstukken. Toch een belangrijk P&C moment. Verantwoording van beleid en van iedere cent. Nu helaas uitgekleeft tot een verantwoording van enkel collegeprioriteit. We missen echt het overzicht van het totaal uitgevoerde beleid. Dus raad, doe straks mee in gesprek met elkaar. De kwaliteit van dit document moet beter, echt waar. Onze controlerende taak is daarmee echt gediend en zo krijgt Ridderkerk een raad die het verdient. Financieel staat Ridderkerk er al jaren goed voor en dat is ook dit jaar weer het geval. En dat stemt onze fractie dan toch wel weer tevreden. Dit compliment geef ik het college wel graag mee. En zo, voorzitter, eindigt onze bijdrage toch

nog positief, net als het saldo van de jaarrekeningen en dat is lief. Ik wens het college een veel succesvoller jaar toe. Gauw uitvoeren alles en dan hoort u volgend jaar geen boe.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kooijman. Heel creatief gedaan. En met uw welnemen zal ik naar de volgende fractie gaan. Maar dat rijmt ook. Maar eerst nog een vraag van de heer Kardol. Gaat uw gang.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Toch een vraag aan de komen van de ChristenUnie. In december 2024 lag de vraag voor extra budget beschikbaar te stellen voor plan van aanpak jeugdhulp, 654 duizend euro. Daar is tegengestemd zonder met een alternatief te komen. De ChristenUnie heeft tegen het armoedebelief gestemd zonder met een alternatief te komen. Waarom?

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Het makkelijkste zou zijn natuurlijk om te zeggen, luister onze bijdrage nog eens terug, want dat hebben we toen uiteraard wel degelijk uitgelegd. Heel in het kort eventjes, de extra bijdrage van de jeugdhulp, daarvan zagen wij niet wat we daar extra voor zouden kunnen krijgen. Dus alleen geld uitgeven zonder dat we daar extra voor krijgen, dat leek ons geen goed plan. En het minimabelief ... Overigens dit jaar, dus dat gaat formeel niet over de jaarstukken '24, maar in het minimabelief is ook geen nieuwe ambitie opgenomen en geen extra geld en dat vonden wij ook echt jammer. En daarom zijn we daar ook tegen.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Als het gaat om het armoedebelief is bijvoorbeeld de uitspraak gedaan, het is net een cadeau dat je uitpakt en eigenlijk gelijk naast je neerlegt, omdat je er niets mee kunt. Maar volgens mij wordt er dan echt voorbijgegaan aan dat wat we hier in dit huis en daarbuiten met alle betrokken partijen proberen te doen. En als ik dan lees dat het voor de ChristenUnie belangrijk is te investeren in mensen in die zin en niet verder gekomen wordt dan vragen van hoe en niet te komen met wat, dan denk ik, dan is toch het investeren in mensen, die oproep, dat is toch dan een lege huls?

De voorzitter: De heer Kooijman.

De heer Kooijman: Het makkelijke antwoord is ... Overigens vind ik het wel fijn dat de heer Kardol goed naar onze bijdrage heeft geluisterd en onze krantenartikelen leest, dus daar complimenten voor. Weer het makkelijke antwoord is, had ons uitgenodigd aan de onderhandelingstafel bij de coalitie destijds. Dan hadden we de goede plannen gehad en dan was de ambitie op dit sociaal domein ook geweest. Dat is helaas niet gebeurd. En dan denk ik ook, zijn wij vanuit de oppositie ... Dan hebben wij niet de positie op dit moment om met allerlei nieuwe ambities te komen. We hebben straks overigens wel een motie die we indienen die ik van harte aanbeveel straks bij de kadernota, dus ik nodig de SGP van harte uit om ons daarin te steunen. Ik ben benieuwd.

De voorzitter: Mijnheer Kardol, voor de laatste keer.

De heer Kardol: Nog een korte reactie. Ook dit antwoord vind ik slappe hap. In die zin van, we hebben het niet alleen over het moment van de onderhandelingstafel, maar heel deze raadsperiode heeft elke partij de gelegenheid met goede ideeën en initiatieven te komen.

De voorzitter: Afrondend, mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Zoals ik net zei, ik kijk uit naar de steun van de SGP, straks bij onze motie bij de kaderbrief. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar GroenLinks. Mijnheer Ros. Bent u er klaar voor?

De heer Ros: Ja, maar mijnheer Kooijman heeft de lat nogal hoog gelegd. Maar ik ga mijn best doen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Ros: Voorzitter, de jaarstukken. Ten eerste, de complimenten die de accountant gaf in de commissie over de sluitende jaarstukken en de goede financiële positie van Ridderkerk, die delen we en die geven we graag door namens GroenLinks aan de wethouder Financiën en aan het college. Toch zien wij ook wel in 2024, net als voorgaande jaren weinig van de plannen en de ambities gerealiseerd. En als voorbeeldje in de commissie noemde ik de plannen rond het centrum. De centrumsring, het Jorisplein, de parkeergelegenheid, het verplaatsen van de markt tot en met de hele visie die als eerste is vastgesteld. Dat zou vanaf 2020 worden uitgevoerd. Het is nu vier jaar later, vijf jaar bijna en eigenlijk is er gewoon nog helemaal niks gebeurd. Dus dat is wel teleurstellend, voorzitter. En dat zal misschien te maken hebben met de BAR-organisatie waar we vorig jaar voor het eerst ... Mocht Ridderkerk weer op eigen beentjes staan voor een groot gedeelte. Maar toch zou dat eigenlijk geen excuus moeten zijn. Het heeft al heel veel geld gekost, die ontvlechting van de BAR. En als ook nog eens de ambities en de plannen daardoor in de koelkast komen te staan, is het wel een hele zure appel dat we daaruit zijn gegaan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ros. Dan gaan we nu naar de Partij 18PLUS. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS wil als eerste de waardering uitspreken richting de medewerkers van de gemeente Ridderkerk en het college voor het opstellen van de jaarrekening en de andere financiële stukken, alsook het beantwoorden van de bijna 300 vragen. De antwoorden op onze vragen hebben zeker geholpen bij het opstellen van onze moties. Er zijn twee punten die Partij 18PLUS uit wil lichten uit de jaarrekening, zonder daarmee al het andere fantastische werk wat in 2024 is verricht tekort te doen. Het eerste punt betreft eveneens een speerpunt van Partij 18PLUS. Ridderkerk heeft sinds 1 januari 2024 weer een eigen ambtelijke organisatie. Het is ongekend knap hoe die organisatie in korte tijd is opgebouwd en als een huis stond op 1 januari. De accountant heeft niet voor niets lovende woorden uitgesproken over onze ambtelijke organisatie. Dat er nog het een en ander door te ontwikkelen valt, is logisch. Maar de inwoners en ondernemers die wij spreken, zien ook dat de ambtelijke organisatie nabijer is dan ooit. Graag spreken wij onze waardering uit aan alle medewerkers van de gemeente Ridderkerk die iedere dag hun beste beentje voortzetten voor een mooier Ridderkerk. En extra woorden van waardering voor de gemeentesecretaris die dat met haar collega's in goede banen weet te leiden. Het tweede punt zag waarschijnlijk niemand aankomen, maar dat betreft het sociaal domein. Toen we in november 2023 de programmabegroting vast hebben gesteld, dachten we daar in 2024 58 miljoen euro aan uit te geven. Bij de jaarrekening blijkt dat we er nog eens 10 miljoen euro extra aan hebben uitgegeven, totaal 68 miljoen euro. Dat is bijna 40 procent van de totale begroting. De Rijksoverheid komt onvoldoende over de brug met voldoende financiële middelen voor de uitvoering van onder andere jeugdzorg. Complimenten aan het college en met name wethouder Piena dat hij strijdlustig is op het podium bij de VNG om het Rijk hiertoe te bewegen. Partij 18PLUS is ervan overtuigd dat preventie uiteindelijk zal leiden tot lagere zorgkosten. Bij het volgende agendapunt komen we daarop terug met onze eigen motie en die van anderen. Zoals gezegd willen we de andere mooie ontwikkelingen in Ridderkerk niet tekortdoen. Deze verdienen allemaal de aandacht, maar de avond is te kort om dat te doen en Partij 18PLUS zal instemmen met het voorliggende voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Westbroek. Dan gaan we nu naar Echt voor Ridderkerk. Ik kijk even wie daarvoor het woord wil voeren. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Een aantal punten willen we eventjes aanstippen. In de eerste plaats de complimenten van de accountant die transparantie, inzicht, doorkijkt en een bovengemiddelde presentatie aan de orde stelde. Dat is een pluim op de hoed van de wethouder en natuurlijk het ambtelijke apparaat. De cijfers. Ja, u weet het, mijnheer de wethouder. We blijven stellen dat verschil tussen de lopende inkomsten en de lopende uitgaven een plus heeft opgeleverd van 7,6 miljoen euro, hetgeen ook de accountant zag als maximale toevoeging aan de algemeen reserve. Zouden we de bestemmingsreserves die in het voorstel zijn ook nog meenemen, dan eindigen we altijd nog met een plus van 3,3 miljoen. Nog steeds een heel mooi resultaat. Maar waar maken we ons nou wel zorgen over? De schuld groeit in 2024 van 28,3 miljoen naar 49,5 miljoen, alleen in dat ene jaar. En wij groeien de komende jaren door naar mogelijkerwijze 130 miljoen. Eens, moeten we ons realiseren, moeten die schulden wel worden terugbetaald. Dat zien we dus ook terug aan de rentebetalingen. In 2025 gaat die omhoog van 500 duizend naar 1,2 miljoen in 2028. Wethouder, vindt u dat nou echt een gezonde ontwikkeling? Wat kon of moet beter volgens de accountants? We halen uit het managementrapport één ding waarvan we ons denken allemaal zorgen over moeten maken. De accountant schrijft dat de aanbestedingsleidraad niet consequent wordt toegepast. Wethouder, laten we nou voorkomen dat dat ruimte geeft voor. Welke maatregelen heeft u genomen om daar actie tegen te ondernemen? Ten slotte ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Kooijman.

De heer Kooijman: Een vraag aan Echt voor Ridderkerk. Welk acuut probleem ziet Echt voor Ridderkerk als het gaat om het niet geheel naleven van de aanbestedingsregels?

De voorzitter: De heer Kloos.

De heer Kloos: Als men het niet letterlijk volgt, dan zou dat ruimte kunnen geven voor beoordelingen die we liever niet zien. Laat ik het daar voorlopig maar heel voorzichtig bij laten.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Kloos: Ten slotte nog een paar hele kleine losse puntjes. Stedin geeft steeds meer dividend aan de gemeente Ridderkerk. Leuk, maar wie betaalt die dividenden? Dat zijn de Ridderkerkers aan de bedragen aan Stedin. We vragen ons echt af, wethouder, gaan we op deze weg door? Boa's. We hebben al een keer eerder gezegd, de gemiddelde boa geeft een boete per week. Dat lijkt me ons erg weinig, als je alleen al kijkt wat er aan overtredingen binnen de winkelcentra plaatsvinden. EvR vindt dat daar meer aan moet worden gedaan. Ja, ik weet het. Boa's hebben niet de bedoeling om boetes uit te schrijven, maar dat veiligheidsgevoel bevordert door deze ...

De voorzitter: Mijnheer Kloos, u heeft een interruptie van de heer Borst van de VVD. Gaat uw gang.

De heer Borst: Dank, voorzitter. Het veiligheidsgevoel, helemaal mee eens, moet omhoog. Ik vraag me alleen af, dat gebeurt toch niet door het aantal boetes te verhogen? Dat gebeurt toch juist doordat onze boa's zichtbaar en dienstbaar in de wijken zijn, doordat we de verbinding met de lokale politie verbeteren? Ik snap de relatie die mijnheer Kloos hier legt met het aantal boetes niet.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Laten we het simpel houden. Je pakt een winkelcentrum, hier bijvoorbeeld, en je kijkt wat eraan overtredingen allemaal plaatsvindt. Zolang wij één boete doen per week, dan denk ik dat de meeste mensen zullen, ach, het is er maar eentje, waar maken we ons nog druk om? Ik geef toe, de boa's hebben ook een andere taak, maar op dit terrein bevordert dat niet het veiligheidsgevoel wat de gemiddelde Ridderkerker graag ziet.

De voorzitter: Mijnheer Borst.

De heer Borst: Ik denk dat het veiligheidsgevoel juist alleen maar gestimuleerd wordt omdat onze boa's gewoon zichtbaar en dienstbaar in de wijk aanwezig zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, had u ook nog een vraag?

De heer Ros: Heel kort, aansluitend op de VVD. Hoeveel boetes zou een boa dan moeten indienen wanneer u tevreden bent? Begint het bij 40, 50, 100 per week?

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Wat een mooie vraag zeg, alsof ik kan moeten bepalen hoeveel een boa zou moeten indienen. Het gaat er meer om dat er wordt opgetreden tegen situaties die nog steeds onveilig zijn in de verschillende winkelcentra. En hoeveel boetes dat zouden moeten zijn, ik zou het echt niet weten.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, maar dat is precies wat meer Kloos doet. Die zegt, één boete is te weinig. Dus hoeveel moeten het dan zijn? Want ik ga daar ook niet over hoeveel het er moeten zijn. Ik vind het juist heel positief dat er één boete maar uitgeschreven wordt, maar Echt voor Ridderkerk vindt één boete te weinig. Dus hoeveel moeten het er dan zijn? Ik bepaal dat niet. U bepaalt dat blijkbaar.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Ik hou het op het veiligheidsgevoel wat de Ridderkerkers beleeft. En nogmaals, met één boete per week bent u er niet. Echt niet.

De voorzitter: Dit is een heerlijk onderwerp, zie ik, want mevrouw Kayadoe wil ook wat zeggen. Gaat uw gang.

Mevrouw Kayadoe: Jazeker, voorzitter. Ik ben toch heel erg benieuwd, alleen het gegeven over wel of geen boete uitgeschreven wordt, maakt dat het veiligheidsgevoel bevorderd wordt?

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Veilig is totdat er geen overtredingen meer plaatsvindt.

De voorzitter: Dat lijkt mij een mooie conclusie. Ik stel voor dat u ...

De heer Kloos: Ik ben klaar met dit onderwerp.

De voorzitter: U bent er gelijk klaar mee. Ook goed. Prima. Dan met uw welnemen ga ik door naar de VVD. Mijnheer Borst.

De heer Borst: Ik kom er ook aan. 2024, voorzitter, was een jaar waarin Ridderkerk volop in beweging was. Onze nieuwe ambtelijke organisatie ging van start, al meerdere keren genoemd, de Omgevingswet trad in werking en er is hard gewerkt op een heleboel terreinen. En vanavond wil ik nog bij een aantal van die punten even stilstaan. Neem bijvoorbeeld de woningmarkt. Die staat in Ridderkerk al jaren onder druk. Jongeren willen starten, ouderen willen doorstromen en gezinnen willen perspectief. Tegelijkertijd zien we dat woningbouw op sommige plekken sneller gaat dan op andere. Rond het Trelleborgterrein is een schetsontwerp ontwikkeld, inclusief participatie met omwonenden. Top. De plannen voor de Huishoudschool in het gebied rondom de Koninginneweg en Joriskerk, daar hebben we dan weer even op moeten wachten, maar inmiddels geven we richting aan die ontwikkeling met heldere kaders en zijn marktpartijen betrokken om mooie ontwikkelingen daar te realiseren. Elders zien we dat het nog niet overal wil vlotten. En dat is zonde, want Ridderkerk kan zich rondom het bouwen van woningen eigenlijk geen stilstand veroorloven wat de VVD betreft. We hebben juist meer betaalbare seniorenwoningen nodig. Woningen die niet alleen ouderen een passende plek bieden, maar ook zorgen dat de doorstroming op de woningmarkt op gang komt. Daar blijven we dus op hameren. Op het gebied van veiligheid dan, daar zijn stevige en mooie stappen gezet. We hebben een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld en daaruit vloeiend een veiligheidsplan gemaakt. Maar we hebben niet alleen naar het papier gekeken, we hebben ook echt geïnvesteerd in onze informatiepositie, onder andere door de komst van een data-analist. En voorzitter, dat is nou precies hoe de VVD het voor ogen had. Inzicht, gericht beleid en actie. Die actie die komt dan onder andere van onze wijkagenten. Ik heb geconstateerd dat die weer volledig op sterkte zijn, conform de norm van één agent per 5000 inwoners, dus dat is mooi. En we hebben de samenwerking tussen de boa's en de buurtpreventie teams steviger gemaakt, daar ging het zojuist al even over in het debat. En het is juist mooi om te zien dat ze daar zichtbaar in de wijk zijn, dat ze mensen spreken en het verschil maken. Bijvoorbeeld, ik noem maar wat, door in te zetten op het handhaven op fatbikes en asociaal rijgedrag. Want veiligheid begint met aanwezigheid en betrokkenheid en met zien en gezien worden. Verder is bewegen wat ons betreft echt essentieel voor een gezonde en vitale samenleving. En om sport en recreatie op lange termijn in Ridderkerk te borgen, hebben we het afgelopen jaar best wel een bijzonder besluit genomen met elkaar in deze zaal. Door te kiezen voor een nieuw te bouwen Fakkels zorgen we voor een moderne en toegankelijke zwem- en sportomgeving en dat draagt dan weer bij aan de gezondheid en het welzijn van alle Ridderkerkers. Echt een investering in de toekomst van onze gemeente. Dan nog iets over Stichting Jong Vermogen in 2024 heeft Jong Vermogen haar dienstverlening nog weer verder geïntensiveerd. Inwoners met een indicatie beschut werk of een garantiebaan, die kunnen actief aan de slag. Praktijkschoolleerlingen doen mee, werkgevers zijn aangesloten. En dat alles levert kansen op, juist voor mensen voor wie werk niet vanzelfsprekend is. En dat is iets waar de VVD erg trots op is, want als mensen zelfredzamer worden, profiteert heel Ridderkerk daarvan. Tot slot, voorzitter, toch ook nog wel een kritische noot. Ik wil het even hebben over onze financiële positie. Ridderkerk sluit het afgelopen jaar af met een positief resultaat van meer dan 12 miljoen. Dat klinkt ook goed en dat is het ook, maar dat is niet vanzelfsprekend. Dat positieve resultaat dat komt deels door incidentele opbrengsten, bijvoorbeeld uit Nieuw-Reijerwaard de afwikkeling van de toeslagenaffaire, en deels komt het doordat we geplande prestaties hebben doorgeschoven naar volgend jaar, omdat de organisatie net is opgestart, omdat de arbeidsmarkt krap is. Andere partijen hebben daar eerder vanavond ook al iets over gezegd. Wat de VVD wil benadrukken vanavond, is dat dat geld er niet is om te laten liggen. Er zijn plannen niet uitgevoerd, investeringen in verkeersprojecten of nieuw te bouwen scholen zijn doorgeschoven. Dus het rekening resultaat mag dan positief zijn, maar dat betekent ook werk aan de winkel, omdat zo'n overschot een

uitzondering moet zijn en dat moet blijven. We moeten aan de slag, we moeten doorpakken. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Borst. Dan is nu de SGP aan de beurt. O, mijnheer Mijnders heeft nog een vraag. Gaat uw gang.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor verschillende partijen inderdaad kritisch zijn op de investeringen, dat sommige punten niet zijn behaald in 2024. Daar hebben wij als CDA zo ook nog een stukje over. Alleen dan zou ik wel de beginnende vraag aan de heer Borst willen stellen, ook wat de accountant zei, waarvoor zou de VVD dan kiezen? Is dan het aantal investeringen, is ambitie dan volgens de VVD op dit moment hoog of is de VVD dan ook bereid om dan te gaan investeren in de organisatie? Want we zien dat de organisatie, de ambities zijn soms zo hoog dat de organisatie misschien versterkt zal worden. Waarvoor zou de VVD kiezen?

De voorzitter: Mijnheer Borst.

De heer Borst: Ik denk dat het een beetje uit de lengte en een beetje uit de breedte komt. Dus ik denk dat we enerzijds zullen moeten prioriteren, want we kunnen gewoon niet alles realiseren en we kunnen niet de organisatie zo groot maken dat we ideeën tekortkomen. En aan de andere kant denk ik ook dat je misschien kan denken aan gerichte versterkingen. Sterker nog, de VVD denkt daar wel aan wat dingetjes om bijvoorbeeld de woningbouwopgave wat vlotter te laten verlopen. En wie weet dat we bij de begroting nog met een mooi voorstel daarvoor komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu volgens mij wel naar de SGP. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u, voorzitter. De jaarrekening 2024 heeft een getrouw en transparant financieel beeld. Complimenten aan de organisatie voor de zorgvuldigheid en de strakke toelichting. De accountant bevestigt dit beeld, inclusief het feit dat er streng naar de eigen prestaties wordt gekeken. Dat verdient waardering. De financiële positie is stevig. Een lage schulddispositie, gezonde reserves, een sterke balans. En toch zit daar ook het dilemma dat door de accountant scherp is benoemd: de spanning zit niet in het geld, maar in de uitvoeringskracht. We hebben als raad de afgelopen jaren ambitie uitgesproken, forse investeringen ingezet, terecht, maar van de 20 miljoen die gepland stond aan investeringen is uiteindelijk 13 miljoen gerealiseerd. Dat vraagt om bezinning. Zijn we niet bezig een boeggolf te creëren die we straks niet meer kunnen bijbenen? De vraag is dan ook legitiem, is het tempo waarin we willen doorpakken realistisch? Of moeten we of vertragen of investeren in de organisatie om dit waar te maken? De accountant schetste ons dit dilemma ook. Waar eerder werd gezegd, geef eens gas, is de reflectie nu, rem misschien iets bij. Niet omdat we ons overeten, maar omdat we moeten opletten dat we de organisatie niet overvragen. We moeten de signalen uit de organisatie serieus nemen. Kortom, durven we te temporiseren, te prioriteren of te investeren in wat nodig is om het waar te maken? Voorzitter, tot slot. In De Combinatie schreef de SGP vandaag: Ridderkerk staat de financieel sterk voor en dat is mede te danken aan het degelijk werk van de wethouder Financiën. Jarenlang is er bewust gekozen voor een verantwoord financieel beleid, investeren waar nodig, lasten laag houden voor inwoners, denk aan de OZB, en toch ruimte houden om te manoeuvreren. Die koers werpt zijn vruchten af. Ridderkerk valt positief op ten opzichte van andere gemeenten. Laten we ons echter niet rijk rekenen en ervoor zorgen dat inwoners ons hun vertrouwen blijven geven, financieel en bestuurlijk. Voor de SGP is dat vanzelfsprekend. We zijn benieuwd of anderen daarbij de kadernota net zo blijk van geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kardol. Dan gaan we nu naar het CDA. Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Allereerst via deze weg ook mede namens mijn vrouw Esmee dank voor alle kaarten, cadeaus, felicitaties, heel veel knuffels die we hebben gehad voor de geboorte voor Laura. Leuk om dat ook vanuit de samenleving, vanuit de partijen te krijgen. Dank daarvoor. Dan willen we als CDA-fractie beginnen met een compliment richting de organisatie voor de inzet en de behaalde resultaten van 2024, het eerste jaar waar de Ridderkerkse organisatie op eigen benen stond en een bedrijfsvoeringspartner die zichzelf moest uitvinden. Waar anderen de organisatie typeren als een zinkend schip, zien wij een organisatie die ondanks vele uitdagingen een knappe prestatie heeft geleverd. Er is veel bereikt en daar mogen we trots op zijn, zeker met nadruk op het laatste. De financiën van 2024 zijn rooskleurig en de financiële situatie van onze organisatie is zeer robuust. Wel zien we dat er een groot bedrag aan investeringen overblijft uit 2024, wat erop kan duiden dat de ambities op sommige onderwerpen misschien wel te groot zijn of dat het juist noodzakelijk is om in de organisatie te gaan investeren. We verzoeken het college ook met klem dit goed in de gaten te houden en wanneer nodig de raad hier ook over op de hoogte stellen. Kan de organisatie het wel of niet aan? Dat kan bijvoorbeeld al aangegeven worden bij de moties die straks bij de kaderbrief worden ingediend. Want we zien meer grote projecten die naar onze mening te lang duren. Wat voor reden ook. Denk bijvoorbeeld aan het centrumplan, de Huishoudschool, de locatie voor maatschappelijke partners in Ridderkerk en de bushaltes op de Rotterdamseweg. Voorzitter, er is een hoop bereikt in 2024. Te veel om eigenlijk op te noemen en er blijft ook altijd voldoende ruimte om te verbeteren. Toch willen we als CDA een paar punten uit 2024 extra de aandacht geven. Allereerst, de tweede inclusieve schouw die plaatsgevonden heeft in Ridderkerk. Op ons initiatief wordt er nu elk jaar een schouw gehouden om te kijken waar in de buitenruimte het beter kan voor hen die een lichamelijke of geestelijke beperking hebben. Soms maakt een kleine aanpassing al een enorm verschil en mooi om te horen dat deze schouwen hieraan ook echt bijdragen. Als tweede de verlichte voetgangersoversteekplaatsen, want als CDA pleiten we er al jaren voor dat meer zebrapaden extra verlicht worden. En dat gebeurt. In 2024 is er flink gewerkt aan een van onze speerpunten, want er zijn weer 14 voetgangersoversteekplaatsen extra verlicht in Ridderkerk. En als derde, voorzitter, de pilot opkopen van schulden van jongeren die is gestart in 2024. Een mooie ontwikkeling en tijdens de avond georganiseerd door Facet sprak het jongerenwerk heel positief op deze pilot en zag al de positieve effecten. Dit kan niet blijven tot een pilot alleen. Dat zou echt verder moeten gaan. Voorzitter, een positief verhaal. En we hadden als fractie nog veel meer kunnen noemen, zoals bijvoorbeeld het bouwen van extra woningen en de komst van extra boa's. Toch moeten we als fractie wel eindigen met een punt van zorg en dat betreft namelijk het toepassen van de zelfbewoningsplicht, iets waar het CDA al vaker voor pleit en ook opgenomen is in de woonvisie. Dat sinds 2021 namelijk nog maar drie keer is toegepast bij drie verschillende projecten. Dat is naar mening van onze fractie echt te weinig en dat mag vaker toegepast worden. Kortom, voorzitter, er is in 2024 ontzettend hard gewerkt en zo werken we met elkaar aan een fatsoenlijk Ridderkerk. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Mijnders. Dan nu mevrouw Ripmeester, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ridderkerk heeft goedgevulde spaarpotten voor incidentele uitgaven en een dagelijks huishoudboekje voor structurele uitgaven. En die laatste kan soms knellen. Het ravijnjaar 2026 is inmiddels niet meer zo bedreigend, maar in de jaren daarna worden er nog wijzigingen verwacht in de rijksuitkeringen die dan om uit aandacht vragen. In de afgelopen periode hebben we veel voorstellen gedaan of gesteund om de positie van inwoners te verbeteren, met name voor hen met een zorgvraag of ontoereikend inkomen. Achteraf kunnen we vaststellen dat volledige kwijschelding voor minima voor één, twee jaar absoluut financieel mogelijk was, maar vooral politiek niet gewenst. Net als de pilot voor gratis openbaar vervoer voor minima, zodat werk en school ook per bus bereikbaar zouden worden. De wachttijden in de schuldhulpverlening en de Wmo blijken hardnekkig en extra tijdelijke capaciteit had dat

kunnen verhelpen. In De Combinatie van vandaag staat op de voorpagina dat mensen graag in Ridderkerk komen werken en er een goede sfeer is. We hoorden in commissies dat het moeilijk was om mensen aan te trekken en de accountant sprak zijn zorg uit over de druk op het ambtenarenapparaat. Wij kunnen ons voorstellen dat een deel van de gelden die nu overgaan naar de algemene reserve ingezet gaan worden op het sociale domein voor de inwoners die hulp nodig hebben. Kosten beheersen zou wat ons betreft vooral moeten met meer inzet op preventie, zodat duurdere zorgkosten worden vermeden en niet door met een boekhouder naar budgetten te kijken. De accountant gaf goede voorbeelden daarvan in andere gemeenten. In het laatste halfjaar ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Borst. Die zin mag u straks nog even herhalen, hoor. Dat is geen probleem. Gaat uw gang.

De heer Borst: Ik hoor mevrouw Ripmeester iets zeggen over preventie, dat we daarop moeten inzetten. Dat kan ik helemaal begrijpen. Hebben we volgens mij afgelopen jaar ook gedaan. We hebben onder andere met de hervormingsagenda jeugd, daar is preventie ook een enorm onderdeel van. Hoe beoordeelt de Partij van de Arbeid dan die inzet? Want als ik naar de begroting kijk, het getal 67 miljoen is ook al een keer gevallen. Er wordt volgens mij heel veel gedaan rondom preventie. Dus waar moet ik dan aan denken als het nog een schepje erbovenop moet?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Er is zoveel mogelijk op het gebied van preventie dat ik eigenlijk niet weet waar ik zou moeten beginnen. Maar ik nodig de heer uit om een keer koffie te drinken, want er is heel veel mogelijk. Echt heel veel mogelijk. En we hebben al in de afgelopen periode zoveel voorstellen gedaan die daartoe zouden bijdragen, om de simpelste te noemen was wel: spreek wat vaker met ervaringsdeskundigen, want dan weet je zeker waar het knelt en dan weet je ook hoe mensen in die positie zijn gekomen. En zo hebben we er veel meer gedaan. Het CDA sprak net over het opkopen van schulden. Wij hebben al heel vaak gevraagd om schulden vaker op te kopen. We hebben een financieel loket voorgesteld, waardoor mensen niet gaan dwalen en eerder geholpen worden. Er zijn heel veel dingen mogelijk en het is ook niet zo dat er niets gebeurt. Het is alleen dat dat meer samenhangend en meer structureel moet gebeuren. Mag ik doorgaan, voorzitter?

De voorzitter: Dat mag van mij en de heer Borst maakt ook geen aanstalten voor een vervolgvraag, dus gaat uw gang.

Mevrouw Ripmeester: In het laatste halfjaar voor de verkiezingen komen nog een aantal sociale voorstellen naar de raad. Een bestemmingsreserve preventie lijkt zeker het overwegen waard. Er gaat veel geld naar het sociaal domein en het is dus belangrijk dat raadsleden zichzelf goed informeren en naar alle informatieavonden gaan over dat punt. Dat er beleid is met heldere doelen, zodat je ook kunt kijken of het geld goed besteed wordt. Maar alle ambities kunnen niet zonder extra capaciteit. Niet op het fysieke en niet op het sociale domein. Een deel van het geld ...

De voorzitter: Mijnheer Kardol, interruptie.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Dezelfde vraag die ik aan de heer Kooijman stelde, stel ik ook aan mevrouw Ripmeester. Hoe kan het nou toch dat u in december tegen het voorstel heeft gestemd om meer dan zes ton

in investeren in de jeugd als het gaat om het plan van aanpak wat is gepresenteerd? En hoe kan de Partij van de Arbeid tegen het armoedebelief hebben gestemd zonder met een alternatief te komen?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Die plannen die vonden wij onvoldoende. En een van de dingen die wij absoluut onvoldoende vonden, was het feit dat de mensen voor wie we het deden nauwelijks betrokken waren bij het opstellen van deze plannen. Er was geen helder beleid, er waren geen heldere doelen, het was een streven naar en er werd geld, zeker bij de jeugdzorg, dat vond ik een hele mooie, er werd geld vrijgemaakt om te overleggen en te praten. Maar we zouden niet zien dat het ook werkelijk ten goede zou komen aan de jeugd. Kan ik doorgaan, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kardol heeft nog een vervolgvraag.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Wat mij betreft doet mevrouw Ripmeester het plan van aanpak tekort. Maar daarnet hoor ik mevrouw Ripmeester zeggen, kom maar koffiedrinken, dan kunnen we het erover hebben wat we kunnen doen. Maar volgens mij is de inwoner gebaat dat wij hier in de raad gaan komen met serieuze voorstellen die een oplossing vormen voor de problemen die u schetst.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, dat laat ik me niet zeggen, dat ik niet met serieuze voorstellen ben gekomen om iets te doen op dit terrein. Ik doe niet anders dan met voorstellen komen. Of u het wel of niet wil, omarmen dat is aan uw partij. Maar wij hebben wel degelijk een heleboel serieuze voorstellen gedaan. Ik ga nu verder met mijn betoog. Even kijken waar ik gebleven was. Een deel van het geld van het rijk, dat is vanaf 2019 ontvangen, is gebruikt om de OZB relatief laag te houden. Maar de accountant gaf al aan dat de OZB laag houden in balans moet zijn met het voorzieningenniveau. En het college gaf aan daarnaar te kijken, zich ook te kunnen voorstellen dat bij een investering van 40+ miljoen voor een zwembad en mogelijk een turnhal de OZB verhoogd zou moeten kunnen worden.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester, u heeft nog 20 seconden.

Mevrouw Ripmeester: Ach, dat ga ik niet halen. Wellicht dat de geleidelijke stijging van een paar procent op de inflatie prettiger is voor de inwoners dan straks een grote verhoging. En ik wil één zorg meegeven: de Partij van de Arbeid is niet blij dat ruim een miljoen over is van de budgetten op de toeslagenaffaire. Er zijn toeslagenouders die geen nieuwe bank mochten kopen of een duur ding voor hun kinderen. En dat is te begrijpen als de budgetten knellen, maar nu niet. En met dank aan de organisatie. Ik had er meer woorden voor, maar dat past niet in 20 seconden. Dank u wel.

De voorzitter: Kijk eens aan. Dank u wel. Dan Burger op 1, mevrouw Van Nieuwenhuizen.

Mevrouw Van Nieuwenhuizen: Dank u wel, voorzitter. Even mijn brilletje op doen. Ten eerste dank voor het werk van ons mensen op de afdeling financiën. De duidelijke uitleg door de accountant in een speciale bijeenkomst werd ook zeer op prijs gesteld. Maakt het lezen van de stukken een stuk makkelijker. Ridderkerk staat er financieel wederom goed voor, ondanks een toch wel onzekere tijd door de aangekondigde bezuinigingen door het Rijk. Doordat het kabinet is gevallen en er weer verkiezingen aankomen, blijft de toekomst onzeker, maar gelukkig heeft Ridderkerk een stevige financiële basis om eventuele tegenvallers op

te kunnen vangen. Aandachtspunten vanuit Burger op 1 zijn toch wel het grote aantal plannen wat soms al jaren op de plank ligt en niet volgens de planning wordt uitgevoerd. Dit onder andere door gebrek aan personeel, zo hoorden wij bij de toelichting van de jaarstukken. Wij zijn in wijk West, de werkzaamheden welzijn in de wijk West, de werkzaamheden aan het HOV, hoogwaardig openbaar vervoer, gestart, waardoor wordt gesuggereerd dat de R-Net bus tijdswinst zou boeken en eerder bij de eindhalte Zuidplein zou zijn. Daar geloven wij niet in, maar we zien wel dat de ingrepen veel impact hebben op de wijk. Veel bewoners blijven hierover vraag stellen en vraagtekens zetten bij de uitvoering. De inloopavonden hierover waren gericht op informeren en dat is erg teleurstellend. Dit hebben we ook gezien bij de nieuwbouwplannen bij 't Ronde Sant, waar opeens bleek dat Wooncompas een flat vlak voor de flat van Palladio wil gaan bouwen. Zo wil men toch niet omgaan met de inwoners? Burger op 1 zou graag zien dat de omwonenden veel beter bij projecten worden betrokken. Zij wonen daar immers en niet de projectontwikkelaars. Dit was ons laatste jaarverslag in deze raadsperiode met een korte terugblik. We willen positief eindigen. Sommige wijkoverleggen hebben het aangedurfd om een doorstart te maken. Einde van dit jaar komt er een nieuw convenant, daar kijken we erg naar uit. Deze vorm van burgerparticipatie ligt ons aan het hart. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nieuwenhuizen. Dan zijn we daarmee aan de beraadslagingen in de eerste termijn vanuit uw raad gekomen, met name aan het einde daarvan. Dan is het woord nu aan het college. Wethouder Van der Duijn Schouten zal daar volgens mij het spits afbijten en mocht er hier en daar nog iets blijven liggen voor de respectievelijke andere portefeuillehouders, daar zijn die er volgens mij helemaal klaar voor om daarna even het woord te voeren. Maar als eerste wethouder Van der Duijn Schouten, gaat uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb vanavond een hoop complimenten gehoord voor de ambtelijke organisatie. En als ik het goed heb geluisterd, richt zich dat in de breedte op alles wat er vorig jaar is gerealiseerd. In de commissie is een gelijklopend geluid naar voren gebracht, maar we zullen dit nogmaals aan de organisatie overbrengen, want ik denk dat die complimenten zeer op zijn plek zijn. Daarnaast heb ik een aantal dingen gehoord over waar bepaalde fracties blij mee waren, dat het vorig jaar is gereageerd of zaken waar ze juist verdrietig over waren dat het niet is gerealiseerd. Ik bedoel, daar weet iedereen wel iets uit te pikken wat hij mooi vond of wat hij jammer vond. En dat is denk ik ook prima. En verder, een wat breder gehoord geluid is de capaciteit in relatie tot de investeringen en de plannings. We hebben het daar in de commissie ook over gehad en dat constateert u, dat constateren wij ook. Ik heb in de commissie ook al aangegeven, dat is niet iets van dit jaar of vorig jaar. Want die boeg golf, ik loop nu al een jaartje of 16 in dit huis rond, en ik weet niet beter of we hebben te maken met een boeg golf. Dat praat het niet goed. Dat geeft ook aan dat we daar heel veel aandacht voor hebben op dit moment en dat vraagt inderdaad om een goede prioritering. Daar zijn we ook continu mee bezig. En tegelijkertijd zie je ook dat zo'n prioritering, die stel je niet vast en daar ben je voor drie jaar uit, want er gebeuren dingen in de wereld om je heen en die maken dat zo'n prioritering eigenlijk bijna wekelijks, toch in ieder geval maandelijks weer opnieuw tegen het licht moet gehouden worden, omdat er ontwikkelingen zijn die daardoorheen fietsen. In die zin is het ook wel opmerkelijk dat een aantal van u aangeeft dat u het jammer vindt dat een aantal zaken niet gerealiseerd zijn en tegelijkertijd geeft de ChristenUnie aan dat het een gemis is dat er geen gebiedsvisie voor de Gemini ligt. Daar hadden we dit jaar heel veel ambtelijke capaciteit in kunnen steken en hem kunnen maken en dan hadden we hem op de plank gelegd tot 2028, maar dan waren andere zaken weer niet doorgedaan. Dus ook in de prioritering, die komt, maar wel op het moment dat we er ook wat aan hebben en dat gaan we niet doen om het op de plank te leggen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Kooijman en daarna de heer Ros.

De heer Kooijman: Een vraag aan de wethouder. Was er ook een mogelijkheid geweest dat er capaciteit was ingehuurd?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Ja, die mogelijkheid is er altijd. Alleen een gebiedsvisie voor die locatie vraagt ook lokale betrokkenheid. En je kan één iemand inhuren, maar dit grijpt in ... Een gebiedsvisies voor dat gebied raakt tal van disciplines. Duurzaamheid, milieu, verkeer, stedenbouw, ruimte. Ik bedoel, je kan het niet zo breed trekken. Financiën. Dus dat vraagt, al huur je vier, vijf mensen in, nog steeds ontzettend veel capaciteit van de organisatie die er zit die daarop mee moeten denken, die daarop moeten adviseren, die hun handen vol hebben aan de projecten. Dus zomaar even wat inhuren lost dit soort problemen niet op. Want dat zijn hele ketens die doorlopen moeten worden.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder financiën trots zeggen dat hij al een jaartje of 16 in dit huis rondloopt, waarvan 8 als wethouder zo'n beetje. En die boeggolf. 4, sorry.

De voorzitter: Het kan aanvoelen als tropenjaren, gaat u door.

De heer Ros: Sorry, vier jaar als wethouder en daar ... Ik had eventjes fout gerekend. Maar ik zie dat er de laatste vier jaar in ieder geval ook niks gebeurd is om die boeggolf op te lossen. Wanneer kunnen we nou wat ... Op een of andere manier, dat kost ook heel veel capaciteit. Dat weet u als Financiën wethouder als geen ander, dat je daardoor dingen moet inboeken en dat soort dingen, waar je niks anders mee kan doen. Wat gaat de wethouder nou werkelijk aan acties doen om die boeggolf werkelijk kleiner te krijgen voor volgend jaar?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Die boeggolf die zal niet kleiner worden, want alle plannen die er zijn, dat zijn plannen die we niet doen omdat we het leuk vinden, maar omdat we het nodig vinden. Het enige wat we doen is dat we die zaken wat meer in de tijd gaan prioriteren, waardoor het misschien niet een boeggolf meer is, maar waar het wel op een reële plek vooruitgeschoven moet worden. En tegelijkertijd is de ene investering ook de andere niet. We gaan binnenkort wellicht weer een COM-gebouw opleveren, dan realiseer je je opeens: een stevige investering. En dat geldt in de toekomst bijvoorbeeld met een zwembad ook. Dus er zijn een aantal grote investeringen die straks in één keer tot een groot volume zullen leiden. Maar er zitten ook een hele hoop kleine projecten in. We hebben een lijst, dat gaat over niet tientallen maar honderden projecten. En uiteindelijk moeten we daarin prioriteren. En tegelijkertijd zijn er inwoners, ondernemers en bedrijven die bij tijd en wijle bij ons komen met een idee, een huis bouwen of ergens iets doen, en die kunnen we ook niet zeggen: wacht u maar, over drie jaar bent u aan de beurt. Ook dat moeten we een plekje geven. Dus we gaan die boeggolf niet in één keer, dat alles wat erin zit nu oplossen. Dat is gewoon niet reëel. Dus we moeten daarin prioriteren.

De voorzitter: Dan is er nog een interruptie van mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Vraag aan de wethouder. We moeten prioriteren. Op welk moment wordt de raad betrokken bij deze prioritering? Dank u wel.

De voorzitter: Misschien gelijktijdig de vraag van de heer Ros er nog even bij. U had nog een vervolgvraag en ik wil de wethouder even in de gelegenheid stellen op beiden te reageren.

De heer Ros: In het verlengde van mevrouw Ripmeester. Misschien zou het dan heel fijn zijn als we stuk naar de raad krijgen waar een reëlere planning in zit. En ook voor bijvoorbeeld, het centrum is een aantal keer genoemd. Ook voor die ondernemers in het centrum is het gewoon fijn van, dit gaat de komende jaren niet lukken, dit zijn wel onze plannen. Maar dat we dat we dan eerlijk tegen ondernemers kunnen zijn over, dat gaat nog wel even duren.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dat laatste is denk ik heel belangrijk, dat je daar eerlijk en transparant over bent, zodat mensen weten waar ze aan toe zijn. Want je merkt dat niets zo teleurstellend is als dat mensen onverwacht ergens mee ... Vaak is de boodschap: nu even niet. Dat zien we ook in de prioritering van projecten met inwoners en ondernemers. We hebben recent nog een ondernemer gehad, die heeft best een mooi plan. Daar willen we aan meewerken, maar die krijgt wel de boodschap: met alles wat er is bent u niet eerder dan in 2027 aan de beurt. En dat is even slikken en dat vinden ze vervelend, maar we merken wel dat die duidelijkheid meer gewaardeerd wordt dan: nu niet, maar we weten het niet. En wanneer wordt u daarover geïnformeerd? We zijn ook weer van plan binnenkort met een begroting te komen waar we heel helder schetsen wat er dan in 2026 wat ons betreft nog wel gebeurt. Dus dat komt uw kant op. Daar wordt hard aan gewerkt op dit moment. En ik ben blij dat ik de indruk heb dat ik hier al 8 jaar zit, maar het zijn er echt maar 3. GroenLinks gaf aan dat ze naar aanleiding van het bespreken van de jaarrekening geconstateerd hebben dat het centrumplan en de centrumring nog niet was gebeurd. Ik neem aan dat u dat niet uit de jaarrekening heeft gelezen, maar dat u dat ook wel had gezien als u daar rondliep. EvR maakt zich zorgen over de schuld, want die moet op termijn een keer terugbetaald worden. Dat klopt. Overigens is dat niet op termijn, want we betalen nu al terug. Als u naar de verlopen kijkt, ziet u dat we geld lenen en andere weer aflossen. Is dat een gezonde ontwikkeling? Ja, dat denk ik wel. Ik denk dat de accountant heeft aangegeven dat we best nog ruimte hebben juist om die schulden aan te gaan om die investeringen te doen. En het is heel simpel, als we die schulden niet aangaan, dan doen we ook de investeringen niet. Want het geld om al die investeringen te betalen ligt niet op de plank, maar het moet op een gegeven moment een keer geleend worden. En u maakt zich zorgen over de dividenden van Stedin, omdat die door onze inwoners wordt betaald en of dit dan een verstandige zet is. Ja, dat denk ik wel. Ik denk dat dat heel verstandig is, want Ridderkerk is aandeelhouder van Stedin en heeft daar fors in geïnvesteerd. En tegelijkertijd zien we dat in andere gemeenten die bereidheid om te investeren er niet is, terwijl de inwoners wel bediend worden door Stedin. En dan is dat wat mij betreft niet meer op zijn plaats dat in de tarieven van ook die gemeenten waar de gemeente niet wil investeren in Stedin, de inwoners wel bijdragen aan het dividend wat uiteindelijk landt bij die gemeenten die die investering wel hebben kunnen doen. Want anders hebben wij geïnvesteerd en zitten we daar de inwoners in gemeenten die die investering niet willen doen van te sponsoren. En nu dragen ze nog een beetje bij aan het rendement in Ridderkerk. Dus ik denk dat dat meer dan terecht is en ook vooral zo moet blijven. U had ook nog een opmerking over de aanbestedingsrichtlijn en volgens mij heeft de accountant aangegeven dat het belangrijk is dat daar aandacht voor blijft. En dat koppelt die aan het feit met een nieuwe organisatie en nieuwe medewerkers en dat die aanbestedingsdingen belangrijk zijn. En dat doen wij ook, dus wij onderschrijven dat en daar is continu aandacht voor. De VVD vindt het belangrijk dat er woningen voor ouderen worden gebouwd want dat bijvoorbeeld de doorstroming. Ik vond het goed om dat nog eens te horen en u weet wel waarom. Het CDA had nog een opmerking over de zelfbewoningsplicht. U gaf aan, dat is drie keer gebeurd. Dat klopt. Inmiddels hebben we de vierde keer gedaan en dat leverde gelijk wel een

formeel bezwaar op. Dus het is lastige materie en degene bij wie de zelfbewoningsplicht wordt opgelegd, is er ook niet altijd even blij mee. Maar u hebt gelijk, er staat in onze woonvisie dat dat een van de instrumenten is die we zouden kunnen toepassen. Richting de Partij van de Arbeid, twee zaken. De wethouder zou als voorbeeld gegeven hebben dat de OZB zou kunnen stijgen in relatie tot de voorzieningen met het zwembad. Dat heb ik zeker niet gezegd. De commissie heeft aan accountant gevraagd of hij daar een voorbeeld bij kon geven en de accountant heeft gezegd dat hij exact dat voorbeeld in een andere gemeente heeft gezien. Ik heb zeker niet gezegd dat wat ons betreft de OZB zou moeten stijgen in relatie tot het zwembad. Wat wij hebben aangegeven is dat de OZB continu in puntjes waar we naar kijken, u heeft hem in de kaderbrief met de bijlage ook gezien, dat die heel concreet als bezuinigings... Niet bezuiniging, maar extra inkomstenmaatregel wordt benoemd. Dus we kijken ernaar. En dat wij op dit moment tegelijkertijd geen enkele reden zien om nu de OZB te verhogen, omdat ons voorzieningenniveau goed is, maar we dat ook prima kunnen betalen zoals het nu gaat.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Het gaat niet om nu, het gaat over de toekomst. Daar ging die opmerking over. En die is zodanig uitgesproken, met alle slagen om de arm. Ik heb niet gezegd nu en volgend jaar wordt de OZB verhoogd.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dan is mevrouw Ripmeester denk ik op haar wenken bediend, want dan heeft ze gezien dat we in de kaderbrief ook nadrukkelijk naar dat aspect hebben gekeken en we daar dus ook naar kijken indien het nodig is. Een ander punt is dat werd aangegeven door de Partij van de Arbeid-fractie dat we geld hebben overgehouden op de toeslagenaffaire en dat dat jammer is, omdat het daarmee niet bij de inwoners is gekomen. Daar gaat het in de redenering wel faliekant mis, want al hadden wij 3 miljoen extra uitgegeven aan de toeslagenuitvoerders, alle kosten die we daarvoor maken worden door het Rijk vergoed. Dus als wij 3 miljoen extra hadden uitgegeven, hadden we 3 miljoen extra gekregen van het Rijk en hadden we die 1 miljoen nog steeds overgehouden, want dat zijn uitvoeringskosten die het Rijk aan gemeenten geeft wat totaal losstaat aan iedere euro die wij aan toeslagenuitvoerders besteden. Dus het idee al dat dit bespaard zou zijn op wat er voor toeslagen uitvoering gebeurt is pertinent onjuist. En dan zit ik even te kijken, voorzitter, en dan denk ik dat ik gezegd heb wat ik wilde zeggen. En gezien met wat er nog op de agenda staat, is het verstandig er dan ook maar een punt erachter te zetten.

De voorzitter: Helemaal goed. Dank u wel. Wellicht zijn er nog portefeuillehouders die zeggen, ik wil ook nog iets zeggen?

De voorzitter: Wethouder Van Os.

Wethouder Van Os: Jazeker, voorzitter. Want als portefeuillehouder Bedrijfsvoering doet het maar mij natuurlijk ook enorm deugd zoveel complimenten over de Ridderkerkse organisatie te horen, maar nog meer over de Ridderkerkse medewerkers in onze eigen organisatie. En vergis u niet wat een werk het is geweest om die BAR-organisatie te ontplechten naar vier nieuwe organisaties. Het is veel makkelijker om te fuseren dan te ontplechten. Je moet allemaal ICT-systemen ontplechten, opnieuw inrichten, noem maar op wat erbij komt kijken. Dus het is ongekend mooi wat er op 1 januari 2024 stond als Ridderkerkse organisatie. En wij zijn als college enorm trots op de doorontwikkeling die onze organisatie het afgelopen jaar heeft doorgemaakt. En zeker valt er nog door te ontwikkelen, maar wat er staat, dat staat echt als een huis en daar zijn we enorm

trots op. Dan toch nog even over de uitvoerings- of realisatiekracht met betrekking tot het ontwikkelperspectief centrum. De heer Ros van GroenLinks heeft eraan gerefereerd. Wellicht heeft hij De Combinatie van vandaag gelezen en dan zien we daar een nieuw mooi schetsontwerp voor deelgebied 2, Sint-Jorisplein. En soms is uitstel ook gewoon goed, want dat heeft ertoe geleid dat zowel de SER als de BIZ hebben geconstateerd geen gebruik meer te willen maken van de nieuwe muziektent. Dus die is door de architecten weer uitgetekend. Dus enig uitstel levert dadelijk een nog mooier Sint-Jorisplein op. En ik wil wegblijven bij het feit dat er niks is gebeurd in deelgebied 1. Wellicht heeft de heer Ros van GroenLinks gezien dat er bomen zijn gekapt, dus dat is alvast gedaan. En daarnaast zijn er nog wat stroomkabels her en der verlegd. Dus niet alles is op zich op locatie te zien, maar onder de grond gebeurt ook heel veel. En we gaan aan de slag en we zijn continu in gesprek met die ondernemers. Inmiddels de BIZ Winkelhart Centrum om hem mee te nemen in de planning en ook de raad zal binnenkort een nieuwe actualisatie van die planning krijgen voor deelgebied 1. Er gaat echt wat gebeuren dit jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Os. Zijn er nog andere wethouders die iets op te merken hebben? Dat is niet het geval. Dan gaan we nu naar de tweede termijn van uw raad. Ook daarvoor geldt maximaal 4 minuten. Maar u weet het, de tijd die gaat door. En dat gezegd hebbend gaan we het lijstje weer even volgen zoals die ook in de eerste termijn aan de orde was. ChristenUnie, mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, dank u wel. Mijn bijdrage in de eerste termijn was natuurlijk anders dan u wellicht gewend bent. Ik beloof daar ook geen gewoonte van te maken. Maar ik dacht, het is misschien goed om het een keertje op een andere manier te presenteren voor eenmaal. Maar het onderwerp blijft natuurlijk net zo belangrijk als u als altijd. Dan verder de inhoud. Onze fractie die merkt gewoon dat een aantal eerder door de raad vastgestelde plannen geen hoge prioriteit hebben bij dit college. Ik noemde er al een paar in de eerste termijn, maar ook plannen van het eigen college zelf, zoals bijvoorbeeld de Huishoudschool en centrumring, die blijven echt lang liggen. En over dat laatste, ik heb proberen een uitspraak te ontlokken van wethouder Overheid over wat er nou in de tweede helft van '24 daadwerkelijk is gebeurd. Maar verder dan: er is een offerte aangevraagd, ben ik nog niet gekomen. En als dat in een half jaar tijd de actie is, dan denk ik, dat tempo ligt niet heel erg hoog. En of dat dan echt aan de organisatie en de nieuwe opzet van de organisatie ligt of gewoon bewust of onbewust omgaan met prioriteiten, ik weet het niet. De VVD had het over data-analist op veiligheid. Ik vind dat hartstikke goed. Maar ik ben ook wel benieuwd eigenlijk als ik daarover nadenk, wat zou een data-analist op het sociaal domein of juist het fysieke domein gaan zien? En wat zou daar nog verbeterd kunnen worden? SGP was in de eerste termijn al wat kritisch richting ons en later ook richting de Partij van de Arbeid. Zeker die laatste snap ik ook niet. De Partij van de Arbeid heeft heel veel moties ingediend op het sociaal domein. Wel schermen met de extra investering van 6,5 ton aan jeugdhulp in '24, dat klinkt natuurlijk heel stoer. Alleen als je dan kijkt naar wat de inhoud van dat voorstel was, dat er voor zesenhalf ton onderzoek wordt gedaan om de eigen organisatie te verbeteren, zodat ze efficiënter kunnen gaan werken. En daarvan hebben wij als ChristenUnie gezegd, ga je nou 6,5 ton besteden om te kijken of de je de eigen organisatie kan verbeteren? Dat kan je toch op een slimmere manier aanpakken zodat je geld overhoudt voor de mensen die echt nodig hebben.

De voorzitter: Interruptie van de heer Borst en daarna de Mijnders.

De heer Borst: Voorzitter, dan hoor ik de heer Kooijman zo even nog zeggen dat hij wil dat er goed geprioriteerd wordt, dat de vaart erin moet. Dat deel ik, heb ik net ook in mijn bijdrage gezegd. Tegelijkertijd constateert hij dan dat als we 6,5 ton in de organisatie willen investeren om het sociaal domein efficiënter te laten werken, dan zegt de heer Kooijman: dan investeren we in de organisatie, dat is niet de bedoeling.

Volgens mij is dat juist goed, want dan kunnen we met dezelfde middelen nog meer bereiken. Dus het gaat bij mij nog niet dagen, voorzitter, wat dan het doel is geweest om dat niet te willen steunen. Want volgens mij is elke extra euro om dit soort dingen beter te maken ... Een beetje beter is in mijn optiek dan ook al heel goed.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Grotendeels eens met wat de VVD zegt. Dus extra investeren in de organisatie om die beter te maken, prima. Maar 6,5 ton dat vonden wij echt een belachelijk hoog bedrag voor een stuk onderzoek en dat is in onze optiek echt niet nodig geweest. En daarom waren wij daartegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De heer Kooijman is heel erg verbaasd dat er een beetje kritiek zijn kant op komt. Waar het om ging over armoedebeleid, is dat de heer Haan van de ChristenUnie 4 minuten lang enorm kritisch heeft uitgehaald over het armoedebeleid. En uiteindelijk een week later staat er in De Combinatie nog een enorm zuur artikel, heel kritisch, heel veel kritiek op andere de partijen. Die zouden zijn vragen niet hebben beantwoord, die zouden geen bijdrages hebben gehouden. Maar volgens mij, en dat is de vraag die ik aan de heer Kooijman gaan stellen via u, voorzitter, kan de ChristenUnie rondom het armoedebeleid niet beter naar zichzelf kijken? Want is het niet een gemiste kans dat de ChristenUnie rondom het armoedebeleid geen een voorstel heeft gedaan? Alleen maar 4 minuten zuur en kritisch. En dat mag. Maar het is toch een gemiste kans dat de ChristenUnie toch helemaal niet met voorstellen is gekomen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, het is wel een beetje off-topic, want het minimabeleid hebben we onlangs behandeld in 2025. We hebben het nu over de jaarstukken '24. Maar ik wil daar best op reageren. Wij waren erg teleurgesteld in het huidige beleid wat door het college is voorgelegd. We hebben intern, en dat heeft de heer Haan ook aangegeven, het erover gehad: zijn er nog punten waar wij met een motie iets kunnen verbeteren? Alleen wij vonden het zodanig nietszeggend dat we daar ook geen ruimte in zagen om met een motie dan het stuk nog iets te verbeteren, waardoor het onze goedkeuring kon wegdragen. Dat is de reden geweest waarom wij hebben tegengestemd.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Om toch weer een bruggetje te slaan naar deze jaarstukken, die zitten ... En een bruggetje naar het armoedebeleid. Er werd net gesteld, er gaat heel veel geld naar het sociaal domein. En dat is natuurlijk ook zo. Daarom is het ook belangrijk dat je goed beleidsstuk hebt met heldere doelen om te kijken of je of het beleid ook werkt zoals je wil dat het werkt. Wanneer je efficiënter gaat werken, dan moet je dus ook bepalen wat je wil bereiken. En dat stond allemaal niet in die stukken. Dus we kunnen wel zeggen, er gaat heel veel geld naartoe, maar laten we weer even terugkijken naar ...

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester, wat is uw vraag? Want anders ...

Mevrouw Ripmeester: Mijn vraag aan ... Wie was aan het woord? Mijn vraag aan de ChristenUnie, was u het met mij eens dat er zo weinig heldere doelen waren, waardoor we niet wisten welk beleid er gebruikt werd? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Wat een ontzettend goede vraag van mevrouw Ripmeester. En daar ga ik zo heel uitgebreid op in. Nee hoor. Volgens mij is dat inderdaad zoals we de discussie ook hebben gevoerd en wij hebben als ChristenUnie ook nog een stuk of tien van die voorbeelden meegegeven hoe het beleid wel beter was geweest. We hebben daar in de commissie eerder ook met de wethouder over gesproken toen. Die was niet van mening dat hij dat in het beleid wilde opnemen. Dan houdt het ook op een gegeven moment op.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, u heeft nog 30 seconden.

De heer Kooijman: Dan ga ik kijken wat ik nog wil zeggen in die 30 seconden. Toch nog even over de organisatie dan versus de ambities. SGP gaf aan, we moeten misschien ons gaan bezinnen. Ambities die we hebben en de organisatie die er op dit moment staat. Ons motto was of is nog steeds, bezint eer ge begint. Dus eigenlijk in 2022 toen we het hadden over, wat moeten we nou met de BAR-organisatie aan? Maar dat is passé, dus daar moeten we het nu mee doen. Dat de organisatie moet wennen en dat daardoor ambities niet gehaald kunnen worden, inhoudelijk qua uit de organisatie kan ik dat snappen. Maar tegelijkertijd, het is wel een keuze geweest van deze coalitie en andere partijen die dat hebben gesteund, dus daar moeten we ons wel bewust van zijn. Zijn we trots op de ambtenaren? Jazeker. En daar wil ik mee afsluiten.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders nog.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nog een korte vraag. De heer Kooijman van de ChristenUnie heeft de organisatie een keer getypeerd als een zinkend schip. Hij is nu trots op de ambtenaren. Zou hij die uitspraak van een zinkend schip nog een keer terug willen nemen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ik wou dat ik vaker van die oneliners had die gewoon ieder jaar weer terugkomen. Ik ga mijn best erop doen. Zinkend schip, ik heb dat al meerdere malen uitgelegd waarom dat ik dat toen zag. Dat ging erover dat er heel veel onrust binnen oude BAR-organisatie was over, wat gaat dan de toekomst betekenen? En dat daardoor ambtenaren besloten: ik ga hier niet op blijven wachten, ik ga weg. Dit is voor mij een zinkend schip. In die context heb ik dat gezegd op de oude BAR-organisatie, waar er op dat moment politiek heel veel onzekerheid was van, wat gaat er gebeuren? Dus ik heb het nog maar een keertje herhaald, maar ik ga het zeker niet terugnemen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door naar GroenLinks. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, twee korte opmerkingen in tweede termijn. Nogmaals de oproep om bij raadsvoorstellen vanuit het college in ieder geval ook een heldere planning mee te geven, een realistische planning. En ik denk dat wij ook als raad naar onszelf moeten kijken en misschien wel heel kritisch op die planning moeten zijn en vraag of het werkelijk haalbaar is. Dus laat ik in ieder geval naar mezelf kijken. Dat hebben we ook niet altijd gedaan. Dus ik denk dat dat wel een oproep is aan ons allen. En nog één opmerking naar de heer Kardol, voorzitter. Ik hoef het niet voor andere mensen op te nemen, maar mevrouw Ripmeester betichtten dat zij weinig voorstellen doet op het sociaal domein met droge ogen, dat snap ik echt niet. Dat kan gewoon niet.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Ik weet dat de Partij van de Arbeid op dit onderwerp verschillende moties heeft ingediend en dat die ook aangenomen zijn geweest. Deze periode volgens mij zes stuks. Maar ik triggerde op de opmerking van, laten we gaan koffiedrinken en het dan met elkaar erover hebben van wat we kunnen doen over de onderwerpen die dan in het oog van de Partij van de Arbeid van belang zijn. En dan denk ik, nee, we moeten niet met elkaar koffiedrinken als we echt vinden dat er iets moet veranderen. We hebben nu op dit moment een concreet idee en ik heb het in de context benoemd als het gaat om het tegenstemmen tegen het armoedebeleid en het tegenstemmen tegen het extra budget voor het plan van aanpak van jeugd. Dan denk ik, dat is volgens mij niet de juiste oproep.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Heel kort en dat is gelijk mijn laatste opmerking. Dan hoop ik dat de SGP vanaf nu de voorstellen op armoedebeleid zal steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar Partij 18PLUS. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, ik heb heel veel mooie dingen gehoord zojuist. Een stukje concrete ideeën nu doen, preventie. Ik krijg een heel goed gevoel over een van de moties die wij bij het volgende onderwerp gaan indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Westbroek. Dan gaan we naar de partij Echt voor Ridderkerk. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Wat de schuldenpositie betreft begrijp ik wat de wethouder zegt, omdat maat accountant zou hebben gezegd, ga meer investeren. Maar diezelfde accountant zei ook: maak ook meer gebruik van een hogere belastingdruk. Dus daar zit nog een beetje een spagaat tussen. Voor wat Stedin betreft begrijp ik het antwoord. Logisch dat u dus vindt dat degene die investeren dan ook eigenlijk ook het dividend binnen moet halen. Maar zou dat betekent dat, laat ik het nou eens voorzichtig formuleren, het te veel ontvangen dividend mede wordt ingezet om een stukje belastingdruk in Ridderkerk dan naar beneden te brengen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kloos. VVD, mijnheer Borst. Die ziet ervan af. SGP, mijnheer Kardol. Maakt er ook geen gebruik van. CDA, mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik had toch echt het idee dat de uitspraak van de heer Kooijman over het zinkend schip over iets anders ging, echt over de organisatie. Maar ik ga het nog eens een keer terugluisteren en misschien dat die oneliner van de heer Kooijman dan toch nog een keer terugkomt de volgende raadsvergadering. En voor de rest zou ik nog twee, maar het zijn detailpunten. Allereerst richting de wethouder, zelfbewoningsplicht is een lastige en daar kan zeker ook kritiek op komen. Er kunnen best wel mensen het echt niet mee eens zijn. Maar we hebben juist bewust het in de woonvisie opgenomen en waar een groot gedeelte van de raad ook voor gestemd om het vaker te gaan passen, omdat het juist ook een heel positief effect heeft. Maar in ieder geval goed om te horen dat het een vierde keer is toegepast. Dan twee kleine details. Inderdaad, de wethouder gaf het ook al aan richting de ChristenUnie, de Gemini. De vorige commissie gaf de ChristenUnie aan, dat is echt iets waar we mee moeten opschieten. Juist de Partij van de Arbeid en het CDA hadden twee maanden daarvoor al aandacht voor gevraagd, maar dan wel met het realisme, je kan nu met een visie gaan beginnen, maar dan heb je er over een paar jaar echt niets aan. Dus ik begrijp de woorden van de wethouder. We willen zeker er vroeg en aan de voorkant bij zitten als het gaat om

de Gemini, maar om er nu mee te gaan beginnen lijkt ons ook geen verstandig plan. En ik hoorde mevrouw Ripmeester van de Partij van de Arbeid zeggen dat als we de motie gratis minima hadden gesteund, dat het mensen had geholpen om hun werk beter te bereiken, maar de motie ging alleen over de daluren en niet over de spitsuren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Mijnders. Dan nu mevrouw Van Nieuwenhuizen. Excuus, mevrouw Ripmeester van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Ripmeester: Daar hoopte ik zo op, want er is nu zoveel aandacht voor het armoedebeleid en minimabeleid. Ik voel steun voor gratis ov voor minima, dus daar zullen we met een motie komen bij de begroting, net als voor het opkopen van de schulden. Ik kondig het maar alvast aan, want als we nu allemaal toch zo enthousiast zijn op dit terrein, laten we dan het ijzer smeden als het heet is. Terug naar de jaarstukken. Wij zouden heel graag als raad betrokken willen worden bij die realistische planning, dat dat ook voorgelegd wordt en dat we bijgepraat worden dus we steunen daarin de oproep van GroenLinks. Trouwens, dank je wel voor de steun ook van de heren aan de overkant. Ik blijf bij mijn uitnodiging om met ieder koffie te drinken om meer te doen op het gebied van preventie, want er is heel veel mogelijk. En je zou met ervaringsdeskundigen kunnen gaan praten op wat voor terrein dan ook, dan hoor je het ook. Maar goed, ik ben dan second best. Je kunt ook met mij koffiedrinken, dan kan ik in ieder geval zeggen wat ik denk dat er zou kunnen gebeuren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Dan gaan we nu naar mevrouw Van Nieuwenhuizen, Burger op 1. Die ziet ervan af. Dan gaan we weer naar het college toe. En dat betekent dat ik vraag aan wethouder Van den Duijn Schouten om even te reageren, daar waar nodig en nuttig.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Nog een enkele opmerking. De planning, heb ik al aangegeven, die gaan we in de begroting opnemen, wat we reëel willen gaan doen in 2026 dan. Volgens mij vroeg de heer Ros nog om een heldere planning bij voorstellen en ik denk dat het prima is om als wij in de toekomst weer met investeringsvoorstellen komen, dat we dan ook aangeven wat voor ons betreft een heldere planning is bij die voorstellen. Sommigen gaan over een aantal jaarschijven heen, maar ik denk dat het prima is om dat daarin in uit te schetsen, dat u weet waar u aan toe bent. Dan nog een opmerking richting EvR. De heer Kloos gaf aan dat in het kader van de hogere leningen en de rentedruk dan misschien de OZB omhoog moest en tegelijkertijd de vraag om het dividend te gebruiken om diezelfde OZB weer te verlagen. Als we dan het dividend gebruiken om de leninglasten te financieren, dan kunnen we de OZB houden zoals het is en dan is het mooi allemaal weer in evenwicht. En laat het helder zijn, wij hebben afgelopen jaren middelen ingezet, en dat kan je natuurlijk niet een-op-een koppelen aan het dividend van Stedin, maar middelen ingezet om de OZB in Ridderkerk laag te houden. We volgen daarin altijd het idee dat de lokale lasten stijgen met ongeveer de prijsontwikkeling. En op het moment dat de inflatie in Nederland op 10 procent lag, hebben wij onze lasten substantieel lager verhoogd om onze inwoners te ontzien. En dat is ergens mee gefinancierd en daar zal ongetwijfeld ook een stukje dividend aan Stedin hebben bijgedragen. En de accountant merkt daarbij terecht op, u heeft dat eenmalig gedaan met 6 à 7 procent, alleen dat sleept u wel jaar na jaar na jaar achter u aan, want vooralsnog hebben we dat gat nooit meer ingehaald. Dus ieder jaar zijn de lasten dus 6 à 7 procent lager dan dat we toen de inflatiecorrectie hadden gepakt. En daar gebruiken we ieder jaar ook een beetje geld van Stedin voor om dat hele plaatje weer financieel rond te krijgen. Dat was het wat mij betreft, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Geen andere portefeuillehouders? Ja, wethouder Van Os.

Wethouder Van Os: Ja, voorzitter, toch nog even als maag want de heer Kooijman van de ChristenUnie refereerde aan de Huishoudschool en dat dat allemaal lang duurt. Graag breng ik de raad nog even in herinnering dat in de vorige raadsperiode er een voorstel lag om de Huishoudschool van de maatschappelijke partners te voorzien, om het daarnaartoe te transformeren. Vervolgens waren de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 en heeft de coalitie in al haar wijsheid bedacht bij die coalitieonderhandelingen, waar de heer Kooijman dan inderdaad niet bij aanwezig was heb ik net gehoord, om daar een woonbestemming op te zetten, op de Huishoudschool. Dus daar wil het college heel daadkrachtig mee aan de slag gaan. Echter, we worden ook belemmerd door jurisprudentie. We hebben eerst een Didam-arrest gehad. Vervolgens is er een Didam II-arrest gekomen, wat er uiteindelijk toe heeft geleid dat hetgeen waar we nu staan, met de verkoop aan Wooncompas, dat het ook rechtmatig volgens jurisprudentie is. Dat duurt gewoon lang, dat soort processen. Het liefst hadden we het ook al op dag één verkocht aan een partij die er gelijk mee aan de slag kon gaan, maar dat is niet het geval. Maar ik kan de raad vertellen dat we er nu voortvarend mee aan de slag kunnen gaan, doordat alle stoplichten op groen staan.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, ik verbaas me al enigszins dat de heer Van Os er nu pas achter komt dat ik niet bij de coalitieonderhandelingen aanwezig was. Maar goed, zonder gekheid. De Huishoudschool waar ik aan refereer en de wethouder heeft het zelf hier ook in de raad en via een raadsinformatiebrief ook zelf een aantal keer aangegeven, dat ook het college het jammer vond dat er een aantal dingen waren blijven liggen, maar dat ze op dat moment het idee hadden: maar nu gaan we het echt oppakken en nu gaan we doorpakken. En die boodschap hebben we een aantal keren gehad. Dus dat was met name mijn reden dat ik dacht, het had een iets sneller gekund, wellicht.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we daarmee aan het einde van de beraadslaging gekomen over de jaarstukken 2024. En u weet wat er dan gaat volgen, dan ga ik u vragen of er iemand is die er een stemverklaring over wenst af te leggen. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Wij zullen er mee instemmen, met tegen de aantekening dat het resultaat 7,6 miljoen is zoals we in eerdere bijdragen al hebben neergelegd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik u de vraag stellen wie er voor de jaarstukken 2024 stemt, zoals met alle besispunten erbij, ook verwoordend in het raadsbesluit. Wie zijn ervoor? Dat geldt voor de SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie en GroenLinks. En dan komen wij volgens mij bij de conclusie aangenomen, met 28 voor, 0 tegen. En dat betekent unaniem.

12. 1^e Tussenrapportage 2025

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 12. Daar wordt onze aandacht gevraagd voor de eerste tussenrapportage 2025, met als gevraagd besluit die eerste Turap 2025 voor kennisgeving aan te nemen, de financiële gevolgen vast te stellen en tegelijkertijd ook kennis te nemen van de brief van de provincie Zuid-Holland over de actuele stand van zaken met betrekking tot het generiek interbestuurlijk toezicht 2025. Er is een behandel tijd voorzien van in totaal 5 minuten. Dat is niet veel. In ieder geval heb ik begrepen dat de Partij van de Arbeid het woord wil voeren. Maximaal één minuut. Hoewel dat eigenlijk niet kan, heb ik van sommige mensen gehoord eerder, misschien zeg ik wel twee. Maar ik inventariseer ook graag eventjes of er nog anderen zijn die het woord willen voeren. Dat is niet het geval. Dan is het aan u, mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Omdat ik onverwacht op alle punten het woord mag voeren, wil ik maar op dit punt niet het woord voeren. Ik heb het verweven in een ander stukje.

De voorzitter: Kijk aan. Dank u wel. Dat is inderdaad ook binnen een minuut. Maar u krijgt er geen tijd bij, die andere spreektijd, zo werkt dat dan ook weer niet. Dan de vraag of hier iemand een stemverklaring voor wenst af te leggen. Niet het geval. Wie is er tegen het voorgestelde besluit? Dat geldt voor niemand. Daarmee unaniem aangenomen.

13. Kaderbrief 2026

De voorzitter: Dan komen wij nu bij de behandeling van de kaderbrief 2026. En dat gaat best wel even tijd vragen, want daar is een respectabele spreektijd voor gereserveerd per fractie en het leek mij wel verstandig om even te schorsen, zodat er hier en daar even iemand raadszaal uitkwam. Het is 21.39 uur, we gaan 21.45 uur verder. Haast u. Goed, de raadsleden hebben bijna allemaal hun plek ingenomen. En ook ons zeer gewaardeerde publiek gaat weer even richting de bank of stoel, zodat we met elkaar ook even rustig kunnen kennismaken van datgene wat voorligt. Wij staan met elkaar voor de schone taak om de kaderbrief voor de begroting 2026 voor kennisgeving aan te nemen, althans, zo klinkt het nu nog, en deze als uitgangspunt te nemen voor de verdere samenstelling van de programmabegroting 2026-2029 die nu al wordt opgesteld, maar later dit jaar natuurlijk ook voor bespreking en besluitvorming voor komt te liggen. Er is besloten om een eerste termijn van 7,5 minuut per fractie te hanteren aan spreektijd. Wij voorzien met elkaar 2,5 uur nodig te hebben ... Zeg ik dat goed? Ja, dat zeg ik goed. 2,5 uur nodig te hebben voor de totale behandeling van de kaderbrief 2026. En dat klinkt als heel lang en dat klopt ook, maar dat heeft ook te maken met een respectabel aantal zaken die aanvullend zijn geagendeerd en ingebracht in de sfeer van één amendement en een 18-tal moties. Daar kunt u ook natuurlijk ook in uw eerste termijn ook al even de highlights voor uw eigen fractie al naar eigen woordkeuze aan verbinden. En dat is ook wel fijn om eventjes in uw eerste termijn ook te benoemen welke moties of amendementen u daadwerkelijk ook indient, zodat u ook daarmee onderdeel van de beraadslaging uitmaken. 7,5 minuut per fractie zoals ik zei. En ik heb met de griffier even bedacht, hoe gaan we dat even aanvliegen qua volgorde van fracties? We hadden het idee en dat leg ik dan ook maar even aan u voor als voorstel, om het even langs de lijn van oppositiecoalitie te doen, van klein naar groter. En dat betekent dat ik de volgende spreekvolgorde hanteer: GroenLinks, VVD, Burger op 1, CDA, Leefbaar Ridderkerk, SGP, Echt voor Ridderkerk, Partij 18PLUS, Partij van de Arbeid, ChristenUnie. Als er iemand op tegen is, hoor ik het graag. Dat lijkt niet het geval. Dat is weer een mooie meevaller. En dat betekent dat ik als eerste het woord ga geven aan mijnheer Ros, denk ik, van GroenLinks. Gaat uw gang, de 7,5 minuut loopt.

De heer Ros: 7,5 minuut, wat een luxe. Dank u, voorzitter. Even een kort voorwoordje. De meerjarenprognose prognose ziet er ineens een stuk beter uit sinds een flinke meevaller van het Rijk. En dat zijn de uitgangspunten voor vanavond. Zo dadelijk pitch ik de moties en ga ik zo nodig in ook op andere moties. Maar eerst wil ik u meenemen in het topic over woningbouw richting de richting de begroting in deze kadernota. De woningnood raakt ons allemaal. Ook in Ridderkerk voelen de starters, ouderen, jongeren dagelijks hoe moeilijk het is om een betaalbare woning te vinden. En hoewel we begrijpen dat er gebouwd moet worden, willen we vandaag breder kijken. Want bouwen alleen, wat je vaak hoort, is niet de oplossing. En dat precies was de kern van de oproep van onze rijksbouwmeester, Francesco Veenstra, deze week in Trouw. Zoals u weet is dat onze belangrijkste adviseur op het gebied van volkshuisvesting en architectuur. En hij zegt tegen het lokaal, regionaal en landelijk bestuur: maak heldere keuzes. De woningvraag gaat veranderen. Onder andere door vergrijzing loopt het aantal personen per huishouden hard terug. De vraag naar een doorzonwoning met twee parkeerplaatsen neemt af. En wat hij wat hij bedoelt, raakt direct ook onze Ridderkerkse realiteit. We

hebben nauwelijks ruimte voor grootschalige nieuwbouw, we liggen klem tussen waterinfrastructuur, bedrijfsterreinen en gelukkig nog een beetje groen. Dus als wij willen bijdragen aan de oplossing van het woningbouwtekort, dan moeten we slim sociaal en duurzaam omgaan met wat we wel hebben, onze bestaande woningvoorraad en de openbare ruimte. En Veenstra ziet de kansen van woningsplitsing, transformatie van leegstaande panden en inwoning, bijvoorbeeld hospitaregelingen. Hij stelt dat als we slechts 5 procent van onze bestaande woningen aanpassen of transformeren, we al het grootste probleem van het tekort opvangen, mede door vergrijzing ook. En dat gaat om 1000 woningen in Ridderkerk in 20 jaar. Oftewel, dat gaat om 50 woningen per jaar. Dat zijn oplossingen waar je wat mee kunt in Ridderkerk. En gelukkig sluit ook de landelijke wetgeving hier steeds beter op aan. De Kamer heeft met een wet van Mona Keijzer de gemeente meer ruimte gegeven om te sturen en diverse gemeenten hebben al hospitaregelingen. Daarnaast maken versoepelingen in het omgevingsrecht het makkelijker om woningen te splitsen of op te toppen. Zo ontstaat er ruimte voor nieuwe woonvormen, bijvoorbeeld voor jongeren of ouderen die samen willen wonen. Maar dat vraagt wel om lokale vertaling in het beleid. En daarom zeggen we vandaag: GroenLinks Ridderkerk opent bij deze discussie over volkshuisvesting nieuwe stijl. En wij gaan graag het gesprek aan om het college en andere fracties, marktpartijen, om samen tot moties te komen bij de begrotingsbehandeling om heldere kaders te stellen. Dan kunnen we bijvoorbeeld denken aan versoepeling van de regels rond woningsplitsing, actieve inzet op transformatie van leegstaande panden, stimuleren van inwoning, hospita, co-housing. En als het wat ons betreft, het inrichten van openbare ruimte, minder parkeerdruk, meer groen en klimaatruimte en minder hittestress. Voorzitter, ik ga graag nog eventjes in op een tweetal moties die we vandaag willen indienen. Door klimaatverandering neemt het risico op overstromingen, hittegolven en stormschade in Ridderkerk toe. Ook andere rampen zijn helaas niet weg te denken. In zulke crisissituaties is het cruciaal dat inwoners weten waar ze veilig kunnen schuilen. De wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid roept ook gemeentes op ons beter te gaan voorbereiden. Niet-officiële locaties, zoals sporthallen, zijn vaak niet genoeg voorbereid of afgestemd met lokale hulpdiensten. GroenLinks pleit daarom voor officiële, goed uitgeruste schuillocaties, zoals bijvoorbeeld Dordrecht die al heeft bij overstromingen, zodat we in noodsituaties snel, veilig en efficiënt kunnen handelen. Daarom dienen we hier vanavond een motie over in. Een tweede motie gaat over, de Rijksoverheid laat het gebruik van staalslakken in de bodem nog steeds toe. Een afvalproduct ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag over de motie van de van de schuillocatie. Als ik de motie zo lees, dan gebruikt GroenLinks schuillocaties en opvanglocaties door elkaar heen. Een schuillocatie is mijn beleving heel iets anders. Wil u nou inzetten op een echte schuillocatie waarvan je zegt, onder de grond of wat ook, veilig zit als er iets meer gebeurt dan alleen overstromingen? Of bedoelt u juist op het inrichten van schuillocaties bij overstromingen? Want dat is best een verschil.

De voorzitter: Mijnheer Ros. Nee, dat wordt niet mijnheer Ros. Dat wordt mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Dank u, voorzitter. Kort als antwoord, wij gebruiken die term eigenlijk hetzelfde. Een opvanglocatie en een schuillocatie, dat is hetzelfde. Als er een crisis is, dan ga je ergens naartoe. Daar word je opgevangen, daar kan je schuilen.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u door, mijnheer Ros.

De heer Ros: Ik had het over staalslakken. Zoals u weet, is dat een afvalproduct uit de staalindustrie met veel bekende risico's voor bodem, water en gezondheid. Hoewel de landelijke regels worden aangescherpt, blijft

de uitvoering grotendeels afhankelijk van gemeenten en provincies. En dat knelt. Bij het vorige vragenuur stelde GroenLinks Ridderkerk vragen aan de wethouder over het gebruik van staalslakken en andere industriële restproducten in Ridderkerk. Zijn antwoord was ronduit zorgwekkend. Ja, bevestigde de wethouder. Er komt via de omgevingswet een meldingsplicht, ook in Ridderkerk. Maar tegelijkertijd bleek de gemeente Ridderkerk heeft geen overzicht of en waar staalslakken zijn toegepast, wat de risico's zijn voor de volksgezondheid of milieu en of er schade is. Dat is eerlijk gezegd verbijsterend, want dit gaat mogelijk om vervuiling van onze bodem en ons grondwater met effecten op lange termijn voor natuur, drinkwater en gezondheid. De wethouder kon zelfs niet uitsluiten helaas dat dit gevaarlijke product in Ridderkerkse speeltuinen ligt. Uiteraard begrijpen we dat deze wethouder, daarom spreken we hem er ook niet persoonlijk op aan, nog niet zo lang in deze portefeuille zit. Maar wij krijgen de indruk dat college tot nu toe hier niet heel scherp op is geweest. Een aangekondigde brief, hoe goed bedoeld, is niet genoeg. De urgentie daarvoor is te groot en daarom dienen wij vandaag een motie in waarvan we het college oproepen een onderzoek te starten naar plekken waar staalslakken zijn toegepast en zolang dit onderzoek loopt, geen nieuwe staalslakken toe te staan in gemeentelijke projecten.

De voorzitter: Interruptie van mijnheer Borst.

De heer Borst: Dank, voorzitter. Ik deel de zorgen van GroenLinks, de zorgen van de heer Ros. Ik vond het ook verontrustend toen die vragen werden gesteld. Tegelijkertijd lees ik nu in de motie dat wordt verzocht om niet alleen te kijken naar de toepassing van staalslakken, maar ook andere ... Inclusief een risicoanalyse voor bodemwater, alles. Waarom alles? Waarom breder dan alleen die staalslakken? En is het niet verstandiger om dat onderzoek toe te spitsen op locaties waarvan wij denken dat het risico groot is? Dus als ik daar een voorbeeld voor mag geven, als het ergens onder een weg zit dan denk ik, dat kan, dan zit het daar en dat is prima, ook als we dat niet weten. Maar in een speeltuintje of op een sportveld, dat vind ik echt een heel ander verhaal.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, de motie ziet dus alleen toe op staalslakken op dit moment, ook omdat we geen vertraging willen hebben. Dat is zo gedaan met de mede-indieners. Dus andere producten staan er niet in. En uiteraard is het aan het college om daar een goede prioritering te geven. Ik snap ook wel dat ze beginnen met de speeltuintjes of de kans waar het het grootst is. Dat kunnen wij niet inzien, daar moet een specialisten maar een prioritering in maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders had nog een interruptie en daarna Mijnheer Kardol.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dezelfde woorden als de heer Borst. Goed dat GroenLinks dit aanstipt. Die staalslakken wil je natuurlijk het liefst helemaal niet in je gemeente hebben. Maar toch twee vragen, want GroenLinks heeft inderdaad aan de kaart gesteld toen, alleen zover ik weet heeft het college toen ook toegezegd om inderdaad met die brief, maar hiermee aan de slag te gaan. En naar mijn beleving, maar misschien kan de heer Ros mij even helpen, is punt één en twee al inderdaad toegezegd dat dit op opgepakt wordt door het college. En de tweede vraag die ik heb en het gaat over de derde. Per direct het gebruik van staalslakken bij de gemeentelijke projecten en alles erop eraan stoppen. Helemaal eens, lijkt me echt fantastisch. Ik denk dat dat iedereen het daarmee eens is binnen de gemeenteraad. Alleen volgens mij wat we auto nog aangegeven heb, is dat wel een wens, maar is dat op dit moment onmogelijk omdat er geen meldingsplicht is op dit gebied. Kan de heer Ros daarop ingaan? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, bij een bouwproject kun je gewoon voorwaarden stellen. Dat ten eerste. Dus wat dat betreft kunnen we daar, als we dat willen, mee stoppen. De enige toezegging, want ik heb het even scherp nageluisterd ook na het overleg met de wethouder, de enige werkelijke toezegging die in de raad toen bij er vraag is gedaan is om het mee te nemen in het omgevingsplan bodem. Volgens mij in het in december zou dat naar de raad gestuurd worden. Bij het andere heeft hij gezegd dat er met ... Dat was zeker geen toezegging, maar het was het enige dat er een brief naar de raad zou komen. Dat is voor ons niet genoeg. Voor ons zeggen we, we moeten nu actie ondernemen en we willen graag dat het geregeld wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nog mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Als ik de informatie van het RIVM goed heb geïnterpreteerd, dan is het zo dat ze het hebben over schadelijkheid bij grootschalige toepassingen. Dus vanwaar de insteek om nu te focussen op speeltuintjes?

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Hoe meer er van het spul is, hoe schadelijker. Maar wat ik begrepen heb, is dat het vooral in contact met water heel erg schadelijk kan zijn. En je wil ook niet in speeltuinen ... Want dan heeft het een hele hoge pH-waarde, dus dan wordt er een hele hoge zuurgraad. Een lage pH-waarde wordt dat dan. Dus die wil je wil daar geen risico innemen en daarom moet het gewoon bekeken worden, of daar gezondheidsrisico's zijn. Zeker op speeltuintjes.

De voorzitter: Dank u wel. Was u aan het eind van uw betoog gekomen, mijnheer Ros?

De heer Ros: Zeker, voorzitter.

De voorzitter: Kijk aan. Dat is keurig gedaan zelfs in de ... U heeft de trend gezet, 7,5 minuut. Keurig. Dan gaan we naar de VVD. Mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Dank u wel, voorzitter. Het debat over de nota is voor ons als raad het moment om richting te geven. Niet alleen richting voor het komende begrotingsjaar, maar ook voor wat we als gemeente belangrijk vinden in de jaren daarna. Wat zijn de uitdagingen die we nu moeten aanpakken om Ridderkerk sterker en toekomstbestendiger te maken? De VVD wil allereerst onze waardering uitspreken voor het college en de ambtelijke organisatie. De kaderbrief die voor ons ligt, laat zien dat de financiële situatie van Ridderkerk uitdagend blijft, maar veel beter dan we een jaar geleden dachten. De risico's rond het sociaal domein en het gemeentefonds zijn niet volledig weg, maar wel erkend en deels opgevangen. Dat brengt ons op het punt waar politiek begint. Waar zit je op in en wat vind je belangrijk? Als VVD Ridderkerk willen vooral bouwen aan een Ridderkerk waar iedereen zich thuis voelt. Of je nu jong bent of ouder, starter of ondernemer of vrijwilliger, een gemeente waar het veilig is, waar ruimte is om te wonen, te bewegen, te ontspannen en waar de overheid betrouwbaar is. Wij willen een Ridderkerk waar voldoende woningen zijn, betaalbaar en bereikbaar. Voor starters, gezinnen en senioren. Waar mensen niet gedwongen worden weg te trekken omdat er geen plek is. We blijven het college aanspreken op tempo en uitvoering van de woonopgave. Een mooie visie is pas iets waard als hij op straat zichtbaar wordt. We houden daarnaast de gemeentefinanciën gezond en maken bewuste keuzes. Dat betekent investeren: waar het echt nodig is, in woningbouw, bereikbaarheid en in sport. En tegelijkertijd de lasten van inwoners zo laag mogelijk te houden. Binnen dat grotere plaatje dient de VVD

Ridderkerk vandaag ook een concreet amendement in. Een voorstel dat voortkomt uit diezelfde visie op het toekomstbestendig Ridderkerk. De realisatie van een turnhal bij de nieuwbouw recreatiecentrum De Fakkel. Allereerst wil ik alle mede-indieners bedanken en mensen die hebben meegedacht. Het gevoel dat het breed wordt gedragen, daar ben ik erg blij mee. Maar waarom hebben we nou die turnhal nodig? Omdat de behoefte al jaren duidelijk is. Gymnastiekvereniging OKK Ridderkerk telt 600 leden van jong tot oud, maar een eigen vaste plek om te trainen hebben zij niet. Ze maken gebruik van zalen waarin toestellen telkens opnieuw moeten worden opgebouwd en afgebroken. Dat kost elke week tientallen uren. Het maakt fatsoenlijk trainen ingewikkeld, belemmert talentontwikkeling, frustreert vrijwilligers en is bovendien niet zonder risico's. Een turnhal lost dat op. Het biedt een vaste en veilige trainingslocatie, een plak waar een vereniging kan groeien, waar ouders zich thuis voelen, waar vrijwilligers zich willen inzetten en binden. Een eigen turnhal biedt dus veel meer dan een sportvoorziening. Het biedt een thuisbasis, een plek waar mensen samenkomen, waar jongeren groeien en waar betrokkenheid vanzelf ontstaat. De timing nu is cruciaal. De nieuwbouw van De Fakkel zit in de ontwerpfase, de aanbesteding volgt snel. Als we deze turnhal nou nu niet meenemen, dan missen we niet alleen een kans, maar lopen we het risico dat het er helemaal nooit meer van komt. Later alsnog bouwen betekent dubbele kosten, juridische en technische complicaties en verlies aan efficiëntie. Dit is het moment waarop een slimme, integrale oplossing mogelijk is. Voorzitter, dit amendement gaat dus niet alleen over sport. Het gaat over hoe we als raad omgaan met kansen en hoe de verenigingen onze gemeente zien als kloppend hart van Ridderkerk of als sluitpost. Voor VVD Ridderkerk is het helder. We maken vandaag een keuze voor een Ridderkerk waarin kinderen veilig kunnen sporten, waar verenigingen een toekomst hebben. Deze turnhal is meer dan bakstenen en toestellen. Het is een investering in sport, jeugd en in sociale samenhang. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Twee interrupties. Mijnheer Ros en daarna mijnheer Kardol.

De heer Ros: Voorzitter, ik ben het helemaal met de woorden van de VVD eens, hoe belangrijk de turnhal is voor OKK. De OKK is een grote vereniging met 600 leden. Toch kost deze turnhal ook heel veel geld en de komende jaren ook heel veel geld. Even ter vergelijking, dat is de OZB-opbrengst, als we het nu op dit moment bekijken, van 1200 huishoudens in Ridderkerk voor de komende 50 jaar. Dus ik denk dat we daar wel heel voorzichtig mee moeten omgaan en daarom heb ik een vraag aan de indiener van de motie. Want wij zijn ook hiervoor, maar willen wel dat zo'n hal is dan een hal van de gemeente Ridderkerk. Die gebruikt wordt door OKK, maar misschien ook wel een groot deel gedeelte van de dag dan leegstaat. Hebben de indieners van de motie het idee dat die ook op andere manieren gebruikt kan worden, dat die ingevuld wordt door heel veel andere ... Er zijn best wel veel kleinere clubjes ook die behoefte hebben aan ruimtes, dus of het multifunctioneel gemaakt kan worden.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Ik ben het helemaal eens met de vraag van de heer Ros. Zeker is het multifunctioneel inzetbaar. De hoofdgebruiker van de turnhal wordt natuurlijk OKK, maar denk ook dat er scholen overdag van de turnhal gebruik kunnen maken. Yoga, want je kan er yoga matjes kwijt. Maar denk ook, ik kreeg net in mijn oor gefluisterd, baby gym. Misschien leuk voor de heer Mijnders. Maar ik denk dat het wel breed gebruikt kan worden. Misschien is dan het kind van de heer Mijnders wel heel oud dan.

De voorzitter: Nog meer vrijwilligers? Mijnheer Kardol, gaat uw gang. Pardon. Nee, excuus. Even wachten, mijnheer Kardol. Ik zie dat het een uitnodigende opmerking in zich heeft richting de heer Ros. Gaat u nog even uw gang.

De heer Ros: Ik denk mijnheer Mijnders in de baby gym. Ik denk dat we dan wel realistisch moeten zijn dat het soms ook voorkomt dat OKK ... Dus niet de turnhal is van exclusief OKK, dat zij dus ook af en toe dus ze hun toestellen deels zouden moeten opruimen na een training. Ik denk dat dat wel een realistische gedachte is en we die moeten ook delen en die hier uitspreken.

De voorzitter: Mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Daarom zei ik ook, het wordt de hoofdgebruiker van de turnhal en dat wil ik ook even benadrukken. Nu weet ik wel dat er een aantal toestellen vastzit, dus de ruimte is niet altijd heel groot. Maar wat ik zeg, yoga matjes kunnen neer. Maar ik denk dat het ook heel leuk is, juist omdat die turnhal er straks is, dat we ook scholen kennis kunnen te maken met turnen. Dus van kinderen jong op de basisschool tot mensen op de middelbare gronden, om daarmee in aanraking te komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nu eerst mijnheer Kardol, daarna mevrouw Kayadot en daarna mevrouw Van Nes-de Man.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Wat betreft de wenselijkheid voor een turnhal, dat staat bijvoorbeeld vanuit OKK bezien niet ter discussie. Maar wat mij opvalt als ik de heer Ringlever hoor, is dat het eigenlijk helemaal niet lijkt te gaan om geld. En als dan gaat om het amendement, dan wordt er gesteld bij punt twee dat 17 oktober 2024 de raad heeft besloten een turnhal toe te voegen. En dan denk ik, nee, dat verzoek aan het college was om met schetsontwerpen te komen, zodat de raad een keuze kon maken of de turnhal wel of niet wordt gerealiseerd, inclusief een dekkingsvoorstel. En dan bekijk ik het amendement wat voorligt en dan wordt het deels voorzien in een financiering. En tegelijkertijd valt er een gedeelte buiten de beschreven dekking. En dan denk ik, VVD riep dat vroeger, nieuw voor oud. Maar laten we gewoon vanavond zeggen, welke keuzes zou maken als het gaat om de kaderbrief die voorligt, met wat het college heeft uitgezocht? En benoemd dan gewoon wat u zou willen bezuinigen. Ik snap dat het lastig is, want als het gaat om VVD voor een kleinere overheid en van vijf naar vier wethouders, wie stuur je dan naar huis?

De voorzitter: Ja, dit doet wat. Ik snap het. Maar mijnheer Ringlever heeft het woord. Gaat uw gang.

De heer Ringlever: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het helemaal eens met de heer Kardol, dat dit een hele grote investering is. Ik denk dat het zelfs een van de grootste investeringen is die VVD Ridderkerk heeft gedaan, die 5,5 miljoen. En dat beseffen we ons ook echt heel goed. Ik wil wel benadrukken, er is inderdaad een gedeelte wat niet gedekt is. En daarin hebben wij natuurlijk ook die ombuigingsvoorstellen bekeken. Die kunnen natuurlijk in de toekomst ook gebruik gemaakt worden daarvan. Denk bijvoorbeeld aan punt 24, ontwikkelingssamenwerking, maar ook de punten waar we bijvoorbeeld nu gericht moeten of scherper moeten ramen. Die kunnen we ook gebruiken om dat te kunnen dekken. Nu zie je ook in de jaarstukken vaak dat er ook nog geld overblijft. Daar kunnen we naar kijken. En zo zijn er wel meer mogelijkheden. Maar ik wil ook even benadrukken, en ik denk dat dat het belangrijkste is, ook wat de heer Kardol zei: voor de VVD Ridderkerk is het ook een investering in de samenleving, in sporten, in jeugd, in kinderen. En ik denk dat juist dat voorzieningenniveau, dat dat hoger brengen ook een investering is en dat we niet alleen maar naar dat geld moeten kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Wij hebben OKK ook bij de fractie op bezoek gehad. En als het gaat om, hoever rijkt de poolstok als het gaat om veiligheid? Dan ben ik heel gerust omdat dat bij OKK goed is geregeld.

De juiste matten, zodat de kinderen een veilige landing kunnen maken. Maar als het gaat over een financieel veilige landing, ben ik bij de VVD wat minder gerust.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Kayadoe. Of mijnheer ... Gaat uw gang.

De heer Swarttouw: Dank u wel, voorzitter. Net als andere partijen denk dat we wel mogen uitspreken dat we het OKK zeker gunnen. En eerder hebben we in het kader van de nieuwbouw van De Fakkel aangegeven dat het kostte technisch, want dan heb je het inderdaad over het financiële aspect, want het moet uiteindelijk allemaal wel betaald worden, dat dat best behoorlijk is. Daarnaast is de uitspraak gedaan dat de andere verenigingen wellicht gebruik kunnen maken van de turnhal. Alleen waar onze vraag ook zit is, hoe ga je dat organiseren? Er staat: mogelijk gebruikmaken van. Maar hoeveel verenigingen zou dat dan worden? En hoe zit het dan met inkomsten? Want uiteindelijk moeten dingen wel betaald worden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Swarttouw. Mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Dank u wel, voorzitter. Ik snap de vraag heel goed, maar ik denk dat we daar op dit moment ook geen antwoord op geven. Ik denk dat dat we daar straks in de toekomst een manier voor kunnen vinden, om te kijken: hoe kunnen verenigingen nou gebruikmaken ... Misschien ligt die verantwoordelijkheid wel bij OKK, kunnen ze daar het aanmelden. Ik denk dat daar wel duidelijkheid over komt en dat we daar eerst moeten afwachten hoe we dat gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer Swarttouw.

De heer Swarttouw: Dat blijft natuurlijk een beetje vaag in die zin. Daarnaast ook al een stukje over de veiligheid. Het is natuurlijk niet zo dat alle kinderen daar in die turnhal gaan sporten. Er blijven natuurlijk buiten vestigingen die gebruikt zullen worden voor die sporten. En ik denk dat we wel moeten wegnemen dat we niet één locatie maken voor OKK, want daar is het ook veel te groot voor denk ik. Bent u dat ook met me eens? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik dat net ook al gezegd tegen de heer Ros, dus daar hou ik het bij.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Meer een opmerking. Volgens mij is er jaren geleden een soort KCR-hal gebouwd, dus een hal voor OKK. Zou dat nu ook moeten kunnen. Maar wat ik eigenlijk wilde aanvullen op mijnheer Timo Ringlever, is dat in de behandelende commissie voorafgaande aan dit hele verhaal een poosje geleden ook nadrukkelijk door de OKK gezegd is dat, als ik het me goed herinner, dat met name die middenruimte waar zijn een lange mat uitrollen en dat soort dingen doen, heel goed gebruikt kan worden door andere verenigingen, dat ze daar graag voor open staan. Dus ik denk dat dat best wel gaat lukken.

De voorzitter: Dank u wel. En ik wil mevrouw Van Nes-de Man erop wijzen dat ik degene ben die met namen goochelt. Dank u wel, mijnheer Ringlever, heeft u daar nog opmerkingen op? Nee. Dan is dat duidelijk. En dan hebben we nog mevrouw Ripmeester die ook iets wilde zeggen op dit punt. U ziet daarvan af. Prima. Dan gaan

wij volgens mij weer even kijken of mijnheer Ringlever zijn betoog al afgerond heeft. Dat is het geval. En dan gaan wij door naar Burger op 1, mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ridderkerk is financieel gezond en de begroting 2026-2029 is structureel sluitend. Daar zijn we blij mee. Verder beperk ik mij tot mijn moties wegens spreekijdbrek. Allereerst dit. Ridderkerk staat op plek vijf van het hoogste aantal verkeersslachtoffers in Nederland. Leg dit naast onze motie zebrapad kruising Populierenlaan, Seringenstraat. Goudenregenlaan. In wijk West wordt de veilige rotonde vervangen door een voorrangskruisingen, met als enige oversteek gelegenheid kanalisatiestrepen. Dit terwijl naast de kruising op beide weghelpt dat bushaltes zijn. De Populierenlaan doorsnijdt wijk West. Hier wonen ruim 3500 mensen, waaronder relatief veel ouderen. Er zijn scholen, winkels, parken en sport gelegenheden. Burger op 1 en ook Partij van de Arbeid hebben over deze kruising zonder zebra al veel vragen gesteld. 19 juni jongstleden nog kregen we op de vraag waarom daar geen zebra als reactie van onze CDA-wethouder de heer Overheid: er komt geen zebra bij de kruising, omdat het een voorrang rotonde is waarin geen zebra is voorzien. Antwoord eerder op vraag van de Partij van de Arbeid over hetzelfde punt was, volgens de CROW-richtlijn geeft een voorrangskruisingen voorrang aan snelverkeer op kruisend verkeer, inclusief de voetgangers. De CROW-richtlijn maakt echter onderscheid tussen kruisingen binnen en buiten de bebouwde kom en juist daar zou ruimte kunnen zitten, want deze kruis valt binnen de bebouwde kom. En dan is er wel de mogelijkheid om een zebra aan te leggen. Tweede argument dat de wethouder gebruikte was: de HOV-bus moet door kunnen rijden en mag niet gehinderd worden, ook niet door overstekende voetgangers. Ook dit werkt niet vanwege de bushaltes naast de kruising dus de bus rijdt daar al niet door. Die moet stoppen. Wij citeren wat uitspraken over zebrapaden van deze wethouder toen hij nog fractievoorzitter van het CDA was: wij vragen als CDA opnieuw aandacht voor meer verlichte zebrapaden. De reactie van destijds wethouder Meij: het CDA is groot voorstander van verlichte zebra's. Diezelfde wethouder was dit blijkbaar vergeten toen hij met deze plannen akkoord ging. En het lijkt dat zijn opvolger, de huidige CDA-wethouder ...

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, interruptie.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De fractievoorzitter van CDA wordt geciteerd. Dat ben ik op dit moment. En hetgeen wat mijn vorige fractievoorzitter altijd gezegd heeft, daar staan wij als fractie nog steeds voor. En ik kan u bij deze mededelen, mevrouw Van Nes, dat wij ook van harte uw motie om de extra oversteek voetgangersoversteekplaats op die plek te realiseren ook van harte zullen ondersteunen. Dus onze fractie is koersvast op dit punt.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u wel, mijnheer Mijnders. Dat stemt mij vrolijk. Als u het eerder had gezegd, had ik een ander betoog kunnen houden. Want ik blijf wat CDA uitspraken citeren met het idee van, het moet toch ook de wethouder een keer aan gaan spreken. Het zou fijn zijn als die het positief ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, ik wil er wel op wijzen dat de wethouder nu in een andere rol hier zit, dat we niet met elkaar een verwarring op dat punt gaan organiseren. U richt zich tot het college of u richt zich tot de fractie van CDA.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja. In 2023 is de motie van Partij 18PLUS, zebrapaden bij bushalte op 50-kilometerwegen, unaniem aangenomen. Dus ook ondertekend door het CDA. Dit horende moet onze motie toch straks ook unaniem aangenomen worden, zodat deze omissie in het HOV-traject hersteld kan worden?

Dan ga ik naar mijn motie bijdragen inclusieve speeltuin Slikkerveer. Een prachtig initiatief van de speeltuinvereniging Slikkerveer, die hiermee ook Ridderkerk op de kaart wil zetten. Wij ondersteunen dit initiatief van harte. Zij willen speeltoestellen plaatsen waar kinderen die rolstoel gebonden zijn ook mee kunnen spelen. Stichting Pameijer, die een medisch kinderdagverblijf ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Voordat mevrouw Van Nes een heel betoog begint richting de CDA-fractie, deze motie dienen we dus mede in. Dank u wel.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Dat had ik ook eronder geschreven, dus geen woord daarover. Alleen dank. Stichting Pameijer heeft een medisch kinderdagverblijf in Slikkerveer. We hebben hen gesproken en die zouden ook heel graag gebruik willen maken van deze speeltuin. Op deze manier kunnen alle kinderen veilig en leuk met elkaar spelen. De vereniging bestaat volgend jaar 80 jaar en er zijn speeltoestellen aan vervanging toe. Dat maakt dat er dan andere keuzes gemaakt kunnen worden. De vereniging draait met vrijwilligers, regelt al jaren alles zelf. Ook nu zijn ze al begonnen met fondsverwerving om dit te realiseren, maar zoiets kost echt veel geld. Met deze motie vragen wij de gemeente met hen in overleg te gaan, te kijken wat zij zelf aan financiën kunnen regelen en als dat onvoldoende blijkt te zijn om de wensenlijst te verwezenlijken, eventueel financieel bij te springen en daar eerst met een voorstel naar de raad over terug te komen. De raad heeft de motie samenspeelplek van de ChristenUnie in 2023 unaniem aangenomen. Dit zou toch een prachtige uitvoering van die motie kunnen worden? Met zo'n speeltuin zet je Ridderkerk prachtig op de kaart. Het is toch iets om trots op te zijn? En deze motie, dat moest ik vermelden, niet van het CDA, maar wel van de Partij van de Arbeid en EvR, die dienen deze ook mede in. Dan kom ik bij onze derde motie. Verankering besluitvorming HOV-cluster 2 tot met 5 Erasmuslaan. Dit betreft grote kostbare infrastructurele ingrepen die veel impact hebben op de omgeving. In 2019 hebben we ingestemd met de ontwikkelvisie HOV Rotterdam, Ridderkerk, Drechtsteden. Een visie met een uitwerking later. Hebben wij hier raadsinformatiebrieven over gemist? Die van 29 maart 2024 echter niet. En die gaf inhoudelijk geen informatie. De grote aanpassingen aan de Burgemeester de Zeeuwstraat-Populierenlaan werd ons duidelijk bij de bewonersavonden en daarvan is iedereen geschrokken. De RET vraagt voor een HOV R-net verbinding niets meer of minder dan een goede halte, een digitaal informatiebord, wachtruimte en een goede fietsenstalling. Maar wat gebeurt er in Ridderkerk? Er komen twee vrije busbanen bij met de lengte van 50 meter, aangelegd om voor de rotonde weer te stoppen. De andere rotonde wordt omwille van tijdwinst vervangen door een voorrang kruising, dit terwijl de bus net verderop richting Zuidplein veelal aansluit in de file op de A15. De impact op wijk West is groot en de bewoners zijn niet blij. De raad is niet geïnformeerd en kon dus niet besluiten. Deze aanpassing loopt en is niet terug te draaien, maar cluster 2 tot met 5 zitten nu in het participatietraject. Om hier meer grip op te krijgen en de ingrepen willen we graag als raad mee besluiten, zo ook voor de aanpassingen aan de Erasmuslaan.

De voorzitter: Interruptie van de heer Borst.

De heer Borst: Voorzitter, ik ben toch enigszins verbaasd. Begrijp ik het nu goed dat mevrouw Van Nes-de Man met deze motie wil inbreken op het participatieproces als gemeenteraad? Want dat vind ik wel een hele rare gang van zaken.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Wij willen niet inbreken op het participatieproces. Wij willen het naar ons toe halen en misschien een stukje uitbreiden. Ik zeg er zo iets meer over. De plannen van de Erasmuslaan, waarin de raad ook niet gekend is. Dit plan is diverse keren aangepast en stuit nog steeds op veel bezwaren. Burger op 1 wil dat deze raad haar controlerende taak uitvoert over dit soort grote, langslpende projecten, om zo ook inwoners extra instrumenten en participatiemomenten te bieden, waardoor een beter en gedragen plan wordt gerealiseerd. Dit betekent niet dat alles anders moet, maar wel dat dit niet uitgesloten is. Wij begrijpen wel dat het college hier niet blij mee is, maar wij vertegenwoordigen onze inwoners en die voelen zich niet gehoord. Dan komen we bij de motie beleving van de Waal. Die ga ik intrekken, omdat we ... Ik had het moeten weten. Het gaat over een stuk wat van het waterschap is en een stuk wat van de gemeente is. Ik ben in overleg met het waterschap en dat ei wil ik eerst gelegd hebben. En dan kom ik er misschien met de Begrotingsraad of zo mee terug. Dus dan was dit mijn betoog. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nes-de Man. Dan gaan we nu naar het CDA. Mijnheer Mijnders. Gaat uw gang.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Bij het doornemen van de kaderbrief 2026 was er toch in eerste instantie een enorm gevoel van opluchting. Een ravijnjaar dat op de gemeente afkomen lijkt uiteindelijk voor de Ridderkerk reuze mee te vallen. De mogelijke bezuinigingen die het op college papier heeft gezet, hebben we uiteindelijk niet of maar gedeeltelijk nodig om de jaarlijkse begroting rond te krijgen. Al moeten we niet vergeten dat er nog steeds voor ongeveer 5 ton uit de algemene reserve nodig is voor 2028. We staan er ook voor de aankomende jaren goed voor, al moeten bijvoorbeeld de jaarlijkse kosten van de nieuwbouw van De Fakkel vanaf 2030 nog wel gedekt worden. Als we kijken naar 2026, kijken we als Ridderkerkse politiek waarschijnlijk uit naar één belangrijk moment, namelijk de opening van voor de nieuwbouw van De Loods, De Gooth, RTV-Ridderkerk en de Muziekschool. In ieder geval, wij als CDA kijken hier zeker uit, want al jaren strijden we voor nieuwbouw van De Loods en De Gooth en het blijft een mooie ontwikkeling dat zij straks samen met RTV-Ridderkerk en de Muziekschool in een nieuw gebouw zitten. We blijven ons als CDA inzetten voor de verenigingen die essentieel zijn voor onze samenleving. Vandaar ook het gezamenlijk abonnement samen met de VVD voor een nieuwe turnhal in Ridderkerk. Op deze manier krijgt OKK eindelijk de volwaardige turnhal die ze verdienen en hoeft niet meer gesleept te worden met allemaal turntoestellen. Daarnaast kan de turnhal ook door andere verenigingen gebruikt worden. Complimenten voor de heer Ringlever en mevrouw Van der Heijde-Keijzer voor het opstellen van dit abonnement en al het werk wat hierin gezeten heeft. Maar als fractie begrijpen we dat de andere partijen misschien een ander belangrijk moment in 2026 voor ogen hadden, namelijk de opening voor een locatie voor verschillende maatschappelijke partners, zoals de Voedselbank, de fietsenbank, de babybank en hopelijk ook de social store. Als CDA uiten wij al langer de wens dat een nieuwe locatie hard nodig is en dat dit coalitiepunt hopelijk ook op korte termijn gerealiseerd kan worden. Onze wens en onze inzet is namelijk dat er een gezamenlijke locatie geopend kan worden in 2026. Maar misschien, voorzitter, kijken verschillende partijen juist met spanning uit naar 2026. En begrijpelijk, want op 1 januari gaat het nieuwe lokale woonruimte bemiddelingssysteem in. U kent het standpunt van het CDA. Ja, we zien op korte termijn zeker de meerwaarde en noodzaak hiervan, maar er moet ook nog een hoop geregeld worden. Halen we 1 januari '26 wel? En waar bij sommige onderwerpen veelvuldig gezwaaid wordt met moties die zijn aangenomen in de Tweede Kamer, blijft het op dit moment verrassend stil. Terwijl over dit onderwerp ook moties met mogelijke impact voor Ridderkerk wordt aangenomen, zoals een motie die het kabinet vraagt om te onderzoeken hoe een landelijk systeem, woonruimte bemiddelingssysteem, gewaarborgd kan worden en dat de opgebouwde rechten deels behouden kunnen blijven voor verhuizing. Dat zou best wel eens impact op ons kunnen hebben. Het CDA zal zich in ieder geval blijven inzetten voor meer woningbouw en elke mogelijkheid aangrijpen om extra woningen te realiseren voor onze Ridderkerkers. Kijk

maar naar de gezamenlijke motie van de Partij van de Arbeid, de heer Rijsdijk is er jammer genoeg niet vanavond, CDA en Leefbaar Ridderkerk om in te zetten om te kijken: oké, er zijn op dit moment 590 woningen die langer dan een jaar leeg staan. Hoe kunnen we dat aantal omlaag brengen? En natuurlijk, die 590, er is echt een gedeelte die een goede reden heeft waarom ze langer leegstaan. Maar laten we dat in kaart gaan brengen en kijken hoe we dit aantal omlaag kunnen brengen. Een mooie samenwerking, vonden wij zelf van het CDA. En voorzitter, onze ambitie reikt veel verder dan 1000 woningen voor 1000 Ridderkerkers. Dat aantal kan en moet naar onze mening omhoog. En als we 1000 woningen bouwen, willen we natuurlijk veel meer dan 1000 Ridderkerkers hiermee bereiken. Dat zou toch veel te weinig zijn? Voorzitter, dan onze moties. We hebben er drie. Allereerst de motie die gaat over de campagne armoede. Ons doel, onder andere ook na het debat over het armoedebeleid ... Er werd heel erg duidelijk dat er heel veel regelingen zijn, dat het heel lastig is om soms de doelgroep juist te bereiken. Daarom hebben wij als CDA ook onder andere toen die avond met de burgeradviesraad gezegd, volgens mij is het goed om niet alleen de doelgroep te bereiken, maar eigenlijk heel Ridderkerk. Want stel dat je in armoede zit en je doet het verhaal juist terwijl je met een wandeling met een vriend of met je familie, dan zou het naar onze mening ook goed zijn en hopelijk, dat ook gewoon groot gedeelte van de Ridderkerkers ook een gedeelte weet, hoe zit het ondertussen met die regelingen? Waar kan ik deze mensen die hulp nodig hebben naartoe sturen? Dus niet informatie extra richting de doelgroep, maar juist iets maken van ons allemaal, dus dat alle Ridderkerkers hierbij betrokken zijn. Want uiteindelijk de armoede die voor een hoop Ridderkerkers geldt, heeft ook impact op onze hele samenleving. Daarnaast, voorzitter ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Een vraagje over de motie en de campagne. Is het niet veel beter om de mensen die in armoede zitten door te verwijzen naar de instanties die daar echt verstand van hebben, in plaats van dat we allemaal zelf gaan verzinnen welke regelingen er misschien zijn? Als een instantie dat in beeld heeft, ik noem de Schuldhulpverlening, die kunnen dat waarschijnlijk veel beter oplossen. Dus mijn advies zou zijn, verwijs ze door naar de Schuldhulpverlening, Schuldhulpmaatje. Dat zijn de juiste instanties.

De voorzitter: Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Dat is eigenlijk ook het doel, dat anderen in de samenleving, dus de mensen die niet in de doelgroep vallen, weten welke regelingen er zijn en zo kunnen zeggen: gaat u eens bij Schuldhulpmaatje binnen. Dus wij houden die helemaal niet daarbuiten. Dat valt daar gewoon helemaal in, zodat er bewustwording is en dat eigenlijk Ridderkerkers gewoon ook weten, die regeling is er ook, voor de buurman, voor de vriend. Dus ik denk dat we elkaar daar de hand reiken.

De voorzitter: Dan is er nog een vraag van mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Vraag aan het CDA over deze campagne. Een van de grootste obstakels om hulp te vragen is de schaamte bij armoede. Is de campagne er ook op gericht om juist de schaamte weg te nemen omdat iedereen in armoede kan vervallen, ook als je het nu relatief goed hebt? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Zeker. Wij zijn van mening, dat staat er ook, dat de bewustwording van de samenleving een belangrijke stap is voor het doorbreken van het taboe rondom armoede en in de hele samenleving dus een signalerende rol kan hebben. Dus zeker.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik nog een aantal handen, eerst van mijnheer Borst omhooggaan.

De heer Borst: Dank, voorzitter. Ik raak toch een beetje in de war van de hele discussie. Ik snap dat de strekking is om een brede publiekscampagne te ontwikkelen. Tot zover helder. Maar daarvoor zie ik onder 'is van mening dat' bij punt c, dat het juist gaat om een gerichte campagne. En als ik zelf denk aan een campagne, een communicatiecampagne, dan heb ik behoefte aan een duidelijke doelgroep, een duidelijke richting, een duidelijke boodschap en wat het dan oplevert. En dat mis ik nog een beetje in dit verhaal. Dus ik wil aan het CDA vragen of ze daar nog iets van een toelichting op kunnen geven, want wij zitten als VVD nog een beetje op de wip als het gaat om deze ...

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Voor die wippen is misschien de turnhal straks een mooie. Maar ik snap uw vraag wel, hoor. Een gerichte campagne. Het is een brede, laat ik dan zeggen gerichte publiekscampagne waarbij armoede het punt is wat breed duidelijk wordt, met specifieke aandacht voor de positie van kinderen en jongeren. Maar een brede publiekscampagne is dus wel in die term een gerichte publiekscampagne, maar breed dus vooral voor heel Ridderkerk, zodat iedereen elkaar daarin kan ondersteunen van, ik zie dat de buurjongen al zes dagen in dezelfde vieze joggingbroek bij wijze van spreken loopt. Goh, wat zou er zijn? Ik maak eens een praatje met de buurman en ik zeg, ik heb eens een folder gelezen van de gemeente, ga eens te rade bij Schuldhulpmaatje of bel de gemeente eens op om te kijken of ze je hulp kunnen bieden en wat de mogelijkheden zijn. Dus zeker in dat op zich gericht.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Wat mij bijstaat, maar we kunnen het even niet vinden, is dat Facet jaarlijks boekjes of flyers of folders uitdeelde, waar ook heel veel van dit soort zaken in benoemd zijn. Misschien weet mevrouw Van der Heijde dat.

De voorzitter: We gaan het horen.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Er is een, ik weet ook even het woord niet precies, maar een boekje inderdaad uitgegeven. Maar de regelingen veranderen ook telkens, dus die bewustwording willen we eigenlijk ook wel gewoon behouden. En ik weet niet hoe het met u gaat als een boekje ergens ziet liggen, neemt u dat misschien niet mee naar huis en denkt u, O, nou, dat heb ik eens gelezen. En dan weet u misschien ook niet meer, wat was het ook alweer? En dit is eigenlijk om meer bewustwording te creëren, zodat je ook de buurman, de buurvrouw of iemand in je omgeving in Ridderkerk kan helpen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Ik had nog één vraag. Er is een bewustwordingscampagne gedraaid, Hoe sta jij ervoor? van de Stichting SAMENredzaam en de gemeente Ridderkerk. Heeft de indiener contact gehad met de gemeente of met deze stichting om te vragen wat daar de uitkomsten van zijn geweest en of er behoefte is aan een soortgelijke campagne wat in deze motie wordt gevraagd?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Ik begrijp die vraag heel goed, want we moeten natuurlijk niet campagne op campagne op campagne voeren om alleen maar campagne te voeren, ondanks dat de verkiezingen eraan komen. Maar dat was vooral een campagne gericht ook op de doelgroep. Dus hoe sta jij ervoor? En daar zat wel een stukje breed in, maar wij vonden het eigenlijk niet breed genoeg. En volgens mij zit de kracht in bewustwording of de kracht van de herhaling ook bij het stukje bewustwording, dat je bewustwording extra creëert door de kracht van de herhaling eigenlijk. En ik snap de vraag ook in dat opzicht van, hoe is die campagne geweest? Natuurlijk vertrouwen wij het hier de organisatie toe dat zij het beste doen wat nodig is en daarom is de motie ook in dat opzicht een brede publiekscampagne genoemd, want ik denk dat we met zijn allen het ei niet hoeven uitvinden, maar dat we hier goede ambtenaren hebben en een goede organisatie die daar bewust de keuze in kan maken. En daar denken wij graag in mee natuurlijk. En wij hopen dat we de ChristenUnie aan onze zijde hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Dat was naar aanleiding van de opmerking van mijn buurvrouw over de bewustwording. Gaat de campagne ook gericht worden op bewustwording dat het iedereen kan overkomen, zodat dat ook een beetje een preventieve werking heeft? En is het ook de bedoeling dat er minima aan het woord komen omdat er soms een raar stigma op zit? En minima zijn normale mensen die het helaas is overkomen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Zeker.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat de heer Mijnders zijn resterende anderhalve minuut nog, en dan ben ik best wel flexibel, verwoord.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Leve de koning, dat is onze tweede motie. Als CDA zouden we heel graag de koning namelijk willen uitnodigen om Koningsdag hier in Ridderkerk te vieren. En we hebben veel reacties gekregen van de fracties op deze motie. Ridderkerk is toch te klein daarvoor? Wat hebben we nou aan te bieden? Volgens mij heeft Ridderkerk meer dan genoeg te bieden voor een mooie Koningsdag. En zijn we te klein als Ridderkerk? Zeker niet. Als je kijkt naar Dokkum die volgend jaar mag organiseren, 12 duizend inwoners. We hebben er een stukje meer, alleen er zitten een hoop kosten en eisen aan verbonden. En daarom hebben we deze motie opgesteld, om het college te vragen, ga nou eerst in beeld brengen hoeveel kost het organiseren van een Koningsdag? Maar welke eisen zijn er ook aan verbonden en betaalt bijvoorbeeld de provincie en het Rijk hieraan mee? En als laatste, voorzitter, de motie ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Wanneer verwacht het CDA dat de koning komt?

De heer Mijnders: Daar hebben we al een beetje over zitten fantaseren. Laten we eerst de uitkomsten van dit verzoek afwachten, maar wij zouden bijvoorbeeld 2040, 100 jaar capitulatie, in ieder geval een geschikt jaar vinden om de koning uit te nodigen. Maar laten we eerst even de uitkomsten van deze motie, als die aangenomen wordt, afwachten.

De voorzitter: De heer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Als we een beetje gaan zoeken, dan zien we wel een aantal bedragen van verschillende gemeentes wat het heeft gekost. Rotterdam 4 miljoen, waarvan ze 2,5 miljoen zelf hebben betaald. Doetinchem 3 miljoen, waarvan ze 1,7 miljoen zelf hebben betaald. Het onderzoek zou hier kunnen zijn dat we misschien iets meer, iets minder betalen, maar dat zal rond de miljoen zijn, 1,5 miljoen gok ik. Vindt u het dat ook echt waard om de koning te laten komen? Of besteed u dat geld dan liever aan uw campagne in het sociaal domein of op andere gebieden?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Goede vraag is dat van de ChristenUnie. En dat is juist de reden dat we dus deze motie op deze manier hebben ingesteld. Het is misschien een leuk idee en we zouden misschien met zijn allen wel een keer de koning willen uitnodigen, maar volgens mij, we hebben het ook duidelijk als CDA gezegd, zitten er gewoon een hoop kosten bij. En een gedeelte wordt betaald door de provincie, een gedeelte door het Rijk. Je kan het nog op nog eigen manier insteken. De grote steden zijn een stuk duurder dan bijvoorbeeld kleinere gemeentes. Daarom zeggen we met deze motie, het is misschien een leuk idee, maar laten we dat eerst even laten uitzoeken. En als daar uitkomt van, dat bedrag, bij wijze van spreken de bedragen die u noemt, bijvoorbeeld van 2 miljoen voor Rotterdam. Ook wij als CDA-fractie vinden dat natuurlijk veel te veel. Dat kan u zeker begrijpen. Kort, voorzitter. De derde motie waarvan de naam steeds langer werd, namelijk een motie over de Jorispensing, de ondernemerspensing en de erering en het ereburgerschap van Ridderkerk. Kort samengevat, we hebben een hoop decoraties hier in Ridderkerk, waarvan sommige zoals de erering het ereburgerschap al tientallen jaren niet meer gebruikt wordt en waarvan we eigenlijk niet soms weten wie nou überhaupt zo'n erering of het ereburgerschap voor Ridderkerk heeft gekregen. Onder andere ook door middel van informatie van het college zijn we dus onder andere ook op deze decoratie gekomen. Wij zeggen twee dingen, zorg bijvoorbeeld dat de mensen die de Jorispensing hebben gekregen, dat die ook in the picture komen te staan op een website, op een fysiek iets binnen de gemeente, zodat de Ridderkerkers ook kunnen terugvinden wie nou überhaupt de Jorispensing heeft gekregen. En college, ga ook kijken naar de erering en ereburgerschap. Dat zijn verordeningen die soms al 60 jaar actief zijn, maar niet meer worden gebruikt. Kijk ernaar of deze geactualiseerd moeten worden of eventueel zelfs teruggetrokken. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Mijnders. Dan gaan we nu naar Leefbaar Ridderkerk. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. In de voorliggende kaderbrief wordt een beeld geschetst hoe tot een financieel sluitend meerjarenperspectief gekomen kan worden. Met een gunstige prognose van de Voorjaarsnota van het Rijk zou het er voorlopig positief uitzien. Het aantal moties en het voorliggende amendement, mochten deze aangenomen worden, zou toch nog de nodige financiële consequenties met zich mee kunnen brengen. Dus wellicht zou het toch wenselijk zijn om een aantal van de in beeld gebrachte bezuinigingsmaatregelen te overwegen. Het zou wat Leefbaar Ridderkerk betreft ook een goed plan zijn om een pas op de plaats te maken, vooralsnog de vele plannen die op de plank liggen uitvoeren. Nog lang niet alles is gerealiseerd, zoals een nieuw zwembad, het geluidsschermbij het Oosterpark en de uitbreiding of vervanging van basisscholen. Eerst maar eens daadwerkelijk de spade in de grond zetten. Stilstand betekent niet altijd achteruitgang. Vooruitgang vraagt ook om keuzes en vooral om actie, zodat deze vooruitgang ook voelbaar wordt in de wijken. We moeten leveren wat beloofd is. Daarbij ook nog in het oog houden of de belastbaarheid van de ambtenaren in balans blijft. Ook dat is een niet-geringe opgave. En toch dient Leefbaar Ridderkerk een enkele motie in, te weten: wij waren en zijn van mening dat een fysiek bewaakte fietsenstalling beschikbaar zou moeten zijn in ons centrum. De huidige nieuwe fietsenstalling is, wanneer dat

gebied gereed is, minder aansluitend op de bestemming, het Winkelhart en op fietsroutes. Wat Leefbaar Ridderkerk betreft zou het dan ook niet logisch zijn om deze fysiek bewaakt te laten worden.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Een vraagje aan mevrouw Kayadoe van Leefbaar. Wat bedoelt ze nou met dat ... Ik lees dan even op wat in de motie staat. De huidige nieuwe fietsenstalling na transformatie van het centrum sluit niet meer voldoende aan als bestemming locatie en/of fietsroutes. Ik had het u per mail gevraagd. Kunt u dat toelichten? Ik begrijp er niks van.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Het terrein voor Bakker Voordijk wordt heringericht en dan valt die eigenlijk weg in de omgeving. Dus wat ons betreft is het dus dan niet meer logisch om daar een fysiek bewaakte fietsenstalling te hebben. Daarnaast hebben we ook nog steeds een probleem van rondzwervende winkelwagentjes, dus waarom zouden we niet van de gelegenheid gebruikmaken om dubbelgebruik te initiëren? Een mooie manier om een slimme combinatie te maken. Op de hoek Lagendijk zou hier wellicht een goede ruimte voor zijn. Een mooie aanvulling voor centrumplan deel 1. De andere motie betreft de entree ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Vraag aan Leefbaar Ridderkerk. Heeft u een idee wat structureel gaat kosten om een fietsenstalling fysiek te bewaken?

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dat heb ik helaas nog niet in beeld, maar ik weet zeker dat dat in beeld gebracht kan gaan worden.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dan is mijn vraag, laat Leefbaar Ridderkerk het daar dan nog van afhangen? Of ze het wel of niet willen? Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Uit diverse onderzoeken in het land en ook wat wij dagelijks horen op straat, zou een fysiek bewaakte fietsenstalling echt van grote toegevoegde waarde zijn. Dus in die zin zouden wij het daar niet van af willen laten hangen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders ziet ervan af. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Toch nog even doorborend op de opmerking net over de locatie van deze fietsenstalling, wil Leefbaar dan dat die alsnog verplaatst wordt, het frame wat er nu allemaal staat?

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Nee, hoor. Dat hoeft helemaal niet verplaatst te worden. Dat zou kapitaalvernietiging zijn. Dat is zonde. Dan wil ik toch eventjes nog doorgaan met de volgende motie die wij hebben ingediend. De

entree van het centrum bij het voormalig Rabobankgebouw is vele Ridderkerkers een doorn in het oog, wetende dat hier ongeveer ooit ook het oude gemeentehuis heeft gestaan. Het zou toch een unieke kans zijn om op deze locatie nieuwbouw te realiseren in de stijl van het oude gemeentehuis? Hoe mooi zou het zijn als het college in gesprek zou gaan met de ontwikkelaar over de mogelijkheid om ontwerpkeuzes te maken die recht doet aan de stijl en geeft aan zichten van het vroegere gemeentehuis van Ridderkerk? We hebben voorbeelden in Ridderkerk dat dat tot mooie resultaten kan leiden, zoals de voormalige Kuyperschool en de Schoolmeesterswoning in Rijsoord.

De voorzitter: Interruptie van de heer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Wat doet Leefbaar Ridderkerk met het beeldkwaliteitsplan wat is vastgesteld?

Mevrouw Kayadoe: Volgens mij hebben we dat ook benoemd in de motie, dus het moet daar ook wel bijpassen. Maar volgens mij zijn de architecten tegenwoordig zo vindingrijk en zo goed, dat ze dat echt kunnen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u, voorzitter. Hoe ziet mevrouw Kayadoe dat dan voor? Er komt misschien een flatje van zes, zevenhoog met een trapgeveltje en een klokje en dan helemaal bekleed met groen. Want dat stond in beeldkwaliteitsplan. Dus ik kan hem nog niet helemaal rijmen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Misschien leuke luikjes of zo ervoor. Ik heb nog nooit geleerd voor architectuur, dus ik wil me daar eigenlijk ook niet aan wagen. En ik weet zeker dat de mensen die ervoor gestudeerd hebben dat zeker zouden kunnen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag wat handen omhooggaan, maar ik weet niet meer van wie. Mevrouw Ripmeester was eerst.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan Leefbaar. Ik begrijp de nostalgie van de motie, alleen wat u wil maakt het ook wel een stuk duurder. Wat denkt u dat dat gaat doen met de betaalbaarheid van de woningen die er komen?

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dat weten we niet, of dat zo is. En bovendien vragen we ook puur sec om een gesprek met de ontwikkelaar om te kijken of er mogelijkheden toe zijn. Er zijn een hoop inwoners die dat zeer zouden waarderen. Kan ik verder, voorzitter?

De voorzitter: Dank u wel. Nee, mijnheer Mijnders eerst nog.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nog één korte vraag. De huidige eigenaar van de Rabobank die zijn er al mee bezig. Hebben die nu op dit moment niet al gewoon een heel uitgewerkt plan op dit moment? Want we zouden als CDA-fractie een beetje raar vinden als een totaal uitgewerkt plan zou liggen en dat we dan als raad ook nog even zeggen: O, wacht, we hebben ook nog een idee.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Daar heeft u een punt.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Kayadoe: Tot slot, de motie die wij samen met Partij van de Arbeid en CDA indienen met betrekking tot leegstandsproblematiek Ridderkerk. Daar moet wat Leefbaar Ridderkerk betreft helderheid overkomen en onderzocht worden op welke manier Ridderkerk het meest effectief leegstand kan tegengaan. Iedere langere tijd leegstaande woning is een gemiste kans voor degenen die om een woning staan te springen. Tijd voor actie om geen langdurig leegstaande woningen meer te willen hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kayadoe. Dan nu de SGP. Mijnheer Kardol, u bent aan de beurt.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Ik dacht, ik heb mijn hand niet opgestoken. Voorzitter, voor ons ligt de kaderbrief 2026. Een stuk dat, zoals we zien, met zorg is opgesteld in een tijd van aanhoudende financiële onzekerheid. Denk bijvoorbeeld alleen al aan het inflatiespook. Het college heeft terecht gekozen voor een voorzichtige en realistische benadering gericht op het structureel sluitend krijgen van de begroting vanaf 2029. Dat is geen gemakkelijke opgave en het vereist discipline, keuzes en een helder besef van wat onze organisatie aankan. Tegelijkertijd constateren we dat deze kaderbrief wel ruimte biedt voor politiek bestuurlijke afwegingen. Er is een lijst met mogelijke ombuigingsmaatregelen in beeld gebracht, maar het college acht die op dit moment nog niet noodzakelijk. Die ruimte mogen en kunnen we benutten, maar alleen op een wijze die past binnen het geheel van deze financiële en organisatorische context. Voorzitter, laten we ons realiseren, het feit dat we reserves hebben dat betekent niet dat we ze moeten uitgeven. Zeker niet aan plannen die geen structurele dekking hebben, geen ambtelijke capaciteit en soms zelfs geen duidelijke maatschappelijke meerwaarde. En dat brengt ons gelijk bij het grote aantal moties en een amendement wat voorligt. De financieel gezonde positie waar we zojuist bij de behandeling van de jaarstukken 2024 over hebben gesproken, lijkt voor sommigen een vrijbrief om elke wens, ambitie of politieke hobby ineens als haalbaar te presenteren. Alsof de begroting een grabbelton is waaruit je vrijblijvend ideeën kunt trekken zonder oog voor de structurele gevolgen of de druk op onze organisatie. We moeten voorkomen dat we hier voorstellen aannemen die op papier sympathiek ogen, maar in de praktijk de begrotingsdiscipline ondergraven of de organisatie overvragen.

De voorzitter: Dat was natuurlijk een soort fotofinish als er twee handen tegelijk gaan. Eens kijken of de heren dat onderling een beetje op kunnen lossen. Mijnheer Ros, u mag als eerste.

De heer Ros: Dank u, voorzitter. Ik was al heel benieuwd naar die begrotingsdiscipline en uiteraard moeten we geen voorstellen steunen waar geen dekking bij zit. Daarom hebben we ook tegen bijvoorbeeld het zwembad gestemd. Hoe ziet de SGP-fractie dat? Want daar volgens mij nemen we een heel groot voorschot op onze middelen de komende jaren.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Als het gaat om het zwembad dan is natuurlijk de afweging geweest, willen we die voorziening in stand houden en zo ja, kan dat met het huidige zwembad? Waarbij de conclusie was natuurlijk, dat gaat hopeloos financieel ons nadelen opleveren, dus is gewoon de meest voor de hand liggende keuze nieuw zwembad. En dat betekent inderdaad dat je op termijn voor pijnlijke keuzes kan komen te staan.

Maar dat het was voor de SGP in ieder geval geen optie om te zeggen, zwembad slopen of doorgaan op de oude voet. Dus dat is het antwoord op de vraag van GroenLinks dan.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, vanzelfsprekend ging mijn vraag hier ook wel over. Ik vind het eigenlijk best wel pedant van de SGP dat de moties die hier nu voorliggen als soort van grabbelton fungeren terwijl het duurste voorstel wat hier ooit in de raad is besloten, zonder dat er dekking bij was, door de SGP onder deze motivatie werd goedgekeurd. Het had ook een stukje kleiner gekund. Dan hadden we minder geld kwijt geweest. Maar goed, die discussie hebben we gevoerd met elkaar. Maar ik wil er echt van wegblijven dat partijen die het inhoudelijk van belang vinden om bepaalde acties in gang te zetten vanuit een politieke overweging, dat die dan weggezet worden als een soort grabbelton, zitten we als een kind in de snoepwinkel hier een beetje onze voorstellen te presenteren. Dat vind ik echt een slechte zaak, als dat beeld zo naar buiten gaat.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Voorzitter, ik heb ik heb gezegd dat we ons hebben gerealiseerd dat het op termijn pijnlijke keuzes met zich mee kan brengen. En er is ook een breder palet aan maatregelen die we kunnen nemen om dat gat te dichten. De OZB-discussie is langsgeslagen. Maar uiteindelijk is natuurlijk het doel van om daar allemaal verre vandaan te blijven, alleen betekent dit dat het pas bekend zou worden, wat ik zeg, 2029 of later. Dus dat valt ook buiten de scope nu van wat voorligt. Maar wat er nu aan amendementen en moties voorligt, daar worden dingen voorgesteld die hebben direct impact. En dan is het op zich wel gewoon goed om met elkaar te bedenken, waar zoeken we dan die dekking? En dan ga ik verder met het betoog. Bij de SGP ...

De voorzitter: Nee, mijnheer Ros wil nog een aanvullende vraag stellen.

De heer Ros: Dan moet de heer Kardol toch eens uitleggen wat dat verschil is met de turnhal die nu in hetzelfde scope wordt voorgesteld, in hetzelfde tijdspad en nog met een dekking erbij. Dus hier staat wel een dekking bij waardoor wij, spoiler alert, wel kunnen instemmen met dit voorstel. En bij De Fakkel zonder dekking konden we dat niet.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Voorzitter, als het gaat om noodzakelijkheid en dan koppel ik dat aan het zwembad, en als het gaat om wenselijkheid dan koppel ik dat aan de turnhal. En als het gaat om wenselijkheid is het in die zin nu gewoon zo dat er een voorstel is uitgewerkt in een amendement, wat deels voorziet in een dekking. En als het gaat om het andere stukje. Daar heb ik zo een antwoord op. Wij hebben er als SGP voor gekozen om geen moties of amendementen in te dienen. We zullen later wellicht in de tweede termijn nog om een toezegging vragen over een bepaald punt. Maar goed, om maar gelijk dan even naar het amendement van de turnhal te gaan. Ik constateer in ieder geval dat we een lenige gemeenteraad hebben. Als SGP zeggen we, dat resterende stukje dekking, we hebben de lijst zien bij de kaderbrief. Dat moet gezocht worden bij de punten waar de woorden 'scherpe ramen' in terugkomen. Dat zijn er negen stuks. En op zich hechten we er ook waarde aan dat andere partijen die voor dit voorstel gaan stemmen ook gewoon aangeven hoe ze naar die lijst kijken. Wat betreft de, want dan probeer ik een aantal moties langs te lopen, motie zebepad kruising Populierenlaan, Staringstraat, Goudenregenlaan. We begrijpen de behoefte aan die oversteek en tegelijkertijd zijn we wel heel benieuwd naar hoe de wethouder hier tegenaan kijken of er inderdaad steekhoudende argumenten zijn om hier niet voor te stemmen. Wat betreft ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Mag ik dan aan mijnheer Kardol van de SGP vragen of dat hij steekhoudende argumenten heeft om hier niet voor te stemmen?

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Voorzitter, ik ben geen veiligheidsexpert en er zijn meerdere professionals die naar dit soort plannen kijken. Dus ik ben gewoon benieuwd wat de wethouder daar straks over zegt. Als het gaat om de motie inclusieve speeltuin Slikkerveer, die vinden wij heel positief en het is goed dat dat gesprek gevoerd gaat worden, want die speeltuin heeft gewoon een hele belangrijke plaats in Slikkerveer. Wat betreft de beleving van de Waal, die wordt door Burger op 1 teruggetrokken, terwijl het gewoon natuurlijk terecht is dat het daar een rommeltje is. En de vraag had ook aan de wethouder kunnen zijn, gaat u met het waterschap in gesprek om gewoon dit aan te pakken? Maar goed, we wachten wel even af waar u waar u op een later moment mee komt op dit punt.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Het verheugt me dat dit de SGP aanspreekt, want dan kan die misschien in de begroting terugkomen. Ik had zelf na wat vooroverleg met de wethouder aangeboden, ik benader het waterschap wel. Die stap heb ik gezet en ik denk, dan kan ik beter even afwachten hoe het waterschap hierin staat. En in de begroting met gewoon een kant-en-klaar verhaal komen. Maar hij blijft zeker in de lucht. Dank u.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Kardol: Als de wethouder voor de Begrotingsraad al gerealiseerd kan krijgen dat het riet wordt gemaaid, dan zijn we al een stukje verder. Als het gaat om de motie leve de koning, het is goed dat het in beeld wordt gebracht, want dat geldt natuurlijk gewoon voor veel meer ideeën. We moeten ook gewoon van tevoren weten, wat kost iets? En dat geldt bijvoorbeeld ook over de bewaakte fietsenstalling van de motie van Leefbaar Ridderkerk. Dat is onduidelijk. Wat betreft de motie Jorispenning, ondernemerspenning, ereringen, ereburgerschap. Laat ik daarvan zeggen, ik ben blij ook dat er dat erin staat dat er een mogelijkheid is dat verordeningen worden ingetrokken. En wat ons betreft zou dat mogen gelden voor de erering en het ereburgerschap. Het is soms net als geld. Je kan geld beschikbaar stellen en dan maar wachten van of je er een goede bestemming voor weet te vinden. Blijkbaar is het niet gelukt om voor deze twee zaken een geschikt persoon te vinden. Dus mag het uiteindelijk beperkt blijven tot de Jorispenning en de ondernemerspenning. De motie samen bewust tegen armoede, die dienen we mede in. Het is goed dat, ook al zijn er in het verleden campagnes geweest, dat er opnieuw een campagne wordt opgetuigd. Ik vond het bijzonder te zien hoe er is omgegaan met de campagne als het gaat om het drugsgebruik, de film Zwijgrecht die is getoond. En dan zie je dat je bent een campagne echt wel ervoor kan zorgen met de betrokken partners die binnen dat veld werken, om gewoon een campagne neer te zetten met impact. Dus positief om hiermee aan de slag te gaan. Motie nieuwbouw voormalig Rabobankpand in stel. Wij respecteren het beeldkwaliteitsplan. Over de fietsvoorziening winkelwagenopstelling, daar heb ik al net wat over gezegd. De dorpsvoorziening Rijsoord, die motie steunen we. Het is inderdaad goed dat er gekeken wordt naar een plek waar meerdere zaken samenkomen als ontmoeting, ondersteuning en activiteiten. Motie gratis sporten voor Ridderkerkse jongeren. Daar zijn wij niet voor, om reden van, ook al is er natuurlijk een subsidieplafond. Alleen dat is net als met het gratis ov voor AOW'ers, dat er mensen in de bus zitten die prima dat buskaartje zelf kunnen betalen en dat

geldt voor degenen die lid willen worden van een sportclub ook. Dus daar zitten wij principieel in die zin zo in van, dat je het volgens mij niet beschikbaar moet stellen voor iedereen. De motie afschaffen betaald straatparkeren tijdens werkzaamheden deelgebied 1, dat lijkt ons een goede, om daar ook de BIZ bij te betrekken. De motie aanpak leegstaande woningen dienen we mede in. Het is gewoon echt belangrijk dat goed in beeld wordt gebracht, van wie staan nou de panden leeg? En in hoeverre reiken onze bevoegdheden om daarop in te grijpen? Alhoewel ook wel weer het bezit gerespecteerd moet worden. Ik snap dat dat een lastig spanningsveld is, maar dat speelt wel bij dit punt.

De voorzitter: U heeft nog 20 seconden.

De heer Kardol: Dan bewaar ik de andere moties voor de tweede termijn.

De voorzitter: Nee, geen cliffhanger. Wij gaan door naar Echt voor Ridderkerk. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. De kaderbrief is een belangrijk document, want daarmee stellen wij als raad de toekomst vast. We dienen daarom vanavond een achttal moties mede in als wensen voor de toekomst. Dat is voor ons voldoende. De onderwerpen waar wij voor zijn omdat de punten in onze ogen belangrijk zijn voor de inwoners van Ridderkerk, spreken voor zich. Het gaat dan over de inclusieve speeltuin in Slikkerveer, samen bewust tegen armoede, gecombineerde fietsvoorziening winkelwagen opstelplaats deelgebied 1, afschaffen betaald straatparkeren tijdens de werkzaamheden, om er een paar uit te lichten. Ridderkerk heeft een goede financiële positie, maar EvR vindt dat we in de toekomst behoudend dienen te investeren. En indien er bezuinigingen komen, dienen we naar onze wens het sociaal domein niet de dupe daarvan te laten worden. Voor wat betreft de turnhal, daar zitten wij momenteel echt even in een spagaat, om in turnhal termen te blijven. Natuurlijk gunnen we OKK een prachtige turnhal en groeien van de verenigingen. De investeringen is echter een behoorlijk bedrag en biedt niet voor alle leden een oplossing, omdat men toch gebruik blijft maken van de recente sporthallen. We hadden graag eerst het schetsontwerp van het college met een financiële onderbouwing gezien. Daarom wachten we de reactie van het college op dit amendement eerst even af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie, nog één, van de heer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Dank u wel, voorzitter begrijp ik de heer Kloos van EvR goed dat hij niet voor een volwaardige maatschappelijke voorziening is in Rijsoord voor de mensen in Rijsoord?

De voorzitter: Mijnheer Kloos. De vraag wordt even herhaald.

De heer Van Neuren: Begrijp ik de heer Kloos goed als hij zegt dat hij, aangezien zijn naam niet onder de motie dorpsvoorzieningen Rijsoord staat, dat hij er niet achter staat dat er een volwaardige maatschappelijke voorziening in Rijsoord voor Rijsoord komt?

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u voor uw vraag. Duidelijk. Maar op dat terrein wachten we eerst even de reactie van het college op deze motie af. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door naar Partij 18PLUS. Ik weet niet wie daar het woord over gaat voeren? Dat zal de heer Westbroek zijn. Gaat uw gang.

De heer Westbroek: Het duurde zo lang al, die fractievoorzitter, dat ik niet meer klaar zat inmiddels. Voorzitter ook hier weer allereerst complimenten namens Partij 18PLUS aan het college en de ambtelijke organisatie. Het ravijnjaar 2026 leek voor een hoop ambities roet in het eten te gooien. Het college heeft een zeer ordentelijk proces doorlopen om tot deze kaderbrief te komen. Met een paar mooie ontwikkelingen zoals beheerkosten Nieuw-Reijerwaard en een bestemmingsreserve omgevingsplan werden de wolken al minder donker dan enkele maanden geleden. Met een zeer goed gevulde algemene reserve kon er incidenteel een paar miljoen euro onttrokken worden om enkele jaren toch sluitend te krijgen en dus nog een goede algemene reserve over te houden. Door de komst van de Voorjaarsnota en de meicirculaire is die miljoenengreep niet meer nodig. Dat is heel fijn voor deze bestuursperiode, maar zeker ook voor de komende bestuursperiode. De wethouder Financiën heeft voor een gezond huishoudboekje gezorgd. Complimenten. Er is zelfs ruimte om nog wat extra's te doen voor de Ridderkerkse samenleving, waarbij ook nog voor een komende raad ruimte is voor ambities. Voorzitter, het is 5 november 2015 als VVD Ridderkerk een amendement indient voor het verstrekken van een eenmalige korting van 125 euro op de aanslag gemeentelijke belastingen 2016. Een greep van bijna 3 miljoen euro uit de algemene reserve was daarmee gemoeid. Over gratis bier gesproken. Achteraf gezien was het 0.0 bier, want de inwoner was zich er niet van bewust. Overigens was dat amendement van de VVD dankzij de stemmen van Partij 18PLUS, SGP, Leefbaar Ridderkerk en Echt voor Ridderkerk aangenomen. En dat geeft hoop voor onze motie gratis sporten voor Ridderkerkse kinderen bij de Ridderkerkse sportverenigingen. Want, voorzitter, nu 10 jaar later wil Partij 18PLUS een greep uit de nog rianter gevulde algemene reserve doen. Met een bedrag van 500 duizend euro willen we een subsidie beschikbaar stellen voor Ridderkerkse sportverenigingen, waar ze de contributie van Ridderkerkse leden in de leeftijd van 5 tot 18 jaar kunnen declareren. Partij 18PLUS vindt het van groot belang dat zoveel als mogelijk Ridderkerkse kinderen sporten. Sporten is gezond voor zowel lichaam als geest. Daarnaast is sporten ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Mooi dat 18PLUS dat net als het CDA ook belangrijk vindt, sporten, bewegen en verenigingen. We hebben nog wel een vraag ook over die motie. We hebben namelijk ook het onderzoek van NOC*NSF, Zo sport Nederland. Er is ook op nageplozen waar u ook naar verwijst in uw motie. En daar geven zij ook aan dat er barrières zijn waar jongeren, jeugd en jongeren, waarom die niet zouden sporten. En dan is een van de grootste onderdelen: ze weten eigenlijk niet welke sport ze willen of ze vinden dat ze al genoeg bewegen, ze hebben geen tijd of jongeren voelen zich niet veilig of fijn in een groep. En dan ergens onderaan de lijst van de 15 mogelijke barrières bungelt dan: er zijn financiële middelen te weinig, ik heb geen betaalbaar sportaanbod kunnen vinden. Dat is 7 procent. Is dan dit de oplossing om sporten voor die gehele Ridderkerkse kinderen gratis te maken? Of zouden we niet eerst een onderzoek moeten hebben, waar komt het eigenlijk door dat die Ridderkerkse kinderen, dat 17,8 procent op dit moment geen lid is van een sportvereniging?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat dit een hele mooie eerste stap is en dat dit, ik denk, een hele mooie, grote actie is om Ridderkerkse kinderen te activeren om allemaal te gaan sporten. En daar zullen misschien wat kinderen tussen zitten die dan toch nog drempels ervaren. Maar je moet ergens beginnen en ik denk dat dit wel echt een klapper zou kunnen zijn voor onze Ridderkerkse jongeren.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, u eerst. Dan mevrouw Ripmeester en dan mevrouw Van Nes-de Man. Mevrouw Kayadoe, gaat uw gang.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Bij het vaststellen van de kostprijsdekkende huur hebben we ook al vastgesteld dat we 20 euro per jeugdlid aan de vereniging gaan schenken? Is het dan de bedoeling dat dat ook nog verdisconteerd wordt? En stel nou dat echt elke Ridderkerkse jeugd zich aanmeldt, hebben dan voldoende aan 5 ton?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik zou dat niet verdisconteren in dit geval. Laat ik er wel even op wijzen de oorspronkelijke motie die wij hadden, die ging nog veel, veel en veel verder. En we hebben hem nu op verzoek van een aantal fracties beperkt tot één seizoen en dit subsidieplafond erin. En net zoals met de corona subsidieregeling, het college kan aankloppen wanneer ze het plafond in zich ziet. Dat geldt ook voor de startersleningen. Maar ik kan er ook nog wel bij zeggen dat de bedragen voor bijvoorbeeld, ik noem maar wat, Slikkerveer 215 euro, RVVH 245, RLTC 100 euro, dat dat bedragen zijn in de hogere categorie qua leeftijd. En als je over de jongere kinderen gaat, dan is dat alweer een stuk goedkoper. Dus ik denk echt dat we met die 500 duizend euro een flink eind komen. En de andere vraag ben ik vergeten, voorzitter. Of had ik hem al?

De voorzitter: Volgens mij heeft u hem beantwoord.

De heer Westbroek: Mooi, dan ga ik verder. Dat zeker niet, want mevrouw Ripmeester gaat u een vraag stellen.

Mevrouw Ripmeester: Twee vragen, als het mag. Gratis sporten voor kinderen klinkt natuurlijk aantrekkelijk en het draagt bij aan mentaal welbevinden en daar zijn wij groot voorstander van. Alleen geldgebrek is, zoals mijn buurvrouw net ook al aangaf, hoeft niet direct het grootste obstakel te zijn om niet te gaan sporten. Voor kinderen tot en met 110 procent van het minimum wordt het al geregeld via de Ridderkerkpas in de regeling meedoen. Vanuit het armoedeonderzoek weten we dat mensen tot het niveau van, zeg 140, procent sociaal medium, dat die struggelen met de financiën. Maar daarboven hebben de financiën weer weinig invloed. Of je wel of niet gaat sporten. Bent u bereid om de motie aan te passen naar die 140 procent, zodat in ieder geval wij geen kinderen uit de villa's gratis sporten voor betalen met maatschappelijk geld? En mijn tweede vraag was, bij overwegende dat, punt c, staat er over de continuïteit en dan heeft u het over de jongeren en van de verenigingen. Is deze motie nu bedoeld voor de jongeren en van de verenigingen. Is deze motie nu bedoeld om de verenigingen in de lucht te houden? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft verenigingen, er zijn verenigingen die lopen zo goed dat ze tijdelijk een ledenstop hebben gehad. Inmiddels nemen ze volgens mij weer leden aan. Dus nee, hij is niet voor de verenigingen bedoeld, om die in leven te houden. Het gaat echt over de Ridderkerkse jongeren. En zijn we bereid om hem aan te passen? Nee, wij willen de regeling voor alle Ridderkerkse jongeren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan eerst mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Wij hebben drie vragen. Het antwoord is misschien voor de hand liggend, maar waarom beperkt dit zich tot alleen sportverenigingen en bijvoorbeeld niet de muziekvereniging of scouting? Waarom jongeren tot 18 jaar en niet tot 12 of 14 jaar? En wie bepaalt welk kind in aanmerking komt en welk kind niet?

De voorzitter: Concrete vragen. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Wij kijken echt specifiek naar het stukje mentale en fysieke gezondheid. Vandaar dat we hebben gekozen voor sport en we willen juist zo breed mogelijk. Wat betreft wie bepaalt wie wel en wel niet? Hij is van toepassing op de Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportverenigingen. Dat is de scope. Waren dat alle vragen?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man heeft nog een vervolgvraag.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik ben wel een beetje verbaasd als het over mentale en fysieke gezondheid gaat, dat bijvoorbeeld een scouting of een muziekvereniging daar niet bij hoort, dat die beperking er is. En ik snap dat nog steeds niet waar. Wie dan bepaalt een declaratie per kind bij een Ridderkerkse sportvereniging? Dus dan kan elk kind dat doen en dat gaat naar de vraag die mevrouw Ripmeester ook stelde.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, dat klopt. Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportverenigingen. En ja, dat dat kan iedere Ridderkerks kind zijn wat lid wordt bij een Slikkerveer of de Rowdies of noem het maar op. Zeker.

De voorzitter: Dan mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Dank u, voorzitter. We sluiten ook ons aan bij mevrouw Van Nes-de Man over bijvoorbeeld het niet toevoegen van scouting. Maar ik heb ook nog de vraag aan de heer Westbroek, is hij niet bang dat juist misschien de kloof tussen arm en rijk groter wordt, omdat bijvoorbeeld kinderen met rijke ouders, dat die kinderen ook nog even op een derde club kunnen bijvoorbeeld?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, nee, die kinderen met rijke ouders die zouden dat sowieso kunnen doen. Maar we vinden het belangrijk dat er een gelijke regeling is voor iedere Ridderkerkse jongere. Plus, degenen die er nu recht op hebben bij minima, die hebben dadelijk meer budget te besteden. Dus dat is alleen maar positief voor die doelgroep.

De voorzitter: Vervolgvraag mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Ja, voorzitter. Maar die mogelijkheid is er wel, om dus gemeentegeld te gaan gebruiken om wel lid te worden van die derde vereniging. En kinderen van rijke ouders, rijke ouders zijn best wel meestal intelligent, kunnen daar heel snel gebruik van maken, makkelijk.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek

De heer Westbroek: Voorzitter, zoals ik al zei, we willen een algemene regeling voor iedere Ridderkerkse jongere.

De voorzitter: Mijnheer Haan, zag ik uw hand omhooggaan?

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Even aansluitend op de vragen van Partij van de Arbeid. U bent niet bereid om de motie aan te passen. Er zijn dus kinderen die al sporten waarvan de ouders het wel kunnen betalen. Welk probleem gaat deze motie dan oplossen? Kunt u dat nog een keer helder krijgen? Ik begrijp het niet.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, wij willen zo veel mogelijk jongeren laten sporten in Ridderkerk, Ridderkerkse jongeren. En dan is het belangrijk dat je zo veel mogelijk animo genereert. En dat kan zijn dat er jongeren zijn die al lid zijn van een sport, die zullen misschien wel lid worden van een tweede sport. Mooi, nog gezonder. En het zal voor nog meer aantrekkingskracht zorgen wat betreft het sport en verenigingsleven.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, u gaat niet als eerste. Eerst mevrouw Ripmeester, dan mevrouw Van der Heijde-Keijzer en dan mevrouw Kayadoe. Maar ik wil u ook wel een klein beetje aansporen om, aan de ene kant heel goed om de vragen te stellen om het scherper te krijgen, maar u begrijpt wat ik bedoel. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Twee vragen. Staat Partij 18PLUS open voor een onderzoek naar de obstakels om te gaan sporten? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag is, naar aanleiding van de opmerking die u maakte van, dat is juist mooi, want dan hebben de minimakinderen die gebruikmaken van de regeling straks meer geld over. Kunt u dat nog eens toelichten, waarom dat volgens u zo zou moeten zijn en u verwacht dat het college het zo uitvoert? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft onderzoek, nee. Er werd net ook al gezegd, de SGP zei het, laten we concrete ideeën gewoon uitvoeren, nu doen. Sociaal domein, misschien nog een stukje preventie, is misschien zelfs nog wel een kostenbesparing voor degene die het om het geld zouden willen doen. Wat betreft het stukje minima, ieder Ridderkerks kind kan dadelijk, als deze zou worden aangenomen dan, sporten. En dat gaat niet van het tegoe af die de minimakinderen hebben daarvoor of daarvoor kunnen inzetten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Het is ook zo dat naar aanleiding van onze eerdere vragen met betrekking tot een eerder onderzoek en sportdeelname en financiële middelen voor de minima, dat het college ook daarmee aan de gang is om te kijken, hoe kunnen we dat nou oppakken? En ik denk ook dat het goed is om te wachten op de Nota sport, voordat die definitief is, om te kijken: waar zit het probleem nou eigenlijk? En eigenlijk daar ook aan te koppelen, zijn die financiën nou daadwerkelijk het probleem? Want als ik het NOC*NSF onderzoek lees en nog wat meer onderzoeken, is dat niet het grootste knelpunt. En ik denk dat wij het met elkaar eens zijn dat sporten heel belangrijk is, sportverenigingen heel belangrijk, maar wel op een goede manier en niet gratis geld uitgeven of zomaar geld uitgeven en mensen blij maken met een dode mus.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik zou bijna zeggen, nou, CDA, laten we een weddenschapje aangaan. Het is eenmalig. Ik heb hem aangepast op verzoek van een aantal fracties. Het is niet structureel, het is eenmalig. We kunnen het heel mooi dadelijk gaan zien in de cijfers van de sportverenigingen. Heeft het een gigantisch goed effect, kan een volgende raad hem er misschien structureel wel in gaan zetten. Ik zou zeggen, kom op.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Tot slot, voorzitter. Het zal natuurlijk uiteraard een effect hebben, maar het gaat juist om het effect bijvoorbeeld voor de minimakinderen, om die aan het sporten te krijgen. En ik sluit me aan bij GroenLinks die ook aangeeft, mensen die veel meer te besteden hebben, die zijn vaak ook wat alerter op de regelingen die er zijn, dus de regeling is straks op voordat we kinderen die het sporten niet kunnen betalen daar misschien wel gebruik van kunnen maken. En dat is toch wat we allebei niet zouden moeten willen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Wij zaten nog eventjes samen te sparren hier en wij zaten eigenlijk te bedenken, zijn de verenigingen daar wel op ingericht, om een tsunami aan kinderen te kunnen trainen en zo? Qua bemensing, qua velden. Ik ken wel een enkele vereniging daar een probleem mee zouden kunnen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, er komt misschien nog een nieuwe turnhal, dus dat levert alweer wat capaciteit op. En ik wil ik wil toch nog even terugkomen op de regeling voor minima. Het budget kan ook wel omhoog hoor, als het CDA dat wil in dit voorstel. Dan maken we er een miljoen van, dan komt niemand wat tekort. En wat betreft het afwachten op het college om iets voor de minima te regelen wat betreft sport. We kunnen het hier vanavond zo gelijk met deze motie regelen.

De voorzitter: U wilt reageren, mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Ja, als het dan zo wordt genoemd. Het gaat niet om dat totale bedrag, het gaat omdat het bij de juiste mensen terechtkomt. Dus al gooi je er 10 miljoen tegenaan, als inderdaad de capaciteit van de velden, van de verenigingen er niet is, dan kun je nog wel 20 miljoen ertegenaan gooien, maar volgens mij moet het dan eerst ergens anders heen. En de vraag die daarachter blijft zitten, zijn die financiën nou voor al die kinderen een probleem en is dat niet eerste wat we moeten ontdekken en onderzoeken binnen Ridderkerk, bijvoorbeeld met de Nota sport, bijvoorbeeld met het minima-onderzoek wat daarvoor gedaan wordt door het college? Dus het een sluit het ander inderdaad niet uit, maar deze motie is gewoon op dit moment te vroeg, laat ik het dan zo maar zeggen. Want we weten gewoon te weinig.

Mevrouw Kayadoe: Dit wordt een klein beetje een herhaling van zetten. Volgens mij is dat gewisseld met elkaar. Mevrouw Kayadoe wilde nog reageren op de eerdere opmerking van de heer Westbroek.

Mevrouw Kayadoe: Jazeker. Ik mis nog eventjes het antwoord van de heer Westbroek op de vraag of verenigingen het aan zouden kunnen en hun velden en zo.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, ik zou bijna zeggen, als ze het dadelijk niet aankunnen, dan is deze motie een heel groot succes geweest. Dan is dat alleen maar mooi, want dan hebben we heel veel Ridderkerkse jongeren aan het sporten hebben geholpen. Misschien niet bij de sport die ze in eerste instantie wilden, maar wel misschien bij een tweede optie.

De voorzitter: Dan mevrouw Ripmeester nog. En dan sluiten we dit onderwerp wel even af, want de tijd gaat echt snel.

Mevrouw Ripmeester: Ik ga de vraag stellen aan de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Mijnheer Westbroek, u heeft nog twee minuutjes. Nee, nee. De meester toont zich in de beperking. Knoopt dat in uw oren voor de rest van het debat.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Onze tweede motie samen met Echt voor Ridderkerk en de Partij van de Arbeid betreft het afschaffen van betaald straatparkeren tijdens de werkzaamheden voor deelgebied 1. De ondernemers wachten nu al te lang op de uitvoering van de werkzaamheden. Laten we hun tegemoetkomen in de wens om betaald straatparkeren af te schaffen en een blauwe zone met gratis parkeren in te stellen. En dit kan vervolgens geëvalueerd worden om te bepalen of dit ook het parkeerregime voor de toekomst kan blijven. En voorzitter, de derde motie ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Een vraagje, is dit met de BIZ overlegd? Heb ik twee vragen. Het is toch al logisch als je wegwerkzaamheden hebt aan een parkeerplaats of in een centrum, dat je niet hoeft te betalen voor parkeren? En hoe kan dit dan, als delen van de parkeerplaats tijdelijk afgesloten zijn en mensen daardoor veel makkelijker naar de parkeergarages zouden gaan dan normaal, dienen als een pilot?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, dat komt omdat het niet om al het betaald straatparkeren gaat. In dit geval hebben wij het over al het betaald straatparkeren, om dat tijdelijk af te schaffen en dan gelijk die evaluatie te doen waar ook al een keer eerder over is gesproken. Wat betreft, is het besproken met de BIZ? Ja, dat is het zeker. Het is in de raad al een aantal keren voorbijkomen, maar wij zijn zelf ook in gesprek geweest met de BIZ. Dat is ook alweer een heel tijdje geleden, met de collega achter mij. En die waren ook al enthousiast over de blauwe zone toen.

De voorzitter: Dan is nu mijnheer Ros even aan het woord.

De heer Westbroek: Ik had al zo'n gevoel.

De heer Ros: Mijnheer Westbroek en ik voelen elkaar goed aan. Een simpele vraag, hoeveel kost het? Er staat geen ... En waar dekt u het uit? Want er staat alleen P&C stuk, cyclus. En de tweede vraag, u wilt het gratis parkeren voor de winkeliers evalueren met de winkeliersvereniging en dan de uitkomsten met ons delen. Ik kan me enigszins voorstellen waar dat heen gaat, dus is dat niet een heel subjectief onderzoek, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Zou je het aan de inwoners willen vragen, dan weet ik het antwoord ook wel, wat die vinden van het betaald parkeren afschaffen. Wat betreft de kosten, de kosten waren in 2024 voor het betaald parkeren die ... Dat kostte 100 duizend euro om het in te voeren en de opbrengsten waren 300 duizend euro. Dus vorig jaar was het ongeveer zo'n 200 duizend euro waar het om ging.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Simpele vraag, mag ik dan dekking voor die 200 duizend euro voor volgend jaar? Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, het is eenmalig. Het is niet structureel nu.

De heer Ros: Voorzitter, dus we gaan allerlei potjes incidenteel inzetten en dan evalueren en dan kijken of we het nog een jaar in kunnen zetten en dan weer een jaar in kunnen zetten en weer een jaar in te kunnen zetten? Zo maken we geen politiek. Wat denk je dat de inwoner zegt, die heeft net een jaar gratis parkeren gehad en die denkt, dan wordt dat weer ingevoerd? Dat is toch ook geen politiek? Het is toch lange termijn? Als 18PLUS wild dat er gratis parkeren is, dan moeten ze gratis parkeren invoeren, moeten ze daar een dekkingsvoorstel voor doen. Dan kost dat twee ton per jaar en dan horen we het wel. Maar zo incidenteel politiek, daar hou ik niet van. Sorry.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Er zijn dadelijk werkzaamheden. Dat gaat heel veel overlast veroorzaken voor de ondernemers, voor onze inwoners. Het lijkt me niet meer dan terecht dat tijdens die werkzaamheden sowieso die blauwe zone wordt ingericht, een blauwe zone waar overigens GroenLinks in 2014 voor was samen met 18PLUS en D66. Drie zetels toen overigens. Het lijkt er nu meer op dat we het gaan redden. Dus nee, het is incidenteel, voorzitter. En ik heb net al gezegd ook bij de vorige motie sporten, het had wat ons betreft wel wat meer mogen zijn, maar dat is hem toen ook niet geworden.

De voorzitter: Dan nog een interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik hoor mijnheer Westbroek van Partij 18PLUS zeggen, het is niet structureel, met is eenmalig. Maar straks dan pakt die pilot geweldig positief uit, dus dan wordt het vanzelf wel structureel. Toch? Of niet?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Vanzelf, dat zal niet. Het college zal daar mee aan de slag gaan, met die evaluatie en ongetwijfeld met een voorstel komen om dat dan structureel te maken. Laten we het hopen.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek, of u zegt dat u klaar bent, of u gaat nog in een vlammeende volzin 20 seconden volpraten en dan is het ook wat het is.

De heer Westbroek: De derde motie had eigenlijk de titel driemaal is scheepsrecht moeten krijgen, want we hebben de motie meerdere malen aangekondigd, maar door verschillende omstandigheden niet kunnen agenderen. Vanavond ligt er een versie van de motie die afwijkt van het oorspronkelijke idee om het perceel naast het Capitulatiemuseum te verwerven voor maatschappelijke doeleinden. Vanavond spreken we de wens uit dat er een volwaardig maatschappelijke voorziening komt in Rijsoord en voor Rijsoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de Partij van de Arbeid. Het was even wachten, maar u mag.

Mevrouw Ripmeester: Ik zat even niet op te letten. Dank u wel, voorzitter. De Kadernota. De Partij van de Arbeid is groot voorstander van gesprekken in de raad en met de inwoners over wat voor samenleving wij willen in Ridderkerk, over hoe Ridderkerk eruit zou moeten zien over pakweg 15 jaar. Zijn we dan vast gebouwd Zwijndrecht en Barendrecht, zoals we dat ook zijn aan Rotterdam? Gunnen we de meest kwetsbare voldoende hulp of doen we het wettelijk minimum? Nu worden stappen in verschillende richtingen gezet en de vraag is of we straks achteromkijkend tevreden kunnen zijn. De kaderbrief is een financieel stuk. We maakten al een aantal opmerkingen bij de jaarstukken. De OZB wordt weer zo min mogelijk verhoogd en zoals de accountant aangaf, komt de spanning ten opzichte van het voorzieningenniveau. Blijft dat wel betaalbaar of gaan we snijden in of budgetten van het sociale domein om de begroting rond te krijgen? Want dat steunen wij dan niet. Als de OZB uit de pas gaat lopen met de voorzieningen, moeten misschien verhoogd worden en dan steunen wij een geleidelijke verhoging eerder dan een forse verhoging in één keer, want dat maakt de inwoners alleen maar aan het schrikken. Wij verbazen ons dat de gelden die jaarlijks overblijven in het sociaal domein niet eerder zijn ingezet voor preventie, voor extra actie of dat de ambities zijn aangepast, opgeplust, want lokaal kan zo'n groot verschil maken. De nieuwe Wet van school naar duurzaam werk vraagt om een discussie in de raad wat wij duurzaam vinden. In Ridderkerk wordt nu een halfjaarcontract gezien als duurzame uitstroom, terwijl er ook veel, misschien wel vooral, draaideur werk blijkt te zijn. En we willen daarom een aantal zorgpunten meegeven. Zonder SMART doelen en heldere doelstellingen kan alleen een WC Eend stellen dat het beleid effectief of geslaagd is, want meetbaar is het niet. Over huisvesting. Inwoners snakken naar betaalbare huisvesting. Er zijn zoveel woningzoekenden en dan verbaast het denk ik velen dat er bijna 600 woningen in Ridderkerk leeg staan. En met de mede-indieners die allemaal aan het woord hebben gevoerd, zijn we dan ook heel blij dat we die motie, breed gesteunde, motie kunnen indienen. Want in die 600 woningen kunnen bijna 1000 mensen wonen. Starterswoningen van 4 ton liggen voor veel mensen buiten bereik en zeker voor de meeste jongeren. Daarom zullen we in het najaar met een motie komen. Voor betaalbare woningen en zeker jongerenwoningen aan de Randweg op de plek van de gesloopte school. Want wij hebben zorgen om de jongeren, want de jeugd tobt. Veel kinderen en jongeren voelen zich niet goed, eenzaam, zien de toekomst niet positief tegemoet. Sociaal vlak loopt niet lekker. Geen vaste baan, geen eigen woning, onrealistische verwachtingen van zichzelf en de omgeving in. En het aantal zelfdodingen en pogingen daartoe zijn toegenomen. En ze weten niet waar ze terecht kunnen en hoe ze hulp moeten vragen, hoe wereldwijd ze soms ook overkomen. Middels een motie vragen wij vragen wij met de mede-indieners om actie om het mentale welzijn van jongeren te versterken. Dat vragen wij samen met Burger op 1, Partij 18PLUS en GroenLinks.

De voorzitter: Interruptie Mijnders en daarna mevrouw Kayadoe.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. We vinden het als CDA wel een sympathieke motie, alleen ik refereerde er al eerder naar, we hebben een aanvang gehad met een Facet en daar hebben we een presentatie bijgewoond van onder andere jongerenwerkers. En als ik uw motie lees, die is heel sympathiek, maar dan zie ik allemaal acties die de jongerenwerkers op dit moment eigenlijk grotendeels oppakken. Dus zou mevrouw Ripmeester kunnen toelichten wat we dan hiermee extra doen dan hetgeen wat het jongerenwerk eigenlijk nu al oppakt?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Wat wij vooral ... Ik zeg niet dat er niks gebeurt. Er zijn al acties. Alleen op dit moment gebeuren er heel veel losse actie. En wat ik heel graag zou zien, is dat dat versterkt zou

worden, in samenhang gebracht zou worden en in lijn gebracht zou worden. Dat we nadrukkelijk bij de jongeren zelf informatie ophalen en bestaande initiatieven verbinden. Want bijvoorbeeld iets heel simpels, als kinderen hulp nodig hebben, dan bellen ze niet het wijkteam. Dat komt niet eens op. Waarom hebben we geen ... Moeten we niet een jongerenloket? Of misschien bereiken de jongerenwerkers ze wel. Laten we dat in kaart brengen om te zorgen dat we preventief een hand uitsteken naar de jongeren. Dat is de insteek van de motie. Mag ik door?

De voorzitter: U was nog met een antwoord bezig? Nee, dan hebben we ook nog even mevrouw Kayadoe die een vraag wil stellen.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Gaat deze motie niet veel verder dan alleen maar een stukje preventie? Dat is één. En twee, de vraag ook nog, u vraagt in uw motie om de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te informeren over de aanpak. Zoals u wellicht weet, zijn ook ergens in maart verkiezingen, dus op het moment dat het behandeld kan gaan worden in de raad zitten hier allemaal nieuwe raadsleden. Is dit een handig tijdspad?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Wat mij betreft niet. Ik voel de urgentie wel. Maar het geeft de gelegenheid voor iedere partij om het mee te nemen in een verkiezingsprogramma en het geeft ook de nieuwe raadsleden de gelegenheid om de punten die er dan liggen die urgent zijn, om ze op te pakken. Dus het is ook wel meteen een nieuwe start. Dus ik kan me voorstellen dat het niet in het moeras zakt, deze informatie.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Is het niet zo dat onder andere ook al de Partij van de Arbeid bezig is om met een verkiezingsprogramma? Dus dan komt dit toch veel te laat?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester. En daarna gaat u door.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. In deze digitale tijd denk ik dat iedereen wel zijn verkiezingsprogramma nog kan aanpassen. Ik denk niet dat veel mensen hem al helemaal in beton gegoten hebben. Maar als iemand zorgen heeft over het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid, bel me gerust voor koffie, want ook daar drink ik koffie over. Een ander punt ... Mag ik doorgaan, voorzitter? Een ander zorgpunt is de veiligheid en waardigheid van ouderen die langer thuis moeten wonen. Via het plan SAMENredzaam is er al een eerste stap gezet of worden er al wat stappen gezet, maar wij vragen om een bepaalde urgentie, om extra inzet nu blijkt dat inwoners met ZPP 4 en ZPP 5 en ook 6 geweigerd wordt ... Of nee, geweigerd worden, niet meer toegelaten worden tot de verpleeghuizen. En dat zijn inwoners met wonden, katheters, dementerende. Je kunt de beschrijving zelf googelen. Dat zijn mensen die serieus zorg nodig hebben. En wij vragen ook aandacht voor de echtparen die soms na 60 jaar ongewild apart moeten gaan wonen als de een wel zorg nodig heeft en de ander niet.

De voorzitter: Interruptie van de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Korte vraag. We gaan volgend jaar aan de slag met een nieuwe woonvisie heeft een andere naam. Zou het daar niet beter bij passen? Ik snap de motie wel, maar dan gaan we echt aan de slag om in

beeld te brengen welke typen woningen er nodig zijn, welke bewegingen op dit moment zijn binnen onze gemeente. Zou deze motie niet beter passen bij de nieuwe woonvisie die we volgend jaar gaan opstellen?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Goede opmerking van de heer Mijnders. Alleen dit gaat niet alleen om woningen, dit gaat ook over buurtsteunpunten. Dit gaat ook over de fijnmazigheid van de voorzieningen, juist voor deze groep met een kleine actieradius, laat ik het zo maar benoemen. Het gaat ook over voorzieningen, het gaat over woningen, maar het gaat ook over deze voorzieningen dichtbij, zodat ze veilig blijven en waardig oud kunnen worden. Het gaat ook over extra inzet van zorg. Zijn er voldoende wijkverpleegkundigen? Zijn er voldoende buurtcirkels? Dat. Dat beeld moet er gemaakt worden. En dan hebben we niet genoeg aan die paar grote zorghuizen, want die afstand tussen die huizen is te groot, het moet fijnmaziger. Daar zit de zorg.

De voorzitter: Mijnheer Borst heeft nog een vraag.

De heer Borst: Voorzitter, ik begrijp heel goed het pleidooi van mevrouw Ripmeester. Ik denk dat ze een aantal punten adresseert die we allemaal wel voelen, die we belangrijk vinden. Tegelijkertijd, als ik dan het pakketje lees wat nu in de motie staat, dat vind ik heel omvangrijk. Dus wereldvrede had nog net niet op de tweede pagina gekund. Maar los daarvan, ik begrijp het punt. We hebben het net ook al even gehad over capaciteit en wat er wel en niet kan. Stel dat we dit nou zouden uitvoeren, voorzitter. Welke aspecten in het sociaal domein zouden we dan los kunnen laten? Want ik neem niet aan dat wethouder Piena een leger aan ambtenaren klaar heeft staan die nu balletjes zitten te draaien?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Weer een goede vraag. Tegelijkertijd hebben we dat plan SAMENredzaam ook. Dat gaat ook geëvalueerd worden. Daarin kan dit sowieso meeliften. Deze zorg voor deze groep mensen, nu is het nog een relatief kleine groep, die gaat toenemen in de toekomst. Om die fijnmazigheid in voorzieningen op te zetten hebben we tijd nodig. We kunnen niet vandaag beslissen dat we dat over een half jaar zullen hebben dus we moeten eerdaags aan de slag, zodat we over een paar jaar klaar zijn. We moeten ook een beeld kunnen geven aan maatschappelijke initiatieven. Er zijn veel initiatieven die wel willen helpen, maar je moet wel aangeven in welke wijken bijvoorbeeld iets nodig is. Wij zijn heel blij dat er nu een hospice komt, maar ook die zal bijvoorbeeld steun nodig hebben. Dat is wel voor de laatste fase, maar dat is fijn voor de mantelzorgers, als dat ook wat dichterbij is. Er zitten heel veel stappen bij en wij vragen dus juist voor deze kwetsbare groepen aandacht.

De voorzitter: Mijnheer Borst nog met een vraag.

De heer Borst: Ik hoor het vurige pleidooi van de Partij van de Arbeid, maar ik heb nog geen antwoord op mijn vraag gehoord. Dus als we dit dan gaan doen, stem ik voor, als VVD. Wat gaan we dan niet meer doen? Wat is de keuze die we dan maken?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Ik dacht dat de VVD altijd was van met meer met minder doen. Dus op het moment dat we toch al bezig zijn met het ene plan, nemen we dit mee omdat dit de groep is waar nu extra aandacht

naartoe moet. Dit gaat niet over gewone ouderen, maar dit gaat over deze specifieke groep. Dit kun je meenemen in die evaluatie.

De voorzitter: Laatste opmerking van de heer Borst op dit onderwerp.

De heer Borst: Ik ben bang dat het dus zo makkelijk niet is, want als ik de motie lees, voorzitter, dan lees ik om te komen tot een uitvoeringsplan. Is gewoon een beleidsstuk. Is gewoon nieuw beleid bovenop wat we nu al doen. Dus ik denk dat het niet zo makkelijk is als dat mevrouw Ripmeester het nu doet voorschetsen. En dan denk ik dat als je hier ja tegen zegt, dat je andere moeilijke keuzes moet maken. Dat betekent dat we ander beleid dan moeten laten varen of misschien wel in de uitvoering dingen niet kunnen doen. Maar ik hoor graag de reactie van de wethouder, hoe die daar zelf over denkt.

De voorzitter: Kijk, u adresseert de vraag op een andere manier. Mevrouw Ripmeester mag erop reageren maar gaat dan ook door, want dan heeft u nog één minuut.

Mevrouw Ripmeester: Nogmaals naar de heer Borst, dit kan meegenomen in de evaluatie van het beleidsplan SAMENredzaam, waar toch ook een nieuw plan uitkomt. Dus dat is echt niet bovenop iets anders. Wij willen nog een opmerking maken over het amendement turnhal. Dat willen we mede-indienen, omdat ook al is de uitgave extra fors, maar het is nu het moment. En we zijn onder de indruk van de vitaliteit van deze oude vereniging en over hun lobby. En wij wensen alle sporters om te beginnen geduld, want dat duurt wel even, en later heel veel sport plezier in de nieuwe hal. Maar wel een opmerking tegen de VVD. De hal mag er niet komen ten koste van de meest kwetsbaren, dus kijkt u vooral niet naar de ombuiging maatregelen in de categorie sociaal domein, maar kijkt die in de volgende categorie, want daar zit meer in. En ik wil graag een reactie op dit punt van de VVD. Heb ik nog één seconde of is het op?

De voorzitter: Dat is nu op. Dat heeft u goed geconcludeerd. Dan gaan we nu naar de laatste fractie in de eerste termijn en dat is de ChristenUnie. En wie van u gaat het woord voeren? Mijnheer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Gezien de tijd kort ik de bijdrage wat in, want er is al veel gezegd. Maar de ChristenUnie waardeert de inzet van het college om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Tegelijkertijd willen we benadrukken dat financiële voorzichtigheid geboden is. In een tijd van onzekerheid, over rijksbijdrage en oplopende kosten moeten we als gemeente geen onnodige risico's nemen en zorgvuldig omgaan met de middelen die ons zijn toevertrouwd. Voor het geval de rijksbijdragen tegenvallen zijn er een aantal mogelijkheden mogelijke ombuiging regelingen beschreven. Hierover willen wij als ChristenUnie kort het volgende meegeven. Voor wat betreft de leefomgeving. Een rentmeester draagt zorg voor het land van zijn heer. Zo heeft de mens de taak om de schepping zorgvuldig te beheren. Dat is dan ook de reden dat wij aandacht vragen voor het behoud van een schone, groene en veilige leefomgeving. Een leefomgeving waar kinderen kunnen spelen en opgroeien en bewoners zich thuis voelen. Het verminderen van onderhoud en openbaar groen, wegen en speelvoorzieningen, kan negatieve gevolgen hebben voor de biodiversiteit, veiligheid en de leefbaarheid. De ChristenUnie maakt zich zorgen over de mogelijke bezuinigingen op voorzieningen in het sociaal domein. Maatregelen zoals het aframen van de Meedoenregeling, dagbesteding en huishoudelijke hulp raken hiermee onze meest kwetsbare inwoners. We roepen het college op om deze maatregelen niet lichtvaardig te overwegen en te blijven investeren in een sociaal vangnet dat niemand laat vallen. We begrijpen de inzet van reserves om incidentele tekorten te dekken, maar laat helder zijn dat dit geen structurele oplossing mag worden. Wij steunen het uitgangspunt van het college om structurele lasten te dekken met structurele baten. We vragen wel aandacht voor de mogelijke effecten van belastingverhogingen op huishoudens met een smalle beurs. Een rechtvaardige lastenverdeling blijft voor de ChristenUnie

essentieel. Mocht het toch nodig zijn om de ombuigingsmaatregelen in te zetten, dan verzoekt de ChristenUnie het college om dit niet zonder overleg met de raad te doen. Kan en wil de wethouder deze toezegging aan de raad doen? Het is belangrijk dat iedere inwoner van onze gemeente volwaardig kan meedoen. De invoering van de Participatiewet in balans en de Wet van school naar duurzaam werk biedt kans om jongeren en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt beter te ondersteunen. We roepen het college dan ook op om deze middelen effectief en indien nodig met maatwerk in te zetten. Dit brengt mij tot de motie die de ChristenUnie samen met de Partij van de Arbeid, Echt voor Ridderkerk en GroenLinks heeft ingediend, de motie integrale benadering preventie in het sociaal domein. Preventie vindt op verschillende manieren en momenten plaats. Dat is goed, maar kan preventie efficiënter? Zijn er kansen die benut kunnen worden? Of laten we mogelijkheden liggen? Ik kan het u nu niet zeggen. Kunnen inwoners en professionals de weg naar passende preventie goed vinden? En is de geboden ondersteuning de optimale ondersteuning? De motie heeft uiteindelijk als doel om in kaart te brengen waar binnen het sociaal domein, denk aan Wmo, jeugdzorg, schuldhulpverlening, arbeidsparticipatie, preventiemaatregelen, al worden toegepast en waar deze verbeterd kunnen worden. Waar liggen nieuwe kansen voor preventie? Maar preventie gaat nog breder dan alleen programma 7 van onze P&C stukken. Denk ook aan gezondheid en onderwijs. Ook daar speelt preventie een grote rol. Na overleg met verschillende partijen is de motie wel heel ver aangepast, aangezien de omvang van het verzoek in eerste instantie heel groot was en heel veel van de ambtelijke capaciteit zou vragen. En dat willen we niet. Daarom verzoeken wij nu eerst om een integraal overzicht op te stellen, een inventarisatie, van wat er al aan preventie is binnen het sociaal domein. Als dit er is, kan er in beeld gebracht worden waar kansen liggen en kan er een globaal beeld getoond worden van de financiële consequenties. Bij dit laatste verwachten wij niet een financieel plan tot op de komma uitgewerkt, maar een grove schatting van wat de totale kosten worden en wanneer er besloten wordt om een integraal plan op te stellen en uit te voeren.

De voorzitter: Interruptie van de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u, voorzitter. 23.36 uur, maar toch nog een vraag. De heer Haan geeft zelf al aan, preventie gaat veel verder dan het sociaal domein. En waar de zorg bij het CDA zit, bij deze motie, is dat we straks de preventie bij wijze van spreken van op het sociaal domein helemaal in kaart hebben gebracht, dan kijken we daarnaar en dan denken we, daar mist wat, daar mist wat, O, dat moet anders. Maar dan horen we, maar wacht, dit wordt opgepakt binnen het onderwijs, dit wordt opgepakt binnen het jongerenwerk. Dus hebben we eigenlijk wel iets aan een overzicht van preventie alleen maar binnen het sociaal domein? Dan zou je toch the whole package moeten hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Dat is eigenlijk ook wat ik zeg, preventie gaat verder dan alleen het sociaal domein, gezondheid en onderwijs. Maar de motie moet je ook een beetje kaderen, dus vandaar dat we dat beetje terzijde hebben gelaten. Maar als de wethouder straks zegt, supergoed idee, we pakken dat er ook bij, dan sta ik daar natuurlijk helemaal open voor. Maar laten we in ieder geval een begin maken.

De voorzitter: Daar gaan wat meer mensen een punt maken of een vraag stellen. Mijnheer Borst en dan Mijnheer Kardol.

De heer Borst: De woordenwisseling tussen het CDA en de ChristenUnie die geven al iets meer inkleuring over wat nu precies de bedoeling is. Ik vroeg nog wel af, voorzitter, of de heer Haan nou nog iets kan duiden hoe de uitwerking van deze motie zich nu verhoudt tot bijvoorbeeld de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord, wat er nu al gebeurt op de hervormingsagenda jeugd. Want ook in al die grote overkoepelende

akkoorden zijn natuurlijk elementen meegenomen die gaan over het verbeteren van de toegang, over het verbeteren van preventie, het samenbrengen van die verschillende domeinen en dat te ontschotten en dat integraal te benaderen. Dus daar doen we aan mee. Die vertalingen hebben we gemaakt. Dat is bestaand beleid. Wat is dan de aanvulling van dit overzicht, van deze lijst ten opzichte van die vertalingen van het IZA of de hervormingsagenda jeugd?

De voorzitter: Mijnheer Haan.

De heer Haan: Dank u wel. Het idee van deze motie is en de inzet is, er is zoveel preventie. Wat u zegt, er gebeurt al zo heel veel. Maar lopen we nou geen kansen mis en overlappen er nou geen preventiemaatregelen? En dat zou ik graag overzichtelijk willen hebben. En als de uitkomst is, we hebben beleid en dat loopt goed, dan is dat ook goed. Maar ik heb het niet scherp op dit moment. En als we kijken naar bijvoorbeeld de gemeente Nijmegen die dit heeft gedaan, dan zien we dat het dat het enorm goed effect heeft gehad op hun beleid in het sociaal domein.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kardol

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Ik hoor dat de motie flink is afgeslankt. In onze optiek overvragen we de organisatie nog steeds als het gaat om het in een overzicht opstellen, dan is het zo dat bij de begrotingen keurig overzicht wordt gegeven wat er op dit terrein allemaal aan beleid beschikbaar is. Subsidieoverzicht hebben we, raadsinformatiebrieven. Ik zou graag horen, wat mist u concreet?

De voorzitter: Mijnheer Haan.

De heer Haan: Ik hoop dat te krijgen als die inventarisatie is gedaan, want dat weet ik dus niet. Ik vraag namelijk ook om, zijn er kansen die we misschien, preventiemaatregelen die in andere gemeentes, waarvan ze misschien weten door de gesprekken, wel gedaan worden, maar die er nu niet zijn. Wat betreft de ambtelijke druk wat u noemt. Ik ben ook niet ... Maar misschien weet u, dat welke beleidsstukken op het gebied van het sociaal domein op dit moment op de agenda staan waar de organisatie druk mee is. Misschien kan dat gecombineerd worden. Ik heb ze niet scherp.

De voorzitter: Mijnheer Kardol die laat het even hierbij. Dan mevrouw Ripmeester nog.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Kijkt de heer Haan ook vooral naar preventie wat we in Ridderkerk kunnen uitvoeren? We hebben natuurlijk de grote programma's en de grote woorden. Zijn we niet ook op zoek naar juist de concrete, kleine dingen die we hier dat kunnen doen? We kijken bijvoorbeeld naar valpreventie. Vijf jaar geleden zijn we daar het gesprek over aangegaan en ik ben heel blij dat nu de ketenaanpak er is, maar we hebben wel vijf jaar gezocht. Wilt u niet die zoektocht ook versnellen?

De voorzitter: Mijnheer Haan.

De heer Haan: Ja. Kort antwoord.

De voorzitter: Dat is ook duidelijk. Gaat u verder.

De heer Haan: Maar laten we in ieder geval een begin maken met de uitvoering van deze motie. Door in te zetten op preventie is onze verwachting dat er een afname zal zijn van zwaardere zorgvragen. Er zal minder snel een beroep worden gedaan op dure voorzieningen. En misschien nog wel het belangrijkste, een toename

van zelfredzaamheid onder onze inwoners. Financieel gezien kan dit op termijn leiden tot een lagere uitgave binnen het sociaal domein en een efficiëntere inzet van middelen. Over moties van andere partijen zal ik in de tweede termijn nog kort wat zeggen. Maar tot slot, voorzitter, wij zien de verdere uitwerking van de begroting met belangstelling tegemoet en hopen dat de keuzes die wij als raad maken rechtdoen aan onze opdracht om rechtvaardig, zorgvuldig en toekomstgericht te besturen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is de inbreng van de raad in de eerste termijn doorlopen. Ik heb vast te stellen dat u met elkaar goed gedebatteerd heeft. Compliment daarvoor. Er is een enkele vraag gesteld aan het college. Die zal het college ook beantwoorden en het college zal ook even op portefeuilleniveau wat duiding geven qua appreciatie op de moties en het amendement. En als eerste het woord aan wethouder Van der Duijn Schouten.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Dan toch nog een enkel woord wat niet direct gerelateerd is aan een vraag of een motie. Een aantal fracties hebben aangegeven dat voorzichtigheid gewenst is en dat er ook best nog wat op ons afkomt. Anderen zijn wat lovender. Ik hoorde Burger op 1 zeggen, er is een sluitende begroting. Zover is het nog niet, want er ligt nu een Kadernota voor. En tegelijk heeft u als raad ook nog een behoorlijk wensenlijstje vanavond op tafel gelegd, één amendement en achttien moties. Die gaan over tal van beleidsterreinen, alleen er is ook wel een grote gemeenschappelijke lijn in al die dingen te herkennen. Namelijk, één, ze kosten geld en twee, ze kosten ambtelijke capaciteit. En ik durf hier wel aan te zeggen dat als al deze moties het vanavond halen, het sluitende perspectief weer aardig weg is. Maar dat geeft niet, want we hebben een lijst waaruit geput kan worden. En dan nog even op die lijst terug te komen. Ik hoorde de ChristenUnie zeggen, er moet niets afgeruimd worden in het kader van scherpe ramen, want dat raakt onze kwetsbare inwoners. Dat is niet waar. Want we hebben aangegeven dat op een aantal budgetten we jaarlijks minder uitgeven dan dat we begroten. Dat is voor een aantal posten in kaart gebracht over meerdere jaren en daar zit dan een structureel beeld in dat we het gewoon niet uitgeven. Dus dat kan je afruimen zonder dat het iemand raakt. Want we hebben daarbij ook nog een keer de opmerking gemaakt dat we daarmee een bewust risico lopen dat we wellicht een keer op een van die postjes dan een keer geld tekortkomen. Want er is geen inwoner die niet krijgt waar die recht op heeft op het moment dat wij budgetten die over zijn voorzichtig aframes. Dus nogmaals hier gezegd te hebben dat het aframes van budgetten op geen enkele wijze leidt tot dat inwoners iets tekort zouden komen.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, een vraag aan de wethouder. Als er geld overblijft en er zijn ergens wachttijden, kan dat geld dan niet ingezet worden om capaciteit in te huren zodat die wachtermijnen beter gehaald worden en dus de inwoners beter bediend worden?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dat is ook een keuze die gemaakt zou kunnen worden, om geld ... Dan ramen we het niet af, maar zetten we het op andere termijnen in. Ik bedoel, dat kan, ja. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, dank u wel. Een vraag aan de wethouder. Als je op die posten scherper gaat ramen, dan blijkt dus in die tijd, al die tijd of een aantal jaar geld over te zijn. Waarom is dat dan toen niet ingezet juist voor deze problemen die we al die tijd al hebben aangegeven?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Omdat het niet alleen een kwestie is van geld beschikbaar stellen, maar het gaat ook om ambtelijke capaciteit, mensen wellicht voor inhuren. Dus geld is in veel gevallen niet alleen de oplossing. En we zijn hier niet bezig om dit geld in te zetten voor ander beleid of dingen, wij geven gewoon aan dat we onze jaarstukken jaar op jaar zien dat je op een bepaalde begrotingspost minder geld uitgeeft dan dat je begroot. Dan kan je natuurlijk op het moment dat het financieel lastig dreigt te worden zeggen, we zetten dat er maar gewoon weer in. We weten dat we het niet uitgeven, maar dan onderaan de streep komen we tekort en moeten we ergens in onze voorzieningen gaan schrappen. Of je kan zeggen, we zien dat hier ruimte in onze begroting zit. Laten we die ruimte nu in ieder geval benutten om te zorgen dat andere zaken niet afgebouwd hoeven worden. Met daarbij de kanttekening die we ook volgens mij klip-en-klaar gemaakt hebben, dat het kan gebeuren dat je dan een keer ook wat geld tekortkomt.

De voorzitter: Laatste reactie van mevrouw Ripmeester op dit punt.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat je die keuze in slechte tijden kunt maken, maar je had natuurlijk ook in eerdere tijden die keuze kunnen maken om het geld dat over was efficiënter in te zetten om juist de knelpunten die je ervaart actiever aan te pakken. En dat was de opmerking die ik eerder heb gemaakt in mijn betoog en nu heb ik het idee dat we alleen maar de slechte tijden scenario doen. Bij mij gaat het ook over de impact en het beleven, juist in de voorgaande jaren.

De voorzitter: Volgens mij is de wethouder daarop ingegaan.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, en laten we stellen dat, we hebben natuurlijk in het verleden ook geld beschikbaar gesteld om extra capaciteit voor wachtlijsten en daar zijn ook de middelen voor vrijgemaakt, dus ook die keuzes zijn gemaakt. Eens even kijken. Partij 18PLUS refereerde nog even aan die belastingkorting uit 2015. Dat was toen inderdaad gebeurd. En volgens mij was de conclusie ook wel, dat is leuk geweest, maar dat moeten we nooit meer doen. Maar goed, dat terzijde. Voorzitter, nog een laatste richting de ChristenUnie of wij niks inboeken zonder dat in gesprek te doen met de raad. Nee, uiteraard, maar dat dat land dan in onze P&C stukken, dat geven we helder aan en daar kan dan met u het gesprek over gevoerd worden. Dan, voorzitter, zijn er een drietal ... Nee, dat is niet waar. Er is één amendement en een enkele motie die mijn portefeuille raakt en daar zal ik dan gelijk even op ingaan. Dat begint met het amendement. Daar is een enkele opmerking vanuit het college bij te maken. Er is vanavond in de raad ook al een paar keer gevraagd of er het optimale gebruik en de bezettingsgraad en kan die dan door anderen ook gebruikt worden? Ik denk dat we op dat punt reëel moeten zijn. De verenigingen hebben aangegeven dat het met name ook belangrijk is dat sommige dingen kunnen blijven staan. En als je tussen al die apparatuur een volleybalnet ophangt, zou dat best kunnen. Maar als dan de speler in een duik naar de bal een brug tegenkomt, dan werkt dat niet zo best. Dus die bezetting zal niet optimaal zijn, gezien de aard en de wensen die OKK hebben bij hun gebruik. En dat betekent niet dat er wellicht niet ook eens een keer een yogamatje uitgerold kan worden, maar naar een hele grote bezetting zal dat niet komen. Daarnaast, budget is beschikbaar gesteld, prijspeil 2025. Het duurt nog even voordat we aan de slag gaan, maar we hebben inmiddels met elkaar natuurlijk de systematiek afgesproken dat we dit soort budgetten dan ook jaarlijks in onze begroting indexeren. Dus het bedrag zal voordat we zover zijn nog ietsje hoger worden. En het college constateert vervolgens ook maar dat u dekking heeft gevonden voor de afschrijvingslasten, maar niet voor de resterende 148 duizend euro jaarlijkse exploitatiekosten. En we gaan er dan ook maar even voor het gemak vanuit dat als dit amendement wordt aangenomen, wat we graag aan uw raad laten overigens, dat u dan dus ook ermee instemt dat wij op eigen keuze uit de dekking lijst de punten zullen pakken die nodig zijn om tot die dekking te komen, aangezien u als raad dat blijkbaar niet wenst te doen en dat dus bij ons laat.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp de opmerking van de wethouder dat hij graag uit eigen keuze dekking zoekt. Maar ik neem aan dat als je dat uit de lijst doet, dat we dan weer terugvallen op de eerdere opmerking dat we dat in samenspraak met de raad doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik denk als de raad wat daarvan had willen vinden, dat ze vanavond in dit amendement daarin een keuze had kunnen maken of daar in ieder geval een aanzet voor kunnen doen. Ik concludeer nu dat u constateert dat het 148 duizend euro tekortkomt en u verwijst naar de dekkingslijst en u maakt er zelf geen keuze in, dan ga ik er maar vanuit dat u tegen het college zegt: kiest u maar, wij vinden het goed. Want als u dat niet zegt, dan zal ik zeggen: geeft u als raad vanavond dan aan wat het wel moet zijn en kom daar dan niet achteraf mee als wij de keuze hebben gemaakt als u zelf aan de voorkant die keuze niet wil maken.

De voorzitter: Mijnheer Haan.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Even korte reactie op de wethouder. Nee, we laten het niet aan het college. Ik heb namelijk gevraagd of u ons er dan in wil betrekken. En dat hoeft niet vanavond, het kan ook op een later tijdstip. Dus laat helder zijn dat we dat niet dan aan het college overlaten.

De voorzitter: Eerst even de wethouderreactie.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dat gaat natuurlijk niet werken. De raad vraagt ons vanavond, kom met een amendement en pas daarin de besluitvorming aan. In die besluitvorming geeft u voor 190 duizend euro aan hoe het betaald moet worden en van die andere 148 duizend euro zegt u nadrukkelijk ... In meerderheid dan als raad, ik zeg niet u, mijnheer Haan. Maar dan zegt deze raad in meerderheid, college, regelt u het maar. Nogmaals, we hebben u denk ik maximaal en meer dan maximaal gefaciliteerd door u een hele lijst te geven met 4,9 miljoen mogelijke bezuinigingsvoorstellen. En vervolgens zegt uw raad vanavond, maar daar gaan wij ons niet aan branden, college, zoekt u het maar uit. Nogmaals, als u daar wat van vindt, dan moet u als raad ook maar in meerderheid daar een besluit over nemen. Als u dat per se niet wenst te doen, dan kan het natuurlijk niet zo zijn dat wij hem nu dichten en dat u dan straks zegt, maar dit had het niet moeten zijn. Dan moet u vanavond zeggen wat het wel moet worden. En nogmaals, u kunt ook niet zeggen dat dat een keuze is die u niet kan maken, want beter dan dit kunnen wij het echt niet faciliteren. We hebben tot bedragen van 5000 euro, dus u kunt ze vrij eenvoudig bij elkaar onder een rijtje zetten, zegt u maar welke het moeten zijn. Ik bedoel, als we het zo eenvoudig aanprijzen en de raad komt er al niet meer bij ... Makkelijker dan dit kunnen we het echt niet maken.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, ik vind het nogal brutaal van de wethouder die een tijdje geleden met een gigantisch voorstel kwam met een zwembad, compleet ongedekt. En nu komt er een klein stukje bovenop, een jaarlast, waar de VVD voor het grootste deel dekking voor heeft, maar voor een klein stukje niet. En dan voor dat kleine stukje zegt, dan moeten we misschien heel veel bezuinigen. Ik wil dan graag van het college horen waar ze dat gigantische bedrag per jaar gaan bezuinigen, die exploitatie van het zwembad De Fakkel, want die staat ongedekt in de begroting van over vier jaar.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Dat zal ook uit die lijst komen, voor een groot deel. En wij zullen dus ook een keuze uit die lijst maken. En toen dat voorstel lag, was deze lijst er nog niet. Die is er nu wel.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik vind dat dit gedeelte de verkeerde kant opgaat. We hebben heel erg veel een jaar geleden al gesproken over ombuigingsmaatregelen en de manier waarop de raad daarbij betrokken zou worden. We zouden daarover in gesprek gaan en nu krijgen we het zo een beetje voor onze neus geschoteld. Ik denk niet dat dat de manier is waarop we met elkaar om moeten gaan. En ik zou heel graag dan toch weer in gesprek gaan over de dekking. Niet alleen van deze turnhal, maar ook van het zwembad bij de begroting of wanneer het u uitkomt, maar niet op deze manier. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ik ben het niet gewoon, ik geef even een klein beetje richting aan deze discussie. Volgens mij is het vrij eenvoudig. Een deel van de dekking ontbreekt. Dat betekent dat het college voor dekking zal gaan zorgen in de P&C stukken. En u heeft als raad altijd weer de mogelijkheid om daar weer wat van te vinden, want uw instrumentariumkist is rijk gevuld op dat punt. En volgens mij komen op deze manier twee werelden gewoon prima bij elkaar. Ik stel dat voor en dan geef ik het woord aan de wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Er wordt nu gevraagd om hier het gesprek over aan te gaan en wij hebben maximaal gefaciliteerd om hier vanavond het gesprek over te voeren. En ik concludeer dat de raad dat gesprek helemaal niet wil voeren, want de raad zegt: we laten het aan het college. Dus meer het gesprek faciliteren dan wij op dit moment gedaan hebben is niet te doen. En vervolgens zegt uw raad, wij willen dat gesprek niet voeren, want wij ... Waarom weet ik eigenlijk niet. Maar wij laten die dekking open en wij voeren dat gesprek niet. Dat brengt mij, voorzitter, bij de andere stukken die op mijn portefeuille slaan en dat is allereerst de nieuwbouw van het voormalig Rabobankpand en dan in stijl van het oude gemeentehuis. En dat moet dan binnen het beeldkwaliteitsplan, waarin dus juist de wensen die geuit worden niet passen. En de indiener die zegt dan, de architect is wel creatief, die komen daar wel uit. Dat is net zo iets als voorschrijven dat alles rood moet zijn en dan vervolgens zeggen, we willen dat hij het geel maakt en dat lost de architect wel op. Zo werkt dat natuurlijk niet. We hebben een beeldkwaliteitsplan vastgesteld dat vrij gedetailleerd is hoe wij willen dat het eruitziet rond onze centrumring en de mensen die nu in deze motie worden neergelegd zijn daar gewoon strijdig mee. Daarmee is het niet uitvoerbaar en dus ontraden wij die motie.

De voorzitter: Interruptie van de Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u, voorzitter. Korte vraag. De huidige eigenaar die is ook bezig. Is er al een plan bekend wat hij ermee gaat doen? Is er al een uitgewerkt plan?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Een uitgewerkt plan niet. De eigenaar heeft in ieder geval wel laten weten dat die niet meer voor transformatie wil gaan, maar dat die het hele gebouw wil slopen en dat er daar vervolgens iets nieuws voor terugkomt. Maar daar zijn nog geen concrete vergunningsaanvragen voor binnen, of in die zin dat we een plan hebben wat we kunnen toetsen. En dan ten slotte, voorzitter, de aanpak van de

leegstaande woningen. Die motie vinden wij een prima zaak, om dat eens in kaart te brengen. Want het is inderdaad slecht te verkopen dat je in de huidige woningnood die we allemaal ervaren, dat er bijna 600 woningen leeg staan in Ridderkerk. Dus om eens te kijken, waar zit hem dat nu en wat zouden we daar eventueel aan kunnen doen? Om dat toch wat beter te faciliteren lijkt ons een prima idee. Tegelijkertijd wil ik de verwachtingen ook wel een beetje temperen, want de eerste ruim 100 woningen is Rembrandtweg-Hobbemastraat. Daar doe je natuurlijk niet zoveel meer aan, maar dan blijven er nog wel heel veel over, waar ook behoorlijk wat particulier bezit tussen zit. Maar nogmaals, het lijkt ons een goed idee om deze motie eens beter pakken, om te kijken of we daar nog op een goede manier met de resultaten wat kunnen doen. Dat was het wat mij betreft, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester heeft nog een vraag.

Mevrouw Ripmeester: Ik weet dat hij positief is, maar ik heb een vraag over de motie dorpsvoorziening Rijsoord. Legt dat ook een claim op de plannen van Ridderkerk als deze wordt aangenomen?

Wethouder Van der Duijn Schouten: Voorzitter, de andere moties zullen door de andere portefeuillehouders worden behandeld, dus dat komt ongetwijfeld straks nog een bod. Want we hebben een lijstje gemaakt en daarmee zijn alle moties aan iemand toegewezen. Dus nog even geduld.

De voorzitter: En het even is maar heel even denk ik, want wethouder Van Os krijgt het woord.

Wethouder Van Os: Zeker, voorzitter. Mevrouw Ripmeester wordt op haar wenken bediend, aangezien het bijna vrijdag is en ik volgens mij niets op mijn portefeuille in het kader van de kaderbrief heb gehoord, beperk ik mij tot de moties. Maar mocht er toch nog een nabrander zijn vanuit de raad, dan hoor ik die graag. Ik begin met motie 11 en dat is een motie genaamd gecombineerde fietsvoorzieningen winkelwagen opstelplaats deelgebied 1. We hebben het al vaker in de raad en commissie gehad over de overlast die wij ervaren van loslopende wil ik bijna zeggen winkelwagentjes, de doorn in het oog van de Ridderkerkse samenleving. Daar hebben we een plan van aanpak op gemaakt met onder andere de filiaal-leiders van de supermarkten. Naar aanleiding van het niet afdoen van de motie bij de laatste raadsvergadering hebben we ook aangegeven dat we in onze APV daar hoogstwaarschijnlijk een extra artikel aan gaan wijden. Dus daar gaan we mee aan de slag. Het is creatief gevonden wat de motie behelst. Tegelijkertijd en volgens mij heeft de heer Ros dat bij de jaarrekeningen veelvuldig aangehaald over het uitblijven van actie op deelgebied 1 en heb ik mevrouw Kayadoe van Leefbaar in Ridderkerk ook woorden als pas op de plaats en spade in de grond horen zeggen. Als deze motie wordt aangenomen met betrekking tot deelgebied 1, gaan we gewoon weer een halfjaar vertraging in. We zijn tot een technisch ontwerp inmiddels, bijna bij de aanbesteding, en als we deze motie aannemen, gaan we de vertraging in. Desalniettemin zou ik de indieners wel de suggestie willen doen om te kijken of je buiten deelgebied 1 dergelijke wens kan formuleren in de motie. Ik zou haast niet om een schorsing willen vragen voor de raad, want ... Maar dan toch, wij ontraden hem op dit moment op dat gebied. Het kan ook een toezegging zijn trouwens om daarnaar te kijken. Ik wil geen suggesties doen hier, voorzitter, maar dan toch. We ontraden hem op dit gebied. En dat toch nog even, want we hebben bewust gekozen om geen bewaakte voorziening te treffen bij het Jan Steenplein, want dat kost gewoon een ton structureel. En ook mensen met afstand tot de arbeidsmarkt daar plaatsen, die moeten geholpen worden, gemonitord worden. Daar hebben we ambtelijke capaciteit voor in te zetten, kost een ton structureel. Willen we natuurlijk allemaal nog een keer op papier opschrijven en uitzetten aan de raad, maar het kost geld. En dat kan een keuze zijn van de raad, maar dat geef ik wel in het kader van de meerjarenbegroting graag even mee. Dus deze motie ontraden we zoals die nu is vormgegeven. Dan hebben wij de motie dorpsvoorziening Rijsoord. Wij hebben een, naar eigen zeggen of eigen mening, zeg ik er dan maar even bij, volgens mij een zeer ordentelijk

participatietraject doorlopen als het gaat om de toekomstbestendige invulling van de voormalige Museumschool. En daar kwam uit dat er heel veel bewoners van Rijsoord graag een dorpsvoorziening zouden willen en ik denk dat deze motie daar prima bij aansluit, dus wat ons betreft zien we daar dat dat positief is. En als laatste ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man en ook mevrouw Kayadoe en ook mevrouw Ripmeester. In die volgorde.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Het verbaast me een beetje dat de wethouder deze positieve adviseert. Ik weet nog dat ik in november bij de Begrotingsraad een vergelijkbare motie indiende voor een vlasmuseum. Toen werd mij gezegd, dat participatietraject loopt. Wacht dat gewoon af. Dat is nu eigenlijk precies hetzelfde en nu zegt u toch, ik adviseer hem positief. Waarom is dat nu dan wel?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: Voorzitter, dat is simpel. Het participatietraject is afgelopen. We zijn bijna in afronding en dat heb ik volgens mij in commissie en raad meegedeeld, dat na het zomerreces een voorstel naar de raad komt met ook de uitkomst van het participatietraject. En daar sluit deze motie dan naadloos op aan. Dus hoe mooi kan het samenkomen, zou ik zeggen? Voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Ik moest even zoeken in mijn wirwar van alle moties naar mijn eigen motie. Kan zomaar gebeuren. Ik wil toch nog even een kleine vraag stellen aan de wethouder met betrekking tot de motie gecombineerde fietsen voorziening winkelwagen opstelplaats. Hij staat wel in de titel, deelgebied 1, maar bij 'verzoekt het college om' onderzoek te doen naar mogelijkheden en dan 'bijvoorbeeld in deelgebied 1'. Dus dat sluit niet uit dat het eventueel deelgebied 2 of 3, of whatever er allemaal is, zou kunnen. Zou het college hem dan wel omarmen?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: Ja, voorzitter, want ik heb aangegeven als wij deelgebied 1 weg mogen denken, daar eindelijk mee aan de slag mogen gaan, dan zien we dat wel als een sympathieke motie.

De voorzitter: Duidelijk. Even kijken hoor. Waar was ik gebleven? Nee, nog niet bij mijnheer Ros. Ik denk dat mevrouw Ripmeester nog de beurt eerst heeft.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel. Ik herhaal nog een keertje mijn vraag. Wij staan positief tegenover een ontmoetingsplek in Rijsoord, maar wij vragen aan de wethouder of als we deze motie aannemen of dan de plannen van Ridderkerk ook worden klemgezet. En ik lees het niet terug in de motie, maar ik kan het ook niet helemaal overzien. Het is niet helemaal mijn terrein, dus vandaar mijn vraag voor een toelichtend antwoord.

De voorzitter: Wethouder Van Os.

Wethouder Van Os: Volgens mij kan ik daar heel duidelijk over zijn. Volgens mij betreft dit niet het perceel van derden. Zo lezen wij de motie niet, dus we zouden niet zien wat er zou gebeuren met het perceel van de kerk als deze motie wordt aangenomen. Kan ik doorgaan, voorzitter.

De voorzitter: Nee. Ik snap dat u door wilt, maar mijnheer Ros wil eerst nog een vraag stellen.

De heer Ros: Ik ben ook heel verbaasd dat de wethouder deze motie participatie over Rijsoord omarmt. De wethouder zegt, het participatietraject is afgelopen. De participanten die zijn gehoord. Er komt er een plan naar de raad voor een wijkcentrum met een museum. Alles is klaar, alles is in kannen en kruiken. Daar komt het eigenlijk op neer. Wat voegt deze motie dan nog toe?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: Voorzitter, het college gaat het voorstel nog bespreken na het zomerreces en dan komt het naar de raad toe. Maar het is wel in de lijn der verwachtingen dat het inderdaad de uitkomst is van de participatie bijeenkomsten die gehouden zijn met betrekking tot toekomst van de voormalige Museumschool. En daar heeft Rijsoord de samenleving voor gevraagd om een dorpsvoorziening in plaats van een stedelijk museum. En dat is de uitkomst. En volgens mij is deze motie daar een mooi duwtje voor in de rug. Voorzitter, mag ik door?

De voorzitter: Ja, dat denk ik wel.

Wethouder Van Os: Het mag. Dan de motie nummer 14, afschaffen betaald straatparkeren tijdens werkzaamheden deelgebied 1. Zoals ik net heb aangegeven zijn we blij dat we uiteindelijk dit jaar nog aan de slag gaan met het herinrichten van deelgebied 1. Uiteindelijk beginnen we op een plek waar we in afstemming met de BIZ nog nader moeten bepalen. Het kan zijn dat we aan de Jan Steenstraat beginnen, het kan zijn dat we bij het stukje parkeerterrein bij het voetbalveldje, waar de bandenpomp staat, gaan beginnen. En afhankelijk daarvan is het natuurlijk gewoon een groot gedeelte van betaalbare en gratis parkeren, dus deze motie kan daar ook wel een duwtje in de rug zijn om het straatparkeren tijdens die werkzaamheden uit te zetten, af te sluiten. Weten we niet zeker, maar volgens mij wordt er gevraagd om algeheel straatparkeren af te schaffen in Ridderkerk. En dat gaat verder dan deelgebied 1, dus dat horen we graag nog even van de indieners. Want dat betreft dus ook de Koninginneweg en de Geerlaan, Ridderstraat, Verlengde Kerkweg. En als dat zo is, dan zijn de financiële consequenties wel rond de 200 duizend euro die daarvoor gedekt moeten worden.

De voorzitter: Dank u wel. Een interruptie van de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Korte vraag, gewoon om hem gesteld te hebben. Een paar ondernemers die een garage hebben, kunnen die ons nog als gemeente aansprakelijk stellen op dit punt? Als we het opeens gratis maken. Dat zal ook ten koste gaan van hen, er zullen misschien wat minder mensen gebruik gaan maken. Is daar bekend van welke impact dat eventueel zou kunnen hebben?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: Goede vraag, denk ik, voorzitter. Volgens mij, ik weet niet of de term nog steeds planschade is, maar volgens mij is er een nieuwe term voor sinds de ingang van de Omgevingswet en kunnen inwoners en ondernemers daar altijd beroep op doen op besluiten die genomen worden door de lokale overheid. Maar we hebben niet inzichtelijk of dat beroep ingesteld gaat worden en wat daar de consequenties van zijn. Maar dat ze daar wellicht gebruik van maken zou kunnen, daar ligt een heel traject aan ten grondslag om dat door te berekenen, wat dan de financiële schade zou zijn. Maar dat zou zomaar zo al kunnen, bij wijze

van spreken door de ondernemers zelf, als wij aan de slag gaan met de inrichting van deelgebied 1 en de bereikbaarheid wordt beperkt door parkeerplaatsen die op de schop gaan.

De voorzitter: De heer Mijnders nog een keer.

De heer Mijnders: Dank u wel. We gaan natuurlijk zelf over de moties, maar zou het college verstandig vinden als we dit punt ook zouden opnemen in de motie zodat het college dit ook zou uitzoeken? Want het is in de raad daarover gegaan. Het is nu voor tijdelijk. Het zou best kunnen zijn dat het later een wens is van de raad om het langer te doen of voor altijd, dus dat dit punt ook even goed onderzocht wordt welke impact het zou kunnen hebben als we het volledig gratis zou maken en wat de ondernemers daar kunnen doen, onder andere door planschade.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: Dank u, voorzitter. Ik denk niet dat dat zozeer aan het college is om dat te bepalen. Nadeelcompensatie, krijg ik net door mijn collega ingefluisterd, dat is de nieuwe term. Daar kan een beroep op gedaan worden en dat is uiteindelijk een extern bureau dat de schade bepaalt, tot aan de rechter aan toe als het niet voldoende is. We weten dat gewoon niet, want het zijn werken in de openbare ruimte, even los van het afschaffen van betaald straatparkeren, die sowieso voor hinder gaan zorgen. En daar wordt door de BIZ om gevraagd, door winkeliers om gevraagd. Maar ik kan me ook voorstellen dat er winkeliers zijn die zeggen, hier zit ik helemaal niet op te wachten dat de bereikbaarheid beperkt wordt doordat de parkeerplaatsen voor een bepaalde periode niet meer beschikbaar zijn. En kunnen ze een beroep doen op nadeelcompensatie. En of ze daar dan uiteindelijk voor in aanmerking komen, dat is gewoon een hele procedure, dus daar kunnen we op voorhand niks van zeggen. En voor hetzelfde geld zijn ze juist heel blij met de herinrichting van deelgebied 1. Daar gaan we maar vanuit, want we hebben dat samen met onder andere BIZ Winkelhart centrum bepaald. En misschien zijn ze ook wel heel blij als deze motie wordt aangenomen, dat er geen betaald straatparkeren inmiddels we gaan het zien. Mijnheer Westbroek heeft nog een vraag.

De heer Westbroek: Ik fiets hem er maar even in als vraag. Dat schept misschien ook wel duidelijkheid. Is de wethouder ermee bekend dat er een tijdje geleden een uitspraak geweest is in rechtszaak van een energiecentrale, kolencentrale die vond dat ze benadeeld waren omdat ze eerder moesten sluiten dan ze hadden verwacht door het landelijke beleid. En de uitspraak daarvan van de rechter die was, dat is pech. Daar is al lang een discussie over. Dat had je kunnen zien aankomen, dan had je maar moeten verkopen of iets dergelijks. En om nog even te refereren aan de Ridderkerkse casus, in 2014 hadden wij het hier al over, samen met onze achterbuurman daar.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Os: De vraag of ik daarmee bekend ben, nee. Zo heb ik mijn moties volgens mij allemaal behandeld.

De voorzitter: Dat dacht ik ook. Dan gaan we naar wethouder Overheid.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Voor zover ik heb meegekregen, is er ook geen vraag op mijn domein gesteld, dus ik begin ook met de moties die bij mij van toepassing zijn. Dan wil ik beginnen met motie 2, dat betreft de staalslakken. Ik begrijp dat mijn boodschap de vorige keer toch niet helder is overgekomen. Dus ik ga in de rebound denk ik en ik hoop dat hij dan nu al helder overkomt. Eigenlijk bestaat de motie naar

mijn gevoel uit een drieluik. Er zit een stuk in van, wat doen we met de stoffen die al onder de grond zitten en hoe gaan we dat kunnen beoordelen? Ik heb in de raad van 19 juni heb ik dus naar aanleiding van die vragen volgens mij dus wel de toezegging gedaan aan de fractie van GroenLinks op dit onderwerp, om de raad te informeren in ieder geval over de kosten en de impact van het doen van onderzoek naar het gebruik van staalslakken in Ridderkerk en in het bijzonder bij de speelplaatsen. Met deze toezegging gaan wij als college aan de slag. We begrijpen ook de onrust die de onzekerheid teweegbrengt. Daarom willen we aan deze toezegging ook nog toevoegen dat we ook het vervolgonderzoek gaan doen als we hier aanleiding toe zien. De stappen die in de motie worden aangegeven, zijn wij voornemens om uit te voeren, vanuit bij deze aangevulde raadstoezegging. Namelijk te weten, het vooronderzoek doen om de kosten in beeld te brengen voor het doen van bureau- en/of veldonderzoek en afwegen milieu- en/of gezondheidswinst tegen de kosten. En dan indien verder onderzoek noodzakelijk is, nemen we de kosten volgend uit de resultaten van het vooronderzoek op in de P&C-cyclus. Op deze manier proberen we ieder geval problematiek af te pellen en de bevindingen tussentijds terug te koppelen aan uw raad. Dat is in ieder geval voor het gedeelte wat onder de grond zit en zowaar soort historie is. Dan zit er ook nog een gedeelte in van de emotie van, wat doen we er nu mee? Zoals het CDA net al duidelijk woorden, daar zitten we ook met een meldplicht die nu niet geldt, dus hij wordt niet gemeld voor de toepassing van staalslakken. We weten dus vaak pas dat de staalslakken zijn toegepast als deze helaas al zijn toegepast. Er zijn ook geen instrumenten om dit direct te regelen. We toetsen wel bij uitvoeringen van werken of staalslakken aanwezig zijn en of deze verwijderd kunnen worden en moeten worden. Bijvoorbeeld nu met de HOV, dan kijken we wat er in de grond zit en gaan we daarop acteren. Dus dat is in principe voor nu. In de toekomst, en dat had ik volgens mij in de laatste raadsvergadering ook al toegezegd, dus naast het achterhalen van de historie werken we ook voor regels voor de bescherming en in de eerste wijziging van het omgevingsplan met het onderwerp bodem, zullen we ... In ieder geval in de voorlopige planning is daar opgenomen in Q4 van 2025 en die wordt dan ter vaststelling voorgelegd. En met deze wijziging zijn we in ieder geval voornemens om een vergunningplicht op te nemen in het omgevingsplan voor het toepassen van onder andere dus die metaalslakken. Volgens mij dekken deze toezeggingen redelijk de motie, dus lijkt mij de motie overbodig. Maar dat laat ik vooral aan de partijen. Dat was in ieder geval deze motie. Dan heb ik nog een motie nummer 3. Dat betreft de motie zebrapad kruising Populierenlaan, Seringenstraat, Goudenregenlaan. Daar wordt er om een onderzoek gevraagd. Nu is dit natuurlijk een traject wat heel actueel is en waar men op dit moment mee bezig is. En het onderzoek waarom gevraagd wordt, is volgens ons al uitgevoerd. Het voorrangskruispunt is ontworpen conform de geldende veiligheidseisen voor wegen binnen de bebouwde kom. Bij het ontwerp is zeer zorgvuldig te werk gegaan met inbreng van diverse deskundige partijen, waaronder de politie en de hulpdiensten. Hun adviezen zijn integraal meegenomen om te komen tot een verkeersveilige inrichting. De gemaakte keuzes zijn met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand gekomen en bieden op dit moment voor ons nu geen aanleiding om het ontwerp opnieuw te herzien. Dus bij deze ontraden wij dan ook deze motie. En dan als laatste heb ik de motie nummer 5. Dat is de motie verankering besluitvorming HOV-clusters 2 tot en met 5 en Erasmuslaan. Het is volgens mij in de discussie in het debat al een beetje teruggekomen. In eerdere fases zijn de kaders door de gemeenteraad vastgesteld en zijn participatietrajecten met bewoners en belanghebbenden georganiseerd. De input die daaruit is gekomen, is verwerkt in de ontwerpen. Deze ontwerp- en besluitvormingsfase is inmiddels afgerond. Het project bevindt zich nu in de uitvoeringsfase, waarin de focus ligt op het informeren van de omgeving via onder andere informatieavonden. Het afzonderlijk opnieuw voorleggen van de ontwerpen van clusters 2 tot met 5 aan de raad is in deze fase, gezien de forse consequenties die hiermee gepaard gaan, niet wenselijk. Dit zal leiden tot vertraging en risico voor de voortgang van het project. Dus bij deze ontraden we dan ook deze motie om deze reden. En de laatste motie die op mijn lijst stond, die heeft Burger op 1 ingetrokken, de motie met betrekking tot beleving van de Waal. Dus dat was mijn input voor de moties, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Twee vragen. Mevrouw Ripmeester en daarna mijnheer Van Neuren.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Die aanpassing van het HOV, die is zeer ingrijpend en die inrichting en alles gaat nu vooral buiten het zicht van de raad. Wat kunt u doen om de raad daarop meer zicht te krijgen? Want dat is een beetje het doel van de motie ook, dat wij daar als raad zicht en grip op krijgen, ook omdat inwoners zich zoveel zorgen maken.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Overheid: Er worden avonden georganiseerd. Die zijn in principe ook voor raadsleden toegankelijk, dus in zoverre worden die plannen keurig in de openbaarheid ook met elkaar gedeeld. Dus volgens mij kan iedereen er gewoon keurig kennis van nemen, van wat de plannen zijn en de uitwerking ervan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Dank u wel, voorzitter. Ik zit nog eventjes na te denken over, de raad neemt in 2023 een unanieme beslissing dat men een zebrapad wil nabij een bushalte. En nu zitten we binnen de bebouwde kom, maken we een nieuw plan en wordt daar dus vanaf geweken uiteindelijk. En de vraag is of er een onderzoek komt. In principe heeft de raad zich eigenlijk in het verleden al uitgesproken dat men graag een zebrapad zou willen bij een bushalte, in ieder geval dat dat ... Dus inderdaad, dat zou eigenlijk in punt 2, indien gewenst, in 2023 was de raad redelijk unaniem. Waarom zit er dan in dit ontwerp bij een bushalte geen zebrapad in de uitwerking?

De voorzitter: Wethouder Overheid.

Wethouder Overheid: Dan gaat u van mij vragen wat de discussie is geweest tussen alle deskundigen. Dat wordt wel een hele lastige voor mij. Ik snap uw vraag uiteraard. Die is duidelijk. We hebben hier een uitgangspunt neergezet, namelijk een zebrapad bij een bushalte. Of die meegenomen is in de afweging van deskundigen, dat antwoord moet ik u eerlijk gezegd schuldig blijven. Ze hebben wel gekeken naar de wens van de plek daar, hoe we dat willen inrichten. En de deskundigen hebben daar gemeend deze ovonde er op deze manier neer te leggen zonder zebrapad. Meer kan ik er op dit moment eigenlijk ook niet over zeggen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Mocht de raad nu unaniem of in ieder geval met meerderheid deze motie aannemen, wat ontstaat er dan?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Overheid: Dan gaan we het onderzoeken. Dat is duidelijk. Maar ja, wat ontstaat er dan? Ingrijpen op het huidige proces is te laat. De bestekken, alles is geregeld, dus de uitvoering vindt al plaats. Dat zou betekenen dat ik nu een soort rood licht moet geven, stop alle persen en dan hebben we een mega kostenpost te pakken. Dus eigenlijk zou het proces dan zijn doorgang vinden. Mocht er uit het onderzoek komen, het is toch wenselijk dat deze ... komen er ongetwijfeld meer kosten aan ten grondslag. En dat heeft waarschijnlijk ook nog gevolgen, want de ovonde is nu op een dusdanige manier ingeregeld met behulp van alle deskundigen dat daar een bepaalde kromming in zit met betrekking tot de oversteekplaats. Tenminste,

geen oversteekplaats, maar hoe dat nu geregeld is. Stel als we daar toch een zebrapad willen, kan ik me ook voorstellen dat heel die belijning van de weg weer anders moet, omdat dat je in principe in een rechte lijn op een zebrapad moet aanrijden en niet in een kromming. Dus dat betekent echt wel een forse ingreep op het plan zoals het nu wordt uitgevoerd. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Hoe kijkt de wethouder dan tegen de vraag aan of daar een zebra kan komen? Terwijl, hij is binnen de bebouwde kom, het mag op een 50 kilometer weg. En terwijl hij zelf in het verleden, het CDA ook continu gezegd hebben: wij zijn zo voorstander van veilige oversteekplaatsen, verlichte oversteekplaats. Het kan niet mooi genoeg zijn. En hier komen alleen maar kanaliseringstrepen, terwijl er heel veel mensen oversteken. De weg ligt midden in een drukke wijk.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, uw vraag is helder, maar ik herhaal toch wel even de opmerking: u stelt nu de vraag aan het college en u kunt niet een soort koud en warm tegelijk blazen op die manier. Vragen die politiek zijn op dat vlak kunt u richting het CDA richten en anders stelt u gewoon een vraag aan het college in haar positie van college. Volgens mij is uw vraag op zich wel helder en die is ook prima, maar u kunt niet verwijzen naar in het verleden: het CDA heeft gevonden dat. Wethouder.

Wethouder Overheid: Dank u wel. Hoe verhoudt ... Waar ik mijn relaas net al mee begon, we zijn niet over één nacht ijs gegaan. De veiligheid van onze inwoners in Ridderkerk staat ook gewoon bij ons college hoog in het vaandel, want we willen geen onveilige situaties. Dus dat is ook de reden waarom we deskundige partijen en hulpdiensten en politie hier direct bij betrokken hebben en daar is dit uitgekomen. En als u aan mij nu vraagt, dan creëren we geen veilige ... Nee. Volgens de deskundigen zetten we hier een veilige situatie neer. En daar schaar ik mij dan achter. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Mijnders, had u nog een vraag of een opmerking?

De heer Mijnders: Nee, voorzitter, u heeft het opgepakt. Ik irriteerde me gewoon aan mevrouw Van Nes-de Man dat ze elke keer over de CDA-fractie spreekt richting het college, terwijl de fractievoorzitter van het CDA zit gewoon hier.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we denk ik nog even door. Wethouder, u was klaar volgens mij, met uw rondje? Dan gaan we nu naar wethouder Piena.

Wethouder Piena: Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie moties volgens mij voor mijn rekening te nemen en de eerste is die van het CDA. Motie samen bewust tegen armoede en dat is motie 9, zoals ik hem voor mij heb. Deze motie klinkt positief en past ook bij de acties en voornemens die zijn genoemd in de Nota minima en schuldhelp Ridderkerk 2025-2028. Wat we wel willen opmerken, is dat die uitvoering vergt echt wel wat de nodige inzet en middelen. Het tijdspad is redelijk krap wat ervoor gevraagd wordt, voor zo'n communicatieplan. En het zal ook ongetwijfeld geld kosten om dit communicatieplan te maken. Dat kunnen wij nu nog niet inschatten, maar daar mag u wel rekening mee houden. Ook wil ik erbij aangeven dat we een hele goede, mooie communicatieafdeling hebben en dat we als college wel een beetje de vrijheid voorbehouden om daarin de juiste communicatie naar buiten te doen. Dat hij ook misschien wellicht een beetje afwijkt van wat hier staat en wat de bedoeling is. Maar zeker zal die bestemd zijn om het bewustzijn te vergroten. En het is natuurlijk ook een mooie gelegenheid voor ons om de wijzigingen Participatiewet in balans die eraan gaat komen, die ook van invloed is op de minima, om die hierin mee te nemen. Wat wel een

opmerking is die ik graag mee zou willen geven dat is, 'verzoekt het college om' bij punt 4, daar zou ik toch wel graag van willen laten maken dat wij de financiële gevolgen in de P&C-cyclus opnemen. Want hem in de ontwerpbegroting 2026 opnemen, dat lijkt me, gezien het verzoek wat er ligt, niet haalbaar. Als hier geen vragen over zijn, voorzitter, dan ga ik naar nummertje 17. Dat is de motie waardig en veilig ouder worden in Ridderkerk. Overigens, de vorige motie staat het college positief over. Blijkbaar vond niemand dat belangrijk, maar wij staan er positief tegenover. Dat wil ik nog even meegeven. Ik begin gewoon even met het advies en dan leg ik uit waarom we dat advies geven. En deze motie vindt het college overbodig. Het college herkent absoluut de in de motie genoemde ontwikkelingen en knelpunten. Het college onderstreept ook het belang van lang en veilig thuis wonen. Ik heb mevrouw Ripmeester ook horen zeggen, schenk nou wel even extra aandacht aan die mensen met zwaardere zorgvragen, die extra zaken. En ik denk dat we die ook goed mee kunnen nemen in een plan wat ik zo meteen nog even gaan noemen, wat hier een onderdeel van uitmaakt, dat straks verlengd moet worden en het liefst in een zo vroeg mogelijk stadium. Dus ik hoop dat ik daar dan toch een beetje in tegemoetkom. Binnen onze stuurgroepen wonen, welzijn en zorg werken we al onder meer samen met intramurale zorginstellingen, met wijkverpleging, met huisartsen, met woningcorporaties, Facet en het zorgkantoor en we werken samen aan de onderwerpen die in de motie genoemd worden. Hierover hebben we afspraken gemaakt in het actieplan SAMENredzaam Ridderkerk, het plan waar ik net naar verwees, dat we daar dan uw punten meenemen als we dat weer gaan verlengen en gaan verbeteren. De raad heeft in dit plan in oktober 2023 een raadsinformatiebrief ontvangen. Daarnaast zijn we voornemens deel te nemen aan de IZA transformatieplannen vanuit de regio Zuid-Hollandse eilanden Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, ik zal de afkorting niet gebruiken, rondom mentale gezondheid en de oude wordende samenleving. Hiervoor werken we ook samen met onze lokale partners. Een aanvullend lokaal uitvoeringsplan lijkt ons daarom niet nodig, omdat in de motie genoemde onderwerpen al een plek hebben in de bovengenoemde plannen. Dat is even wat ...

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester heeft nog een vraag.

Mevrouw Ripmeester: dank u wel, voorzitter. Zegt de wethouder toe dat die bij de evaluatie van dat actieplan SAMENredzaam dat in 2026 gaat plaatsvinden, dat hij daar specifiek aandacht gaat besteden juist aan deze groep die niet meer opgenomen kan worden in de huizen? En ook voor de echtparen die nu noodgedwongen apart moeten gaan wonen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Piena: Voorzitter, of dat een evaluatie wordt of inderdaad een verlenging van deze overeenkomst met aanpassingen, die toezegging doe ik graag, want daar doen we het natuurlijk ook voor, om de mensen langer thuis laten wonen. En dan is deze zorg die mevrouw Ripmeester benoemt, ook best een van en die nemen we graag mee in dat geheel.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Met de toezegging van de wethouder kunnen we deze motie intrekken.

Wethouder Piena: Voorzitter, dat is mooi. En als mijn betoog voor motie 18 van de ChristenUnie integraal preventieplan sociaal domein tot hetzelfde resultaat leidt, dan zou dat heel mooi zijn. Echter, dat verwacht ik niet. Maar ook hier, ik heb een mooie tendens. Ik ben van positief begonnen. Uiteindelijk heb ik gezegd overbodig en deze gaat het college echt ontraden. En daar zijn een aantal redenen voor. Eén is, neem

bijvoorbeeld de afbakening van het sociaal domein. De ChristenUnie heeft al een aantal zaken genoemd maar dat is, wat behoort tot het sociaal domein, zit daar welzijn bij? Et cetera. Er zitten heel veel dwarsverbanden in, dus dan wordt die motie ook wel heel groot. En dat is altijd toch wel een hele tricky vraag, maar wat verstaan we onder preventie? Ik heb het links en rechts al wel eens gevraagd even aan mensen, vindt u de praktijkondersteuner, huisartsen, vindt u dat preventie of vindt u dat normale zorg? Daar zou je in de uitvoering van deze motie ook tegenaan kunnen lopen, dat als wij dit doen, dat dan toch niemand tevreden is omdat wij niet helemaal hebben voldaan aan het verwachtingspatroon. Verder is het ook een brede uitvraag. Er wordt gevraagd om een integraal overzicht en ook nog eens het bevragen van de externe partners. Die expert externe partners dat kost tijd, ook voor die externe partners. En daar is de druk ook al aardig groot. Dus nogmaals, dat maakt het wat lastiger om dit uit te voeren. En zeker niet onbelangrijk is, voor deze uitvoering is gewoon geen ambtelijke capaciteit. Die zullen wij moeten gaan inhuren. Dat kost ook tijd. En dan mag u toch wel rekenen op zo'n 70 duizend euro aan kosten. Dat is uiteraard aan uw raad en als u dat beschikbaar wil stellen, is dat prima. Maar ik vind wel dat u daarvan op de hoogte gesteld moet worden, dat die kosten daarmee komen.

De voorzitter: Mijnheer Haan heeft een interruptie. En daarna mevrouw Ripmeester.

Wethouder Piena: Dat is mooi, want dan kan ik mijn laatste zin straks nog even opzoeken.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Toch even een korte vraag. Wat het sociaal domein is en wat preventie is, ik verwacht en ik schat de ambtenaren en de wethouder wel hoog genoeg in om dat zelf te bakenen. Het is een groot onderzoek, zegt de wethouder. Is het ook niet mogelijk om gewoon een lijst te geven van, dit zijn de preventiemaatregelen die we hebben hier? Moeten we daar echt een extern bureau voor inhuren en zoveel geld aan uitgeven?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Piena: Voorzitter, het is toch wel een heel verschil als ik deze motie zie en de vraag is, kunt u opleveren wat wij aan preventiemaatregelen hebben? Daar hoeven we geen expert voor buitenaf van aan te trekken. Maar nogmaals, ik heb wel ambtelijke capaciteit nodig om die zaken uit te voeren, want op dit moment hebben wij geen ruimte om deze extra werkzaamheden te doen. Dus dan valt het nog steeds terug dat we inhuur nodig hebben om andere zaken misschien wel voortgang te laten vinden. En nu vraagt u alleen een overzicht van de preventiemaatregelen. Volgens mij heb ik dat de SGP ook al horen zeggen, daar is heel veel van bekend. Dat is heel veel op te zoeken. Maar als die motie daarbij zou blijven en wij zouden de raad kunnen helpen, dan is het nog steeds veel werk. Maar dat is wat eenvoudiger. Alleen mijn vraag is dan, dan heeft u dat overzicht en wat gaan we daar dan mee doen?

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Als we het overzicht hebben, dan gaan we daar wat mee doen. Want de insteek van de motie is natuurlijk dat door meer preventief te werken, we zorgkosten kunnen besparen. En in dat opzicht lopen de kosten voor de baten uit. Dus zo'n bureau dat is duur, maar dat levert dus ook meer op. Het is net een boekhouder. Dus als je een goede boekhouder hebt, dan verdient je er ook aan. Dus met zo'n bureau daar schieten we wat mee op. En als je ziet dat in andere gemeenten door het meer inzetten op preventie de toename van de zorgkosten is tegengegaan, dat is toch niet zo heel erg ... Daar kun je toch van leren? Dus dat is toch ...

De voorzitter: En dat is uw vraag?

Mevrouw Ripmeester: Ja.

De voorzitter: Prima. Wethouder.

Wethouder Piena: Nogmaals, ik heb net aangegeven wat het kost. Dat is alleen ter uw informatie, de informatie voor de raad. En daar mag u zelf mee doen wat u wilt, maar ik vind het wel belangrijk om dat inzichtelijk te maken. Er komt nu ineens een expertisebureau onder hoek kijken. Daar heb ik het niet over gehad. Ik heb het erover gehad dat ik ambtelijke capaciteit nodig heb om het uit te voeren en dat wil niet zeggen dat het een expertisebureau moet zijn dat voor ons moet gaan onderzoeken wat die preventiemaatregelen zijn. Dus dat vind ik toch nog wel een wereld van verschil. En laten we even geen misverstand bestaan dat ik als wethouder preventie ook heel belangrijk vind. Dus het gaat er niet om dat het college deze motie ontraadt omdat wij preventie niet belangrijk vinden. Het gaat erom wat gevraagd wordt in de motie en daarom ontraden we hem. Dat vinden wij te uitgebreid en geeft te weinig informatie naar onze mening.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar wethouder Stip.

Wethouder Stip: Dank u wel, voorzitter. Op mijn portefeuille zijn drie moties ingediend. Om te beginnen motie nummer 4, bijdragen aan een inclusieve speeltuin Slikkerveer. Deze omarmen we. Als volgende hebben we motie 13, gratis sporten voor Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportvereniging. Deze ontraadt het college. De strekking van het versterken van sportdeelname ondersteunen we, maar het college achter motie uitvoeringstechnisch erg lastig. En dan hebben we een motie nummer 16, het versterken van mentaal welzijn voor jongeren in Ridderkerk. Die ontraden wij ook. Op dit vlak gebeurt er ontzettend veel, via onder andere de scholen en Facet. En er gebeurt zoveel dat er zelfs sinds een paar dagen een functie openstaat voor een extra contactfunctionaris welzijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Het is keurig verdeeld vanuit de raad, althans in die zin. Op mijn portefeuille ligt ook nog een drietal moties voor. Die loop ik ook graag even met tempo met u door. Als eerste de motie ter zake officiële schuillocaties in Ridderkerk. Eén opmerking vooraf, het college, als het gaat over de definitiekant, vindt in ieder geval een opvanglocatie niet per se hetzelfde als een schuillocatie. Dat zijn echt twee wezenlijk verschillende dingen. Maar laten we het niet op een definitiekwestie aan laten komen. Het college is gestart met de contouren te organiseren voor een programma maatschappelijke weerbaarheid. Is veel over te doen, op het vlak van klimaat, op het vlak van oorlogsdreiging, enzovoorts. En in dat spoor van het programma weerbaarheid wat we gaan optuigen, komt dit ook zeker terug. Dus in die zin duiden we deze motie ook gewoon positief. Wel één winstwaarschuwing, de raad te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek inclusief kostenraming in het eerste kwartaal van 2026, dat kan het college niet toezeggen. Weet dat we daar met voortvarendheid mee aan de slag gaan, reeds dit jaar al. En dat wij zo spoedig als mogelijk bij onze raad daarvoor terugkomen met een stukje nadere informatie. Dat is één. De tweede was de motie leve de koning. Advies van het college is positief. Een soort basishouding, alles wat Ridderkerk op een mooie manier in de schijnwerpers zou kunnen zetten, ik zeg het met die voorzichtigheid erbij, dat roept ook enthousiasme op. Is ook belangrijk, want Ridderkerk is mooi en prachtig. Ik denk dat Ridderkerk zo mooi en prachtig is, dat je er ook een Koningsdag tweedaagse van zou kunnen maken. Dat zou echt een noviteit zijn. Maar laten we eerst eens even bezien wat dit conform de strekking van deze motie aan kosten en eisen met zich meebrengt. En wij komen daar graag richting uw raad op terug op deze manier. Als derde de motie met die hele lange naam, Jorispensing, enzovoorts. Ook die duidt het college positief. We onderschrijven het doel

van de motie. We zijn trots op de Ridderkerkers die op allerlei manieren en momenten, langer geleden of recent, zijn onderscheiden of in het zonnetje gezet. We hebben zelf ook geconcludeerd dat er weleens wat overlap zou kunnen zijn en dat er, ook als het gaat om de strekking van soms al hele oude verordeningen, misschien ook wel ergens een soort vergeetachtigheid heeft opgetreden. We gaan ermee aan de slag. En als het gaat om de vorm waarin we uiteindelijk degenen die onderscheiden zijn, enzovoorts, een mooie plek zouden kunnen geven, willen we wel enig voorbehoud maken, maar komen we zeker ook met een voorstel richting uw raad terug. Dat was vanuit de kant van het college. Wij leven inmiddels op de vrijdag om 00.30 uur, dus nog even een klein beetje volhouden. Mijn suggestie zou dit zijn. Nadat misschien ... Mag ik nog even door? Een kleine schorsing te doen, want ik kijk een beetje om me heen en zie sommige mensen wat moeilijk kijken. 00.33 uur nu, 00.40 uur gaan we verder. En dan gaan we daarna, dat geef ik alvast even mee, proberen om per fractie in de tweede termijn het te beperken tot 2,5 minuut. Mag dat zo? Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Voorzitter, welke eindtijd had u in gedachten? Want het moet mogelijk zijn als raadslid om ook gewoon een baan te doen, ook als hij ... Morgen staan er in mijn geval heel veel vergaderingen op de agenda, dus ik zou toch willen pleiten om hier wel een cap op te zetten, want anders wordt het straks 02.00 uur.

De voorzitter: Ik zeg daar wel dit bij. Ik heb volgens mij genoeg signalen richting uw raad aangegeven om u zich enigszins te matigen. Dat lukt dan niet altijd even goed. Dat is prima. Dat is uw gezamenlijke verantwoordelijkheid en ik doe daar ook een beetje in mee. Vandaar ook mijn voorstel om in de tweede termijn het echt wat te beperken. U kunt volgens mij heel puntig aangeven wat er misschien nog even voorligt als het gaat om een ultieme opmerking of hoe bepaalde u moties wellicht duidt, dus daarom mijn voorstel om het te doen in 2,5 minuut per fractie. En als dat lukt en we gaan ook even stevig door die stemming heen, dan zijn we 01.15 klaar. Mijnheer Westbroek. Graag even stilte.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Dat was ook wat ik de raad wilde voorstellen. Wie nog wat aan een motie of amendement wil aanpassen, kan dat in de schorsing even doen. En laten we ons beperken tot gewoon een stemverklaring in de tweede termijn. Er gaat toch niks meer veranderen in dat debat. Dan zijn we zo klaar.

De voorzitter: Dan gaan we denk ik een hele snelle tweede termijn meemaken. Uitkijken dat u elkaar niet platloopt. Ik schors tot 00.40 uur en een klein beetje erbij. Wij gaan door met de tweede termijn vanuit uw gemeenteraad. Graag iedereen zijn plaats innemen, zodat we met elkaar verder kunnen vergaderen. Bijna de gehele raad zit er op zijn of haar stoel. En ook de laatste raadsleden zijn dat nu aan het doen. Goed, dan de tweede termijn. Dames en heren. Het maakt mij niet zo heel veel uit hoor, maar volgens mij zouden sommige mensen verder willen. En laten we dat dan ook gewoon doen. De tweede termijn, waarvan sommigen al hebben aangegeven, die zal heel kort zijn. Ik ga wel het rijtje even langs. 2,5 minuut max en zoveel korter als het mogelijk is. GroenLinks als eerste. Mijnheer Ros. Is vertrokken. Mevrouw Dirks, gaat uw gang.

Mevrouw Dirks: Ik doe het maar, voorzitter. Wij willen even twee dingetjes melden. Bij motie 1 over officiële schuillocaties halen we punt 3 eraf bij 'verzoekt bij'. Dat gaat over de kostenraming van kwartaal van 2022. Motie twee met alle toezeggingen die zijn gedaan, die trekken wij in.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de VVD. Mijnheer Ringlever. Mijnheer Borst.

De heer Borst: Ik zal kort nog even de amendementen langslopen. Met de aanpassingen zoals voorgesteld door GroenLinks kunnen we motie 1 over de schoollocaties steunen. Nummer 2 is ingetrokken. Zebepad bij

de kruising Populierenlaan, die is ingewikkeld. Als we zojuist even het verhaal van de wethouder horen, dan gaat dat heel veel consequenties hebben. Tegelijkertijd vinden we een zebrapad ook weer wel belangrijk. Dus we zitten een beetje op de wip. Wij neigen er toch voor om hiertegen te zijn, gezien het advies van het college. Nummer 4, de bijdrage aan de inclusieve speeltuin Slikkerveer, daar zijn we voor. De verklaring over de besluitvorming van HOV-clusters daar zijn we tegen, want ook dat heeft een enorme impact op het geheel. Dat moeten we in deze fase volgens mij niet willen. De beleving aan de Waal, die is ingetrokken. Leve de koning, die kunnen we steunen, mooi voorstel. De Jorispensing, de ondernemingspensing en de erering, om daarnaar te kijken, motie van het CDA. Die steunen we. Samen bewust tegen armoede, die kunnen we met het gewisselde tussen de wethouder en de indieners ook steunen. Nieuwbouw voormalige Rabobankpand in de stijl van het oude gemeentehuis. Wat ons betreft is het beeldkwaliteitsplan gewoon passend en dat is leidend, dus zijn we tegen. De gecombineerde fietsvoorzieningen, de winkelwagenopstelling dus niet in deelgebied 1, die kunnen we dan op die manier ook steunen. De dorpsvoorziening Rijsoord, daar zijn we eigenlijk helemaal voor. Het is natuurlijk een beetje lastig met het participatieproces, maar volgens mij kan dit in één beweging mooi mee, dus van harte steun. Gratis sporten voor Ridderkerkers, daar snappen we de strekking heel goed, dus volgens mij moeten vooral sporten stimuleren. Mijn collega hiernaast me die heeft daarnet een vlammend betoog houden waarom we die turnhal moeten willen in Ridderkerk. Tegelijkertijd vinden het wel als VVD belangrijk dat als we dit soort middelen dan inzetten, dat het terecht komt bij mensen die het echt nodig hebben en daarom kunnen we dat in deze hoedanigheid niet steunen. Het afschaffen van het betaald straatparkeren, daar zijn we voor. De aanpak leegstaande woningen, daar zijn we ook voor. Het verstrekken van mentaal welzijn, daar zijn we tegen. En dan de waardering en veiligheid van ouderen die is komen te vervallen. En motie 18 zullen we ook niet steunen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Borst. Burger op 1, mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik wil nog even iets zeggen over onze motie zebrapad. Bedenk goed allemaal, de VVD hoorde ik net zeggen, wij twijfelen, maar we neigen toch naar tegen. Ik begrijp dat er iets moet gebeuren, maar dat werken stilliggen en alles, het gaat om een zebrapad trekken. Dus misschien zou dat een stukje simpeler kunnen. Het is een enorm stukje veiligheid wat je creëert. Er zijn twee bushaltes. 18PLUS gaf het ook al aan, er wordt daar straks hard gereden en als het plan opgeleverd wordt is het winter. Dan is de situatie nieuw. Het is lang donker en vroeg donker. Dan ga je daar kinderen, volwassenen, oudere mensen die naar de bus willen, die ga je in het donker over laten steken tussen twee markeringslijnen. En nogmaals, het gaat echt om een stuk veiligheid. We doen dit niet gewoon zomaar voor de lol. Dus misschien toch nog even een warm pleidooi voor de motie zebrapad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar het CDA. Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Allereerst een aanpassing van onze motie nummer 9, samen bewust tegen armoede. Daar komt bij onder 'verzoekt het college dat', punt 4, de financiële gevolgen daarvan op te nemen in de P&C-cyclus, zoals gevraagd vanuit het college. Dat is de enige aanpassing. Daarnaast wil ik graag zeggen dat Echt voor Ridderkerk ook de motie over de Jorispensing heeft mede-ingediend tijdens deze vergadering. Dank daarvoor. Dan wil ik nog ingaan op maar twee moties. Als u denkt, ik sla een motie over en u heeft er toch nog een vraag bij, stel hem gerust, maar wegens tijd hou ik het kort. Allereerst de motie 13 van 18PLUS, gratis sporten voor Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportverenigingen. U begrijpt allemaal dat het voor het CDA een lastige motie is, want we zijn groot voorstander van investeringen in sportverenigingen. Alleen zoals we eerder hebben aangegeven, zijn we geen voorstander om dit budget beschikbaar te stellen aan iedereen. We vinden ook dat gewoon gezinnen die het zelf kunnen betalen, dat geld kunnen beter ergens

anders besteden. Daarnaast, naar aanleiding van onze vragen al eerder wordt er op dit moment gewerkt bij de Nota sport om te kijken, hoe kunnen we rondom de minima of hoger helpen financieel, zodat ze lid kunnen worden van een sportvereniging, maar ook een vereniging? Dat is ook al gestart naar aanleiding van onze vragen. En daarnaast zijn we het eens met het college, dat ook nog eens de uitvoering hiervan, dat dat moet gaan liggen bij de sportverenigingen, dat lijkt ons niet verstandig. Als laatste de motie van de ChristenUnie, nummer 18. Die gaan we steunen. Alleen de wens in ieder geval, de gedachte die wij erbij hebben, ook de wethouder gehoord hebbende. Als bij wijze van spreken punt 1 is uitgevoerd, dus bijvoorbeeld de preventie in kaart hebben gebracht, lijkt het ons als CDA-fractie verstandig om bij wijze van spreken dan met elkaar al een keer van gedachten te wisselen, zodat er ook het beeld bestaat: is dit dan de volledige preventie die we echt in beeld hebben, zodat we niet helemaal aan het eind pas krijgen, dat is niet meegenomen, zus of zo. Het lijkt ons verstandig om eerst stap één te doen en dat met elkaar te bespreken, of dan ook wel de verdere uitvoering naar wens is van de raad. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Ook ik ga het heel kort houden. Onze motie nummer 11 gecombineerde fietsvoorziening winkelwagen opstelplaats deelgebied 1. Wij zouden graag de titel willen wijzigen, dat het woord deelgebied en 1 is komen te vervallen, want de rest zou prima voldoen aan de portefeuillehouder om ermee aan de slag te kunnen. En dan willen wij alleen nog heel even wat zeggen over de turnhal. Tot en met vanavond hebben wij nog zitten discussiëren samen met onze burgerleden wat we nu moesten doen en we zijn tot de conclusie gekomen dat wij ook voor dit amendement zullen gaan zijn. Dat was het wat mij betreft.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kayadoe. Dan de SGP. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Ik heb de vraag, wat wordt er gemist, een aantal keren gesteld. Ik had het over een toezegging te vragen in de eerste termijn. Dat gaat hierover. We hebben natuurlijk een Ridderkerks wapen. Ik hoop dat voor de begroting het wapen zichtbaar op de voorkant van de kathedraal, maar we hebben nog geen Ridderkerks fort. Waar doel ik dan op? Het fort, dat is een landelijk project van de Stichting THDV, die actief in Enschede, Apeldoorn, Rotterdam en Zwijndrecht. En samen met gemeenten, kerken, ondernemers richten zij zich op projecten tegen kinderarmoede. Preventie hoort daar ook bij. De SGP wil aan de wethouder de toezegging vragen of hij wil kijken of dat initiatief kansrijk is binnen Ridderkerk, wellicht ter vervanging van een ander initiatief wat misschien wat minder effectief is. Maar goed, dat is een vraag die wij nog wilde stellen. En verder heb ik niks meer toe te voegen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kardol. Dan Echt voor Ridderkerk, mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan de turnhal motie steunen. De officiële schuillocaties, daar hebben we niet zoveel behoefte aan, dus daar zijn wij tegen. Het zebrapad levert ook te veel vraagtekens, dus zijn we ook ...

De voorzitter: Mensen, even kalm. Gaat u door, mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Bijdrage inclusieve speeltuin steunen we. Verankering steunen we ook. Leve de koning steunen we. Sint Jorispenning steunen we samen bewust tegen armoede, daar zijn we zelf mede-indiener van, dus dat steunen we. De nieuwbouw voormalige Rabobank zijn, we zeker na de uitleg van de wethouder, geen voorstander meer van, dus daar zullen we tegenstemmen. Gecombineerde fietsvoorzieningen steunen we.

Dorpsvoorziening Rijsoord steunen we. 13, gratis sporten voor Ridderkerkse jongeren steunen we. 14, afschaffen betaald straatparkeren, steunen we. 15, aanpak leegstand woningen, steunen we. 16, versterken mentaal welzijn voor jongeren, steunen we ook. En de laatste integrale benadering, zeker, gaan wij ook steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kloos. Dan gaan wij nu naar Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Het amendement van de VVD dienen we mede in. Partij 18PLUS heeft eerder aangegeven in commissieverband dat we graag meedenken met de VVD om een turnhal voor OKK mogelijk te maken. Dat meedenken heeft er wellicht toe geleid dat het amendement grondig is geweest ten opzichte van de eerste variant. In de schriftelijke vragenronde heeft partij 18PLUS namelijk gevraagd naar de mogelijkheden van een kapitaallastenreserve voor de turnhal en de exacte bedragen die daaruit vloeien. Deze vorm van financieren is in het definitieve amendement doorgevoerd. En dank aan de VVD voor deze aanpassing in het amendement. De motie van Burger op 1 over een zebrapad nabij de oprit van de Verbindingsweg steunen we. Die sluit aan bij onze eerdere motie. De motie van Burger op 1 over de inclusieve speeltuin steunen we ook. Wel de opmerking dat ook bij de andere speeltuinverenigingen Slikkerveer en die in Oostendam een soortgelijke behandeling voor ons zien in de toekomst. Wat betreft de motie HOV en Erasmuslaan, deze steunen we niet. We doen wel de suggestie aan de indiener om een toezegging te vragen om de laatste stand van zaken rondom beide projecten middels een RIB aangeleverd te krijgen, inclusief de laatste ontwerpen. En als de indiener daar geen gebruik van wil maken, dan kondig ik bij deze alvast artikel 41 vragen vanuit ons aan daarover. De motie van de ChristenUnie steunen wij. Dank aan de indiener voor de doorgevoerde suggesties. Wel willen we benadrukken dat er volgens Partij 18PLUS al heel veel gebeurt op het gebied van preventie, maar zeker goed om dat in een overzicht te krijgen. De motie van de Partij van de Arbeid over mentaal welzijn jongeren dienen we mede in. We hebben dat van dichtbij mee moeten maken en zien dat daar nogal een wereld te winnen is. Dank aan de Partij van de Arbeid voor het overnemen van onze suggesties. De motie leegstaande woningen van de Partij van de Arbeid steunen we ook. Wel denken we dat een groot gedeelte van de leegstaande woningen renovatie, sloop, nieuwbouw is van Wooncompas, dus laten we ons niet al te rijk rekenen. Motie CDA, lang leve de koning. Ook Partij 18PLUS is benieuwd naar wat het zou kosten om Koningsdag te organiseren als gemeente Ridderkerk. Kunnen we mooi de Kuyperschool laten zien. O, nee, wacht voorzitter, die is gesloopt. Dan maar de Huishoudschool laten zien. Overigens vinden wij een werkbezoek aan Dutch Fresh Port ook een hele eer. De motie Jorispensing heeft een extra feestelijk tintje gekregen met de aanvulling van de ondernemerspenning. Dank aan het CDA voor het overnemen van onze suggestie. Overigens hoeven de verordeningen uit de jaren '70 wat ons betreft niet per se ingetrokken te worden. Die zijn inmiddels ook cultuurhistorisch erfgoed en dat breek je toch niet af? De motie samen bewust tegen armoede steunen we niet. De website van gemeente Ridderkerk heeft wat ons betreft voldoende informatie voor mensen in armoede. De motie over schuillocatie steunen. We leven in rare tijden, dus zorgmaatregelen zijn zeker niet overbodig. En als laatste de moties van Leefbaar Ridderkerk. Die voor de extra fietsvoorzieningen steunen we, maar we maken wel een voorbehoud als de kosten voor realisatie en bewaking in onze ogen te hoog zijn. En dan de motie over het bouwen van het oude, prachtige gemeentehuis, wat ze nooit moeten hadden slopen. Dat zou zomaar van onze fractie afkomstig kunnen zijn. En toch steunen we hem niet, want het is nooit rendabel te krijgen voor de projectontwikkelaar, die waarschijnlijk voor veel geld dat afgrijselijk, lelijke oude Rabobankpand heeft gekocht. Ergens anders op het perceel van de gemeente, het oude gemeentehuis als woning bouwen, zou wel eens op onze steun kunnen rekenen. Misschien nabij de Molensteeg. En wellicht dat Leefbaar Ridderkerk en Partij 18PLUS daarin de volgende raadsperiode eens op door kunnen pakken. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Over cliffhangers gesproken. Dank u wel. Wij gaan naar de Partij van de Arbeid. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Wij steunen het amendement turnhal, dienen we mede in. En we zullen de suggestie doen aan het college om vooral te zoeken in ombuigingsmaatregel 1 en 28 tot met 37. Dan is er meer dan een miljoen om uit te kiezen, dus daar komt u wel mee uit. We steunen de motie schuillocaties van GroenLinks. De staalslakken zijn inge... Het zebrapad bevelen we van harte aan, want alle bejaarden die daar moeten, oudere mensen, senioren, het is laat, die daar moeten oversteken, die voelen zich daar onveilig met alleen maar deze streepjes. Die willen een klassiek zebrapad. We steunen de speeltuin. Uiteraard willen we graag de besluitvorming over het HOV helderder hebben en dat het minder buiten ons om gebeurt. Dus als inderdaad de indiener die RIB wil vragen, dan zou dat wat ons betreft onze steun hebben. Leve de koning, dat werkte niet helemaal bij de Partij van de Arbeid. We steunen wel de Jorispensing en samen bewust tegen armoede. Nieuwbouw Rabobank, hoe nostalgisch ook, volgen we de lijn van het college. We steunen wel de fietsvoorziening, de dorpsvoorziening Rijsoord. Ook het gratis sporten voor Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportverenigingen hadden we heel graag gesteund als het inderdaad begrensd was tot 140 procent, of in ieder geval, tot de ruime groep die dat nodig heeft. Maar nu niet. Afschaffen betaald met parkeren, dat is al een ouderwetse oude droom van ons. Aanpak leegstaande woningen hebben we ingediend. Versterken van mentaal welzijn, ik kan niet benadrukken hoe belangrijk wij dat vinden. En integraal benadering preventie sociaal domein steunen we ook. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Dan de ChristenUnie die de rij sluit.

De heer Haan: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan niet alle moties langslopen. Twee dingen. Het amendement turnhal OKK. We vinden het belangrijk dat er goede voorzieningen zijn om te kunnen sporten en te ontspannen. OKK is de grootste sportvereniging van Ridderkerk waar we dagelijks inwoners van jong en oud zien sporten. Wij denken dat ook dit het juiste moment is om hier nu een besluit over te nemen, dus die zullen wij steunen. Als laatste even over onze eigen motie. Dank voor alle steun en laat dit een eerste stap zijn. Wat ons betreft geven wij het college het vrijheid om de motie uit te voeren, zoals het CDA in haar bijdrage heeft voorgesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even naar het college. Ik denk dat wethouder Van der Duijn Schouten nog iets te zeggen heeft. En ook wethouder Piena, want die is volgens mij ook nog een vraag gesteld. Of wethouder Overheid. Gaat uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Nog even heel kort. In de eerste termijn heeft GroenLinks nog het een en ander gezegd over woningen en de mogelijkheden daartoe. Wij gaan in 2026 aan de gang met een ... Dan loopt onze woonvisie ook af, dan moeten we ook aan de gang met de Wet regie volkshuisvesting, dus dan gaan we al dit soort dingen bij elkaar brengen en kijken wat we daar nog meer voor onze inwoners kunnen doen. Nog heel kort even terugkomend op de turnhal, om te voorkomen dat daar een fout beeld ontstaat. Als uw raad dit amendement aanneemt, betekent dat dat wij als college daar ook direct mee aan de slag gaan om dat op tijd te realiseren. Dat betekent dat er dus geen ruimte meer is in tijd om daar nog een separate discussie met u over de dekking te voeren, maar uiteraard land dat in onze financiële stukken en staat er dan alle ruimte voor u om daar nog een keer wat van te vinden of middels een amendement te besluiten dat het anders moet zijn. Dus die discussie die krijgt u, die mogelijkheid echt wel, maar niet op voorhand nog een keer. En dan ten slotte, als wethouder Financiën, ik hoorde over de motie leverde koning zelfs een tweedaagse voorbijkomen. Laten we ervoor waken dat het straks net zoveel kost als een turnhal.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Overheid volgens mij nog.

Wethouder Overheid: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, GroenLinks bedankt voor het intrekken van de motie. We zullen de toezeggingen oppakken. En ten tweede wil ik nog even reageren op de reactie van Burger op 1. De stelling werd een beetje ingenomen, een zebrapad is toch een eenvoudige aanpassing van het wegdek en dan wordt het geregeld. Wat ik in mijn eerste betoog ook al aangaf, zo eenvoudig is het niet. De hulpdiensten en de politie zullen daar echt iets van vinden. En als we daar een zebrapad willen gaan realiseren, maar goed, dat zal het onderzoek dan wel uitwijzen, dat betekent waarschijnlijk ook een hele andere inrichting van de weg, waar dat dus wel echt wel consequenties heeft. En de stelling van dat het niet veilig is. Nogmaals, ik herhaal, we hebben echt met alle partijen gekeken en de situatie die nu gecreëerd wordt is echt niet onveilig. Het is gewoon een veilige situatie die daar gecreëerd wordt. Dat was even mijn toevoeging, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was volgens mij de inbrengen tweede termijn vanuit het college en daarmee is de beraadslaging nog niet voorbij, want mijnheer Kardol heeft nog een vraag.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Ik dacht dat ik om een toezegging heb gevraagd. Ik ben benieuwd of ik die ook krijg.

De voorzitter: En u heeft die toezegging volgens mij gevraagd aan wethouder Piena, denk ik zo.

Wethouder Piena: Voorzitter, het is laat. Zou de SGP nog een keer willen herhalen wat de toezegging moet worden? En dan ga ik nog eens even denken of die ga geven.

De voorzitter: Kort en krachtig, mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Kort en krachtig. Het is laat. Het fort Ridderkerk, dat initiatief. De vraag is of daar plaats voor is. Het is een project wat in het land is opgestart vanuit de stichting THDV, krachtig tegen kinderarmoede, of u dat onder de loep wil nemen en een terugkoppeling wil geven of dat kansrijk is?

De voorzitter: Eerst de wethouder even.

Wethouder Piena: Voorzitter, ik wil dat na het reces zeker in mijn portefeuillehoudersoverleg meenemen. Maar ik vraag mij even af, wilt u dat in een raadsinformatiebrief? Hoe wilt u dat teruggekoppeld krijgen? Want het is nogal een wild plan zo op de late avond.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Doe maar een raadsinformatiebrief. En ik zal het, gelet op het tijdstip, nog wat nader duiden rechtstreeks.

Wethouder Piena: Voorzitter, tegen mijn gewoonte in zal ik op dit tijdstip gewoon een toezegging doen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, ik wil toch een kleine kanttekening maken bij het proces zoals dat nu loopt. Veel fracties hebben moeite gedaan om moties vooraf in te dienen, op papier te stellen wat ze willen, zodat we als raad daar ook een uitspraak over kan doen. De SGP die heeft in hun bijdrage aangegeven, we hebben bewust niet voor moties gekomen, want het kost allemaal tijd en energie. En nu denkt de SGP even via een toezegging

dingen te kunnen regelen. Het mag natuurlijk allemaal wel, maar sjiek vind ik het niet. En dat wilde ik toch even gezegd hebben.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. De SGP maakte ook de opmerking, laten we daarnaar kijken mogelijk laten vervangen door iets anders. Kan de wethouder dan toezeggen dat hij ook nadrukkelijk gaat kijken dat hij de afweging gaat maken over de neutraliteit van dit initiatief? We hebben geen behoefte aan ... Nee, dat zal ik niet zeggen. De neutraliteit van dit initiatief. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Van Nes-de Man: Als we nu toch in de toezeggingen zitten. Het is laat, ik had het eerder moeten doen. Motie 5, verankering besluitvorming. Ik kreeg net een suggestie van Partij 18PLUS, vraag een toezegging of dat de informatie over cluster 2 tot en met 5 en Erasmuslaan, die plannen, of die actief bij een raadsinformatiebrief naar de raad gestuurd kunnen worden, zodat we niet al die bewonersavonden verplicht af hoeven of dat je zegt, ik heb iets gemist, want ik kon er niet bij zijn. Is dat een optie?

De voorzitter: Ik wil wel voorkomen dat we een soort derde termijn gaan introduceren, hoor. Want dat krijgt wel een beetje dat karakter. U heeft die vraag gesteld, de wethouder geeft even kort een antwoord.

Wethouder Overheid: Nee, die toezegging ga ik niet doen. Ik ben niet van de zin om voor elk cluster een aparte raadsinformatiebrief ... De informatie die wordt verstrekt op die informatieavond is gewoon openbaar en voor iedereen toegankelijk, ook achteraf denk ik. Dus dat is prima op te halen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En daarmee is wel de beraadslaging nu tot een einde gekomen. Dat lijkt me toch wel heel verstandig, want we zijn er nog niet. Want we moeten namelijk nu dat gaan doen waar de achterliggende 195 minuten en 3 seconden naartoe is gewerkt, exclusief de schorsingen. Dat betekent dat we met elkaar één amendement, een raadsvoorstel en als ik het goed geteld heb, nog 15 moties in stemming gaan brengen. En u weet hoe het werkt, als eerste het amendement, dan het oorspronkelijke voorstel en daarna de moties. En dat vraagt wel even opletten van u. Ik ga dat proberen ordentelijk te laten plaatsvinden, maar dat gaat ook met tempo. Ik waarschuw u vast. Als eerste het amendement turnhal. Veel besproken. De raad wil dat bij de nieuwbouw van recreatiecentrum De Fakkelt ook een turnhal komt. Daarvoor wordt 5,49 miljoen beschikbaar gesteld, et cetera. Dat is de strekking van het amendement. Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, GroenLinks stemt in met dit voorstel of dit amendement, mede omdat de indieners duidelijk hebben gemaakt dat het een multifunctionele sporthal betoogt, waarin de OKK duidelijk hoofdgebruiker is, maar niet de enige gebruiker. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu tot stemming over dit amendement over. Ik ga u vragen wie voor dit amendement is. SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt Voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie, GroenLinks. En daarmee is het volgens mij unaniem aangenomen, griffier. Dat was kort, krachtig. Niet per se gewoon. We gaan even gewoon even door. We gaan nu naar het oorspronkelijke voorstel wat voorligt, inclusief de wijzigingen die via het amendement op die manier naar voren zijn gebracht. Iemand daarover stemverklaring? Niet? Iemand tegen het besluit, tegen het besluit wat voorligt? Niemand. Unaniem aangenomen. Dan gaan we nu naar de moties. Houdt u vast. Motie 1. Motie officiële schuillocatie in Ridderkerk. Verzoekt het college het onderzoek op welke wijze Ridderkerkse locaties geschikt kunnen worden gemaakt om aangemerkt te worden als officiële schuillocaties, aandacht te besteden

aan een aantal zaken. Iemand hier over een stemverklaring? Wie is er voor deze motie? CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie, GroenLinks. 21 voor, 7 tegen. Aangenomen. Motie 2 over de staalslakken die is ingetrokken. Motie 3, moties zebrapad kruising Populierenlaan, Seringenstraat, Goudenregenlaan. Verzoekt het college te onderzoeken of de voorrangskruising van genoemde straten een veilige oversteekplaats kan krijgen, inclusief alles wat daarna nog komt. Iemand daarover een stemverklaring? Wie is er voor deze motie? CDA, Burger op 1, Partij 18PLUS, ChristenUnie, Partij van de Arbeid. 15 voor, 13 tegen. We gaan echt even met elkaar afspreken dat we niet allerlei ... Ik snap dat soms, dat lucht op, enzovoorts. Maar we gaan niet bij elke motie op deze manier even vieren. Dat mag achteraf. U bent er tenslotte lang genoeg voor blijven zitten. Motie bijdrage aan inclusieve speeltuin Slikkerveer. Dat is motie 4. Die verzoekt het college met de speeltuinvereniging Slikkerveer in gesprek te gaan over het aanschaffen van inclusieve speeltoestellen, enzovoorts. En mijn vraag is of daar iemand een stemverklaring over wenst af te leggen. Niet het geval. Wie zijn er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, VVD, Partij 18PLUS, ChristenUnie, GroenLinks. 26 voor, 2 tegen. Aangenomen. Motie 5. Motie verankering besluitvorming HOV-clusters 2 tot en met 5 en Erasmuslaan, verzoekt het college het ontwerp van genoemde HOV-clusters ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen en een aantal zaken ook in relatie tot de Erasmuslaan erachteraan. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk. 5 voor, 23 tegen. Verworpen. Motie 6, beleving aan de Waal is ingetrokken. Dan gaan we naar motie 7, motie lang leve de koning. Verzoekt het college na te gaan welke eisen en kosten er verbonden zijn aan het organiseren van de landelijke Koningsdag, et cetera. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? SGP, CDA, Echt voor Ridderkerk, VVD, Partij 18PLUS. 18 voor, 10 tegen. Aangenomen. Motie 8, motie Jorispensing, ondernemerspensing, erering en het ereburgerschap van Ridderkerk. Verzoekt het college een permanente al of niet digitale plaats te realiseren, financiële gevolgen te verwerken en na te denken over verordeningen, et cetera. Iemand die daarover een stemverklaring wenst af te leggen? Niemand. Wie is er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie, GroenLinks. Unaniem aangenomen. Motie 9, motie samen bewust tegen armoede. Verzoekt het college een brede positieve publiekscampagne te ontwikkelen en uit te voeren, gericht op de bewustwording rondom armoede, met bijzondere aandacht voor de positie van kinderen en jongeren. Een aantal zaken erbij genoemd en beslippunt 4 in deze motie is gewijzigd van 'in de ontwerpbegroting 2026' in 'de P&C-cyclus'. Iemand hierover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Echt voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, ChristenUnie, GroenLinks. 19 voor, 9 tegen. Aangenomen. Motie 10. Motie nieuwbouw voormalige Rabobank pand in stijl van het oude gemeentehuis, verzoekt het college met ontwikkelaar Herkon in gesprek te gaan over de mogelijkheid om bij de nieuwbouw op de locatie aldaar ontwerpkeuzes te maken die recht doen aan de stijl en de gevelaanzichten van het vroegere gemeentehuis en aandacht besteden aan een aantal zaken die daarmee samenhangen. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? Leefbaar Ridderkerk. 2 voor, 26 tegen. Verworpen. Dat ging in de rekenmachine in mijn hoofd nog net goed. Motie 11. Motie gecombineerde fietsvoorziening winkelopstelplaats. Dat is dus een gewijzigde titel van deze motie. Verzoekt het college onderzoek te doen naar de mogelijkheden om een gecombineerde, fysiek bewaakte fietsenstalling en winkelwagentjes opstelplaats toe te voegen, et cetera. Niet per se in deelgebied 1, maar in een bredere situatie. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie en GroenLinks. 23 voor, 5 tegen. Aangenomen. Motie 12. Motie dorpsvoorziening Rijsoord. Verzoekt het college de wens van de raad te betrekken bij de toekomstverkenning van de Museumsschool in relatie tot een centrale maatschappelijke voorziening aldaar. Wie daarover een stemverklaring? Niemand. Wie er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor

Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, ChristenUnie, Partij 18PLUS, GroenLinks. Unaniem aangenomen. 28 voor, 0 tegen. Motie 13. Motie gratis sporten van Ridderkerkse jongeren bij Ridderkerkse sportverenigingen. Verzoekt het college een bijzondere subsidieregeling uit te werken waar Ridderkerkse sportverenigingen contributie voor het sportseizoen '26-'27 voor Ridderkerkse kinderen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar kunnen declareren, hiertoe een maximum te stellen van het te declareren contributie en een subsidieplafond hanteren van 500 duizend euro en een aantal zaken die daarmee samenhangen. Iemand een stemverklaring? GroenLinks, mevrouw Dirks. Gaat uw gang.

Mevrouw Dirks: Voorzitter, tegen een weddenschap van 5 ton zeggen wij, nee, dank je.

De voorzitter: Wie is er voor deze motie? Echt voor Ridderkerk, Partij 18PLUS. 9 voor, 19 tegen. Verworpen. Motie 14. Motie afschaffen betaald straatparkeren tijdens werkzaamheden deelgebied 1. Daar wel deelgebied 1. Verzoekt het college gedurende de werkzaamheden in deelgebied 1 het betaald straatparkeren in dit gebied op te schorten, in overleg te gaan, enzovoorts, enzovoorts. Iemand daarover een stemverklaring? GroenLinks, mijnheer Ros.

De heer Ros: Net als alle andere moties en amendementen vanaf 2014 op dit gebied is GroenLinks tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Wie zijn er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, VVD, Leefbaar Ridderkerk, Partij 18PLUS. 23 voor, 5 tegen. Aangenomen. Motie 15. Motie aanpak leegstaande woningen, verzoekt het college te onderzoeken hoe groot het leegstandsprobleem is in Ridderkerk door een aantal zaken in kaart te brengen en hoe dat kan worden tegengegaan qua leegstand. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand? Wie is er voor deze motie? SGP, CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, VVD, Echt voor Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie en GroenLinks. Unaniem aangenomen. 28 voor, 0 tegen. Motie nummer 16. Motie versterken van mentaal welzijn voor jongeren in Ridderkerk. Verzoekt het college in samenwerking met jongeren, scholen, jongerenwerkers, zorgprofessionals en de betrokkenen een overzicht te maken van lokale knelpunten en kansen voor het versterken van jongerenwelzijn in Ridderkerk en een aantal zaken die daarachteraan komen, zoals die ook in de motie prima verwoord zijn. Iemand daarover een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie, GroenLinks. 19 voor, 9 tegen. Aangenomen. Motie 17. Motie waardig en veilig ouder worden in Ridderkerk is ingetrokken. Motie 18, de laatste. Motie integrale benadering preventie in het sociaal domein. Verzoekt het college een integraal overzicht op te stellen van de bestaande inzet op preventie binnen het sociaal domein, inclusief volgens mij een aantal opmerkingen die gemaakt zijn annex aan de bespreking van deze motie. Wie hier over een stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? CDA, Partij van de Arbeid, Burger op 1, Echt voor Ridderkerk, Partij 18PLUS, ChristenUnie en GroenLinks. 19 voor, 9 tegen. Aangenomen.

14. Sluiting

De voorzitter: Daarmee als eerste een geweldig compliment aan u allemaal voor de manier van debatteren. Het duurde iets langer dan gedacht. Dat kan zo zijn. Daar nemen we allemaal verantwoordelijkheid voor. Degenen die op de tribune zitten en het echt vol hebben gehouden, echt respect. Heel prima. Degenen die thuis ... Ja, dat is helemaal goed. Voor de pers, je zou het allemaal maar moeten gaan noteren en verwerken en van mooie krantenkoppen voorzien. Succes daarmee. Degenen die thuis hebben geluisterd en vol hebben gehouden, ook heel veel respect. Dit was de laatste raadsvergadering voorafgaand aan het zomerreces. Dat is gelukt. Ik wens u allemaal een hele fijne zomertijd toe. Geniet ervan. Kom opgeladen weer helemaal terug.

Dan gaan we er nog eventjes tegenaan richting de verkiezingen. U kunt nog beneden even genieten van een hapje en een drankje. Dat is ook nog geregeld. Ik sluit de vergadering.